Úřad práce ČR

Úřad práce České republiky, Krajská pobočka v Ostravě

Zpráva o situaci na trhu práce v Moravskoslezském kraji, o realizaci APZ v roce 2018 a strategie APZ pro rok 2019

Spolupráce a podklady:

- Česká správa sociálního zabezpečení - pracoviště Ostrava
- Český statistický úřad
- Úřad práce ČR, Krajská pobočka v Ostravě

Zpracoval Odbor zaměstnanosti, Oddělení metodiky Úřadu práce ČR, Krajské pobočky v Ostravě a Odbor zaměstnanosti KoP Ostrava

OBSAH

		strana
I.	Celková charakteristika Moravskoslezského kraje	3
II.	Zaměstnanost	8
III.	Nezaměstnanost	25
IV.	Zahraniční zaměstnanost	37
V.	Aktivní politika zaměstnanosti	45
VI.	Cíle APZ pro rok 2019	67
VII.	Prognóza vývoje trhu práce v roce 2019	70
VIII.	Přílohy	84
	Seznam použitých zkratek	102

I. CELKOVÁ CHARAKTERISTIKA MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

1. Ekonomická a sociální situace

Moravskoslezský kraj se nachází na severovýchodním území České republiky a v jejím rámci sousedí s Olomouckým a Zlínským krajem. Vně České republiky tvoří část hranic s Polskem a Slovenskem. Kraj zahrnuje okresy Bruntál, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín, Opava a Ostrava. Tento územní celek je svým charakterem různorodý, přičemž jeho jádrem je ostravsko-karvinská aglomerace. Jedná se o tradiční industriální oblast s vysokým podílem tzv. „velkého“ průmyslu - především hutnictví, těžkého strojírenství a hornictví. Dalšími významnými sektory jsou lehké strojírenství, elektrotechnický, potravinářský, v posledních letech také automobilový průmysl, dále stavebnictví, výroba plastových výrobků a informační a komunikační technologie. Zemědělství má celoplošný charakter, v podhůří Beskyd a Jeseníků je zastoupeno lesní hospodářství.

Od roku 1990 probíhala v kraji rozsáhlá restrukturalizace hospodářské základny, která bouřlivě měnila jeho tvář a několik let byla provázena uvolňováním desetitisíců zaměstnanců. MSK patří v rámci celé republiky ke strukturálně nejpostiženějším oblastem, pro něž je charakteristický razantní útlum těžkého průmyslu. Až do roku 2004 se téměř neustále zvyšovala nezaměstnanost. Intenzita jejího nárůstu a tempo poklesu personálních stavů u moravskoslezských zaměstnavatelů byly zatím nejvýraznější v letech 1997 až 1999, kdy za třicet šest měsíců stoupl počet evidovaných uchazečů o zaměstnání o 57 013 (+155,5 %) a celková zaměstnanost u moravskoslezských firem poklesla o 80 130 (-15,4 %) osob.

V roce 2004 se ale situace na trhu práce v MSK začala pomalu obracet k lepšímu, a to přestože zde stále ještě vliv restrukturalizace doznával. Od února 2004, kdy byl stav evidovaných UoZ (110 792) nejvyšší v celé historii ÚP, se jejich počet do konce roku 2008 snížil až o 53 337 (-48,1 %) osob. Tento pozitivní vývoj byl ale vlivem dopadu celosvětové krize zastaven a od října 2008, kdy bylo dosaženo hodnoty 52 991 UoZ, se začala evidovaná nezaměstnanost s určitými odchylkami opět zvyšovat. Nejvyšší hodnoty bylo následně dosaženo v lednu 2014, a to 93 714 UoZ. Poté začala nezaměstnanost s určitými výkyvy opět klesat zejména vlivem zlepšující se ekonomické situace a dobrá kondice našeho hospodářství vyvrcholila ke konci minulého roku, kdy bylo registrováno 39 789 uchazečů o zaměstnání. Nejlepšího výsledku bylo za posledních 20 let dosaženo v listopadu roku 2018, kdy bylo evidováno v Moravskoslezském kraji 37 658 uchazečů o zaměstnání.

2. Demografická situace

MSK, zejména jeho centrální část v okolí měst Ostrava, Havířov, Karviná a Frýdek-Místek, patří k nejhustěji osídleným oblastem České republiky. I přes klesající trend žije na 6,9 % rozlohy, které kraj pokrývá v rámci naší republiky, až 11,4 % obyvatel ČR.

Počet obyvatel MSK se během roku 2017 opět snížil a k 31. prosinci 2017 zde žilo celkem 1 205 886 trvale bydlících obyvatel, což je o 3 993 (-0,3 %) méně než o rok dříve. I když počet mladých lidí do 14 let věku se v roce 2017 opět nepatrně zvýšil (+826 osob) a ke konci uvedeného roku jich bylo evidováno 182 087, z dlouhodobého hlediska je vážným celospolečenským problémem úbytek mladých lidí do 14 let věku. Od roku 2001 se jejich počet v MSK snížil o 29 298, tj. o 13,9 %. Jejich podílové zastoupení na celé populaci v MSK od roku 2001 pokleslo z 16,8 % na 15,1 %. Nízký absolutní počet i podíl mladých lidí na celkovém stavu obyvatel se promítá do stoupajícího průměrného věku obyvatel MSK, který nyní činí 42,5 roku.

Graf I/1 - Věková struktura obyvatel MSK k 31.12.2017

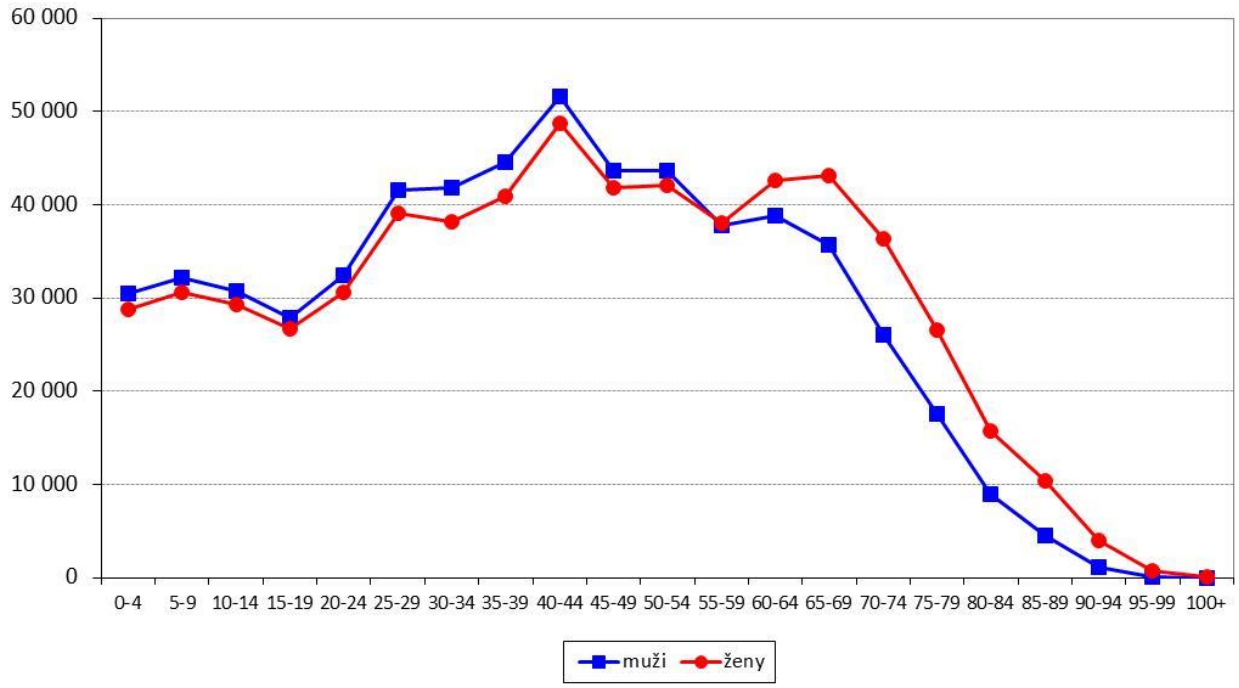

Tabulka I/1 - Vývoj počtu obyvatel trvale bydlících v Moravskoslezském kraji

ukazatel [1] (celkový počet)	stav k 31.12.2015		stav k 31.12.2016		stav k 31.12.2017	
	celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
obyvatelé	1 213 311	618 899	1 209 879	616 815	1 205 886	614 543
obyvatelé věkové kategorie 0 - 14 let	180 263	88 003	181 261	88 384	182 087	88 667
obyvatelé v „produktivním věku“ [2]	813 948	400 558	802 969	394 408	792 722	388 935
průměrný věk obyvatel	42,0	43,5	42,2	43,8	42,5	44,0

1) *Od roku 1996 jsou na základě metodiky MPSV ČR používána při hodnocení demografického vývoje data, která poskytuje Český statistický úřad. Údaje z demografické statistiky jsou za uplynulý rok k dispozici vždy v květnu dalšího roku, což znamená, že skutečnost z konce předchozího roku je platná po celých následujících dvanáct měsíců.*

2) *Věková skupina 15-64 let*

3. Silné stránky Moravskoslezského kraje

- MSK byl a zůstává jednou z hospodářsky nejvýznamnějších oblastí v České republice.
- Rozmanitost průmyslových odvětví včetně rozvoje oborů z oblasti informačních a komunikačních technologií.
- Existence řady perspektivních firem vytvářejících ve srovnání s jinými kraji velký základní ekonomický rozvojový potenciál.
- Řada zavedených obchodních značek a relativně vysoká exportovatelnost hutních a mnohých strojírenských výrobků.
- Existence většího počtu vhodných objektů a pozemků pro nové investiční záměry i starých průmyslových areálů vybavených infrastrukturou, tzv. „brownfields“, s možností jejich využití pro rozvoj nových podnikatelských aktivit.
- Fungující a připravované další průmyslové zóny; postupný rozvoj podnikatelských aktivit firem působících v těchto zónách.
- Určitý potenciál kvalifikované, popřípadě v řadě oborů dobře rekvalifikovatelné, pracovní síly využitelné při rozvoji nových ekonomických aktivit.
- Postupně se zlepšující životní prostředí.
- Pohoří Beskyd a Jeseníků - vhodné oblasti pro rozvoj podnikání v cestovním ruchu a ve službách.
- Výhodná geografická poloha z pohledu perspektivních dopravních tras - kraj leží na dopravní křižovatce Česko, Polsko, Slovensko a Rakousko s dobrou pozicí do východních zemí.
- Od 21. prosince 2007 vstup do Schengenského prostoru, spojený s ukončením hraničních kontrol na hranicích se sousedními státy.

- Relativně hustá síť železniční a autobusové dopravy k využití osobní a nákladní přepravy.
- Zlepšení dopravní dostupnosti zprovozněním dálnice D1.
- Letiště pro mezinárodní provoz v blízkosti centra kraje s perspektivou výraznějšího rozvoje.
- Dlouhodobě fungující systém vysokoškolského technického, ekonomického a humanitního vzdělávání (existence tří univerzit a soukromé Vysoké školy podnikání, a. s.).
- Dostatečná kapacitně dimenzovaná síť středních a vyšších odborných škol.
- Zvyšující se nabídka vzdělávacích organizací s možností občanů rozšířit a doplnit si potřebné vzdělání, v budoucnu i v rámci systému celoživotního vzdělávání.
- Značný potenciál technické odbornosti.
- Funkční institucionální zázemí pro řešení problémů trhu práce (úřad práce, zaměstnanecké agentury, Agentura pro regionální rozvoj, Sdružení pro rozvoj Moravskoslezského kraje, rekvalifikační a poradenské instituce apod.).
- V roce 2011 vznik Moravskoslezského paktu zaměstnanosti mezi Moravskoslezským krajem, Sdružením pro rozvoj Moravskoslezského kraje, Krajskou hospodářskou komorou MSK a Regionální radou Regionu soudržnosti Moravskoslezsko. Jedná se o dlouhodobé strategické partnerství desítek podnikatelských subjektů, škol a dalších institucí v MSK včetně KrP v Ostravě, které si klade za cíl užší spolupráci, komplexnější řešení problémů a konečnou změnu v dlouhodobé nepříznivé situaci na zdejším trhu práce.

4. Slabé stránky Moravskoslezského kraje

- Nepříznivá struktura ekonomiky daná historickým vývojem - silné soustředění průmyslové činnosti na těžbu uhlí, hutnictví a těžké strojírenství.
- Velká energetická náročnost a vysoké režijní náklady u řady výrobních odvětví.
- Obtížně řešitelné ekologické problémy spojené zejména s předchozí (Ostrava) a současnou (okresy Karviná a Frýdek-Místek) těžbou uhlí a jejím postupným útlumem.
- Na značné části území kraje ztížené podmínky zemědělského hospodaření (ekologické zábrany, klimatické podmínky apod.), což omezuje možnosti pěstování ekonomicky výhodných plodin a způsobuje útlum zemědělských výrob zejména v podhorských a horských oblastech.
- Morální i fyzická zastaralost značné části dopravní infrastruktury především v periferních oblastech MSK.
- Snižující se hustota hromadné dopravy. Dopravní obslužnost je v okresech MSK a zvláště v některých mikroregionech velmi rozdílná a složitější. V okresních městech dopravní dostupnost pohyb pracovních sil příliš nekomplikuje. Dojíždění do zaměstnání, doprovázené rostoucími náklady na dopravné, však představuje téměř

neřešitelný problém především pro obyvatele v obcích, které se nacházejí v řídce osídlených územích, kde byla autobusová a železniční doprava v předchozím období navíc ještě značně omezena. Špatné možnosti dopravy do zaměstnání jsou zejména ve dnech pracovního klidu a pracovního volna nebo při dojíždění na odpolední a noční směny.

- Vysoký podíl sociálně nepřizpůsobených obyvatel.
- Velký problém získat vysokoškolsky vzdělané odborníky z jiných částí ČR.
- Dlouhodobá tendence kvalifikovaných osob, zejména mladších ročníků, kraj opouštět.
- Podíl nezaměstnaných osob po delší dobu převyšuje celorepublikový průměr se značným podílem dlouhodobě nezaměstnaných osob, zejména z rizikových skupin.
- Vysoký počet občanů se zdravotním postižením většinou jako důsledek jejich předchozího dlouholetého zaměstnání v těžkém průmyslu.
- Dlouhodobý strukturální nesoulad mezi nabídkovou a poptávkovou stranou trhu práce v MSK (především nedostatek pracovníků v řemeslných a technických profesích).

II. ZAMĚSTNANOST

1. Celková zaměstnanost

Naše ekonomika se nacházela v minulém roce na vrcholu ekonomického cyklu, řada ukazatelů vykazovala maximální možné hodnoty. Po předchozím snížení zaměstnanosti způsobené i odlišným způsobem zpracování monitorovacích dotazníků jsme v Moravskoslezském kraji zaznamenali během minulého roku mírný nárůst personálních stavů. Ve skutečnosti by tento nárůst byl ještě větší, ale změněná metodika vykazování počtu pracovníků přispěla k tomu, že náročnost a podrobnost vyplňování dotazníku přimělo některé zaměstnavatelé k odmítnutí jeho vyplňování.
Jednotlivá odvětví těžila z velmi dobré situace na trhu práce, příznivého vývoje hlavních obchodních partnerů, stability naší ekonomiky, důvěry hospodářských subjektů, zkrátka z pokračování ekonomické konjunktury v České republice. Za hlavní bariéru pro ještě vyšší růst české ekonomiky lze však považovat situaci na trhu práce, která začala vykazovat příznaky přehřívání. Jedná se o rekordně nízkou nezaměstnanost a vysoký počet volných pracovních míst. V mnoha profesích a ve všech okresech našeho kraje bylo a je velmi obtížné nalézt nové zaměstnance a jejich nedostatek se tak stává brzdou dalšího hospodářského rozvoje.

Celkovou hospodářskou situaci ČR můžeme charakterizovat těmito faktory:

- Během loňského roku ekonomika opět dále rostla a podle odhadu MF ČR měl HDP za celý rok 2018 vzrůst o 2,8 %. Zvýšení HDP bylo nejvíce ovlivněno především vyšší spotřebou domácností, která byla způsobena růstem mezd i razantním zvýšením důchodů.
- Podle MF ČR činila v roce 2018 průměrná míra inflace 2,1 %. Na inflaci se podílely jak nabídkové, tak poptávkové faktory. Na jedné straně velmi nízká nezaměstnanost spojená s rekordně vysokým počtem volných pracovních míst, která vyústila v rychlý růst mezd, jenž se pak promítl společně s rostoucí cenou ropy do velkého nárůstu jednotkových nákladů práce. Během roku byl podstatný rovněž růst cen bydlení. Na druhé straně zároveň rostla spotřeba domácností.
- Naše země i celá EU se připravuje na možné scénáře, které mohou vzniknout v souvislosti s vystoupením Velké Británie z EU.
- Během minulého roku byla schválena řada zákonů. Např. se zdvojnásobuje limit pro využití výdajových paušálů u osob samostatně výdělečně činných na 2 mil. Kč. Novelou zákona o dani z přidané hodnoty se přesouvá jízdné ve vlacích, autobusech a lanovkách do druhé snížené sazby. Novelou zákona vstupují v platnost i nová pravidla o důchodovém pojištění. Zvyšuje se rovněž měsíční příspěvek na domácí péči o lidi s těžkým a nejtěžším postižením a nařízením vlády se rovněž zvyšuje minimální mzda na 13.350 Kč.

- I přestože naše hospodářství naráží na hranice svých možností, tak průmyslová výroba i nadále rostla. Na trhu práce chybí pracovníci a prostor pro expanzi domácích firem začíná omezovat hrozba ochabující zahraniční poptávky.
- Některé firmy i přes pozitivní vývoj v našem národním hospodářství musely během minulého roku přistoupit k hromadnému propouštění (podle ust. § 62 ZP). Od ledna do prosince 2018 informovalo KrP v Ostravě 5 zaměstnavatelů o připravovaných hromadných propouštěních v MSK, která se týkala celkem 834 zaměstnanců.

Od ledna 2009 již OSSZ nevede přehled o vývoji počtu malých organizací a jejich pojištěnců (zaměstnanců u firem se stavem do 25 osob), nýbrž tyto údaje sleduje za všechny zaměstnavatelské subjekty podle počtu pojistných vztahů. Úřad práce ČR, který údaje o malých firmách pravidelně získával a využíval pro výpočet celkové zaměstnanosti v daném okrese, není tak nadále schopen pokračovat ve sledování časových řad a může využívat pouze své interní údaje z monitoringu zaměstnavatelů s počtem 26 a více osob, popřípadě ze zdrojů OSSZ pouze údaje o počtu OSVČ.

2. Vývoj zaměstnanosti u monitorovaných firem se stavem 26 a více osob

V MSK úřad práce od začátku sledování zaměstnanosti monitoruje situaci a vývoj personálních stavů u zaměstnavatelských subjektů s počtem 26 a více zaměstnanců. K 31.12.2018 bylo monitorováno v kraji celkem 2 294 těchto zaměstnavatelů, což je meziročně o 2 méně. Celkově bylo k uvedenému datu u těchto firem zaměstnáno 292 792 osob. Během minulého roku se jejich personální stavy zvýšily, a to o 394 (+0,1 %).

S výjimkou opavského (-1 773 osob) a karvinského (-263 osob) okresu došlo k nárůstu zaměstnanosti ve všech zbývajících čtyřech okresech MSK, nejvíce v okrese Nový Jičín (+2 074 osob).

Graf II/1 - Vývoj zaměstnanosti u monitorovaných firem MSK se stavem 26 a více zaměstnanců od roku 1992

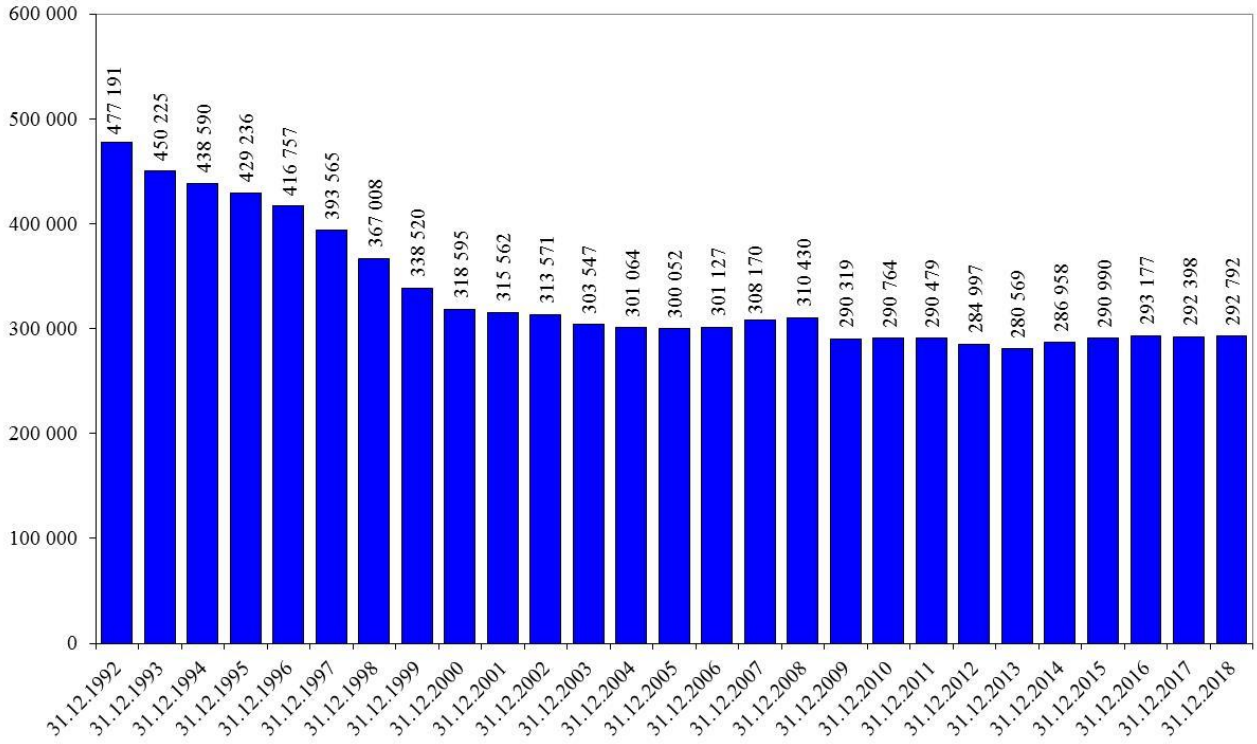

2.1 Struktura podle počtu zaměstnanců

Od června 2002 členíme monitorované zaměstnavatelské subjekty podle kategorizace, která odpovídá definici a doporučením Mezinárodní organizace práce (ILO). Podle počtu zaměstnanců jsou firmy rozděleny na malé (1-49 pracovníků), střední (50-249 pracovníků) a velké (250 a více pracovníků).

Tabulka II/1 - Zaměstnanost podle počtu zaměstnanců v organizacích - zaměstnavatelé se stavem 26 a více osob

kategorie	k 31.12.2017		k 31.12.2018		12/2018 - 12/2017	
	absolutně	%	absolutně	%	absolutně	%
1 až 49	1 018	44,3	1 007	43,9	-11	-1,1
50 až 249	1 049	45,7	1 061	46,2	+12	+1,1
250 a více	229	10,0	226	9,9	-3	-1,3
celkem	**2 296**	**100,0**	**2 294**	**100,0**	**-2**	**-0,1**

K celkovému ročnímu poklesu počtu zaměstnavatelských subjektů působících na trhu práce v MSK o 2 zaměstnavatele (-0,1 %) přispěly především nejmenší společnosti do 49 zaměstnanců (-11) a kategorie s 250 a více zaměstnanci (-3). Naopak k navýšení došlo u organizací od 50 do 249 zaměstnanců (+12).

Tabulka II/2 - Zaměstnanost podle počtu zaměstnanců v organizacích - zaměstnanci u firem se stavem 26 a více osob

kategorie	k 31.12.2017		k 31.12.2018		12/2018 - 12/2017	
	absolutně	%	absolutně	%	absolutně	%
1 až 49	33 752	11,5	34 022	+11,6	+270	+0,8
50 až 249	105 558	36,1	107 302	+36,7	+1 744	+1,7
250 a více	153 088	52,4	151 468	+51,7	-1 620	-1,1
celkem	**292 398**	**100,0**	**292 792**	**100,0**	**+394**	**+0,1**

V roce 2018 došlo k meziročnímu nárůstu zaměstnanosti o 394 zaměstnanců, tj. o 0,1%. Zvýšení počtu pracovníků zaznamenaly společnosti velikostní kategorie s 50 až 249 pracovníky, u kterých došlo k nárůstu o 1 744 (+1,7 %) osob a nejmenší firmy do 49 zaměstnanců (+270 osob, tj. zvýšení o 0,8 %). Pokles naopak zaznamenaly největší společnosti s 250 a více zaměstnanci, a to o 1 620 (-1,1 %) osob.

2.2 Struktura podle odvětví

Monitorované firmy jsou od roku 2008 rozděleny podle klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE), která byla vypracována na základě mezinárodní statistické klasifikace a nahradila původní Odvětvovou klasifikaci ekonomických činností (OKEČ). Klasifikace CZ-NACE zohledňuje technologický rozvoj a strukturální změny hospodářství v minulých letech, je relevantnější s ohledem na hospodářskou realitu a lépe srovnatelná s jinými mezinárodními klasifikacemi. V následující tabulce II/3 je navíc podrobněji rozčleněn zpracovatelský průmysl.

Na ročním nárůstu zaměstnanosti MSK se nejvíce podílel zpracovatelský průmysl (+1 764 osob) a z něho pododvětví výroby motorových vozidel (+1 151 osob). Dále se na přírůstku podílelo pododvětví výroby elektrických zařízení (+641 osob), vzdělávání (+554 osob), výroba potravinářských výrobků, nápojů a tabákových výrobků (+372 osob) a profesní, vědecké a technické činnosti (+300 osob). Naopak k výraznějším poklesům stavů došlo v dopravě a skladování (-1 711 osob), v pododvětví výroby základních kovů, hutního zpracování kovů a slévárenství (-828 osob), veřejné správě a obraně, povinném sociálním zabezpečení (-719 osob) a v odvětví těžby a dobývání (-425 osob).

Mapa II/1 - Zaměstnanost u monitorovaných firem se stavem 26 a více pracovníků v jednotlivých okresech MSK k 31.12.2018

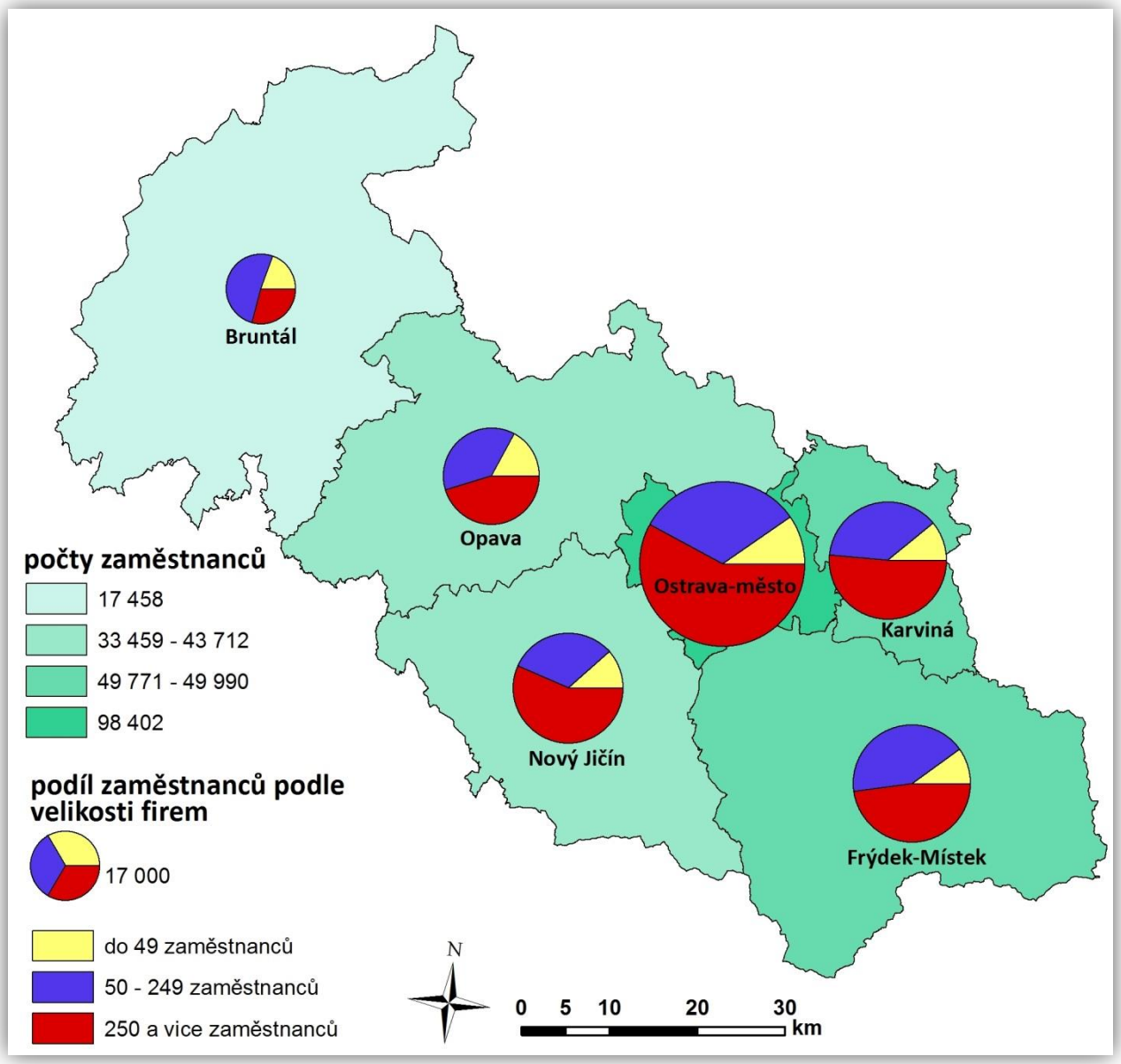

Tabulka II/3 - Počty zaměstnanců v odvětvích podle CZ-NACE - monitorované firmy se stavem 26 a více osob

ekonomické činnosti		stav k 31.12.2017 absolutně	stav k 31.12.2017 v %	stav k 31.12.2018 absolutně	stav k 31.12.2018 v %	12/2018 - 12/2017
Zemědělství, lesnictví a rybářství		3 430	1,2	3 270	1,1	-160
Těžba a dobývání		8 472	2,9	8 047	2,7	-425
Zpracovatelský průmysl		118 073	40,4	119 837	40,9	+1 764
z toho	*výroba potr.výr., nápojů a tabákových výr.*	*8 156*	*6,9*	8 528	7,1	+372
	výroba textilií, oděvů, usní a souvis. výrobků	*2 299*	*1,9*	2 359	2,0	+60
	zpracování dřeva, výroba papíru a výrobků papíru, tisk a rozmnož. nahraných nosičů	*4 736*	*4,0*	4 985	4,2	+249
	výroba koksu a rafinov. ropných produktů	*531*	*0,5*	516	0,4	-15
	výroba chemických látek a chem. přípravků	*1 914*	*1,6*	1 805	1,5	-109
	výroba zákl. farmaceut. výrobků. a přípravků	*2 008*	*1,7*	1 909	1,6	-99
	výroba pryžových, plastových výrobků a ostatních nekovových minerálních výrobků	*8 770*	*7,4*	9 018	7,5	+248
	výroba základních kovů, hutní zpracování kovů a slévárenství, výroba kov. konstrukcí a kovoděl. výrobků, kromě strojů a zařízení	*38 262*	*32,4*	37 434	31,2	-828
	výroba počítačů, elek. a opt. přístr. a zaříz.	*1 848*	*1,6*	1 880	1,6	+32
	výroba elektrických zařízení	*6 346*	*5,4*	6 987	5,8	+641
	výroba strojů a zařízení jinde nezařazených	*8 729*	*7,4*	8 840	7,4	+111
	výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů, výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	*30 675*	*26,0*	31 826	26,6	+1 151
	výroba nábytku, ostatní zpracovatelský prům. a opravy a instalace strojů a zařízení	*3 799*	*3,2*	3 750	3,1	-49
Výr.a rozvod elektřiny,plynu,tepla a klim. vzduchu		4 224	1,4	4 517	1,5	+293
Zásobování vodou, činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi		4 742	1,6	4 516	1,5	-226
Stavebnictví		6 985	2,4	7 067	2,4	+82
Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel		17 980	6,1	17 751	6,1	-229
Doprava a skladování		19 236	6,6	17 525	6,0	-1 711
Ubytování, stravování a pohostinství		1 944	0,7	1 921	0,6	-23
Informační a komunikační činnosti		5 228	1,8	5 472	1,9	+244
Peněžnictví a pojišťovnictví		3 366	1,1	3 438	1,2	+72
Činnosti v oblasti nemovitostí		1 348	0,5	1 454	0,5	+106
Profesní, vědecké a technické činnosti		3 850	1,3	4 150	1,4	+300
Administrativní a podpůrné činnosti		10 214	3,5	10 456	3,6	+242
Veřejná správa a obrana, povinné soc. zabezpečení		19 627	6,7	18 908	6,5	-719
Vzdělávání		28 628	9,8	29 182	10,0	+554
Zdravotní a sociální péče		29 211	10,0	29 465	10,1	+254
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti		3 374	1,2	3 392	1,2	+18
Ostatní činnosti		2 466	0,8	2 424	0,8	-42
Činnosti domácností jako zaměstnavatelů, činnosti domácností produkující blíže neurčené výrobky a služby pro vlastní potřebu		0	0,0	0	0,0	0
Činnosti exteritoriálních organizací a orgánů		0	0,0	0	0,0	0
Celkem		**292 398**	**100,0**	**292 792**	**100,0**	**+394**

3. Vývoj zaměstnanosti v jednotlivých vybraných odvětvích s výraznějšími změnami v počtech zaměstnanců v roce 2018

Zemědělství, lesnictví a rybářství

Celková zaměstnanost u monitorovaných podniků v tomto odvětví poklesla za uplynulý rok o 160 (-4,7 %) osob. K jejímu úbytku došlo především v okrese Opava (-114 osob), kde dochází kvůli sezónním vlivům k větším pohybům zaměstnanců.

Těžba a dobývání

Zaměstnanost v tomto odvětví poklesla za uplynulý rok o 425 (-5,0 %) osob. K jejímu úbytku došlo především v okrese Karviná (-428 osob) Největší podíl na tomto poklesu měla společnost OKD a. s. Jednalo se o přirozený úbytek (pracovní doba určitá, odchody do starobního důchodu, převody v rámci společnosti).

Zpracovatelský průmysl

U monitorovaných organizací zpracovatelského průmyslu, ve kterém nachází, ze sledovaných firem v MSK, pracovní uplatnění nejvíce osob (přes 40 %), přibylo v roce 2018 celkem 1 764 (+1,5 %) zaměstnanců. Na nárůstu počtu zaměstnaných osob se nejvíce podílely firmy zabývající se výrobou motorových vozidel (+1 151 osob), výrobou elektrických zařízení (+641 osob), výrobou potravinářských výrobků, nápojů a tabákových výrobků (+372 osob), zpracováním dřeva, výrobou papíru (+249 osob), výrobou pryžových, plastových výrobků (+248 osob) a výrobou strojů a zařízení (+111 osob). Naopak největší úbytek stavů zaznamenala výroba základních kovů, hutní zpracování kovů a slévárenství (-828 osob) a výroba chemických látek a chemických přípravků (-109 osob). Celkově za toto odvětví došlo během uplynulého roku k navýšení zaměstnanosti v okresech Nový Jičín (+ 1 317 osob), Karviná (+272 osob), Opava (+263 osob), Frýdek-Místek (+238 osob) a Bruntál (+63 osob). Naopak k poklesu došlo v ostravském okrese (-389 osob).

Výroba potravinářských výrobků, nápojů a tabákových výrobků

Počty pracovníků se v tomto pododvětví během uplynulého roku v MSK zvýšily o 372 (+4,6 %) osob, nejvíce v okrese Opava (+344 osob) a Frýdek-Místek (+99 osob). Naopak k poklesu zaměstnanosti došlo v okrese Karviná (-167 osob).

Zpracování dřeva, výroba papíru a výrobků papíru, tisk a rozmnožování nahraných nosičů

Stavy zaměstnanců u monitorovaných podniků se v tomto pododvětví zvýšily meziročně o 249 (+5,3 %) osob. Největší nárůst zaznamenal okres Opava (+248 osob).

Výroba chemických látek a chemických přípravků

Celková zaměstnanost u monitorovaných podniků se v tomto pododvětví snížila meziročně o 109 (-5,7 %) osob. K největšímu poklesu došlo v okrese Bruntál (-79 osob).

Výroba pryžových, plastových výrobků a ostatních nekovových minerálních výrobků

Celkový počet zaměstnanců v uplynulém roce u monitorovaných firem v tomto pododvětví vzrostl o 248 (+2,8 %) osob. Nejvíce se to projevilo v okrese Nový Jičín (+168 osob) a Bruntál (+70 osob).

Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů a slévárenství, výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení

V tomto pododvětví došlo v minulém roce k poklesu zaměstnanosti o 828 (-2,2 %) osob. Úbytek zaměstnanců zaznamenaly s výjimkou bruntálského (+79 osob) všechny okresy MSK. Nejvíc opavský (-462 osob) a ostravský (-326 osob). Firmy Moravskoslezského kraje jsou tradičními producenty železa a oceli, vyrábí přes 90 % této produkce v ČR. Tuzemské ekologické limity jsou jedny z nejpřísnějších v Evropské unii, výrazně ovlivňují cenu výroby a snižují konkurenceschopnost.

Výroba elektrických zařízení

Zaměstnanost v tomto pododvětví během uplynulého roku v MSK vzrostla o 641 (+10,1 %) osob, nejvíce v okrese Nový Jičín (+615 osob). Jediný okres, který zaznamenal pokles personálních stavů, byl okres Opava (-21 osob).

Výroba strojů a zařízení jinde nezařazených

Celkový počet zaměstnanců v uplynulém roce u monitorovaných firem vzrostl o 111 (+1,3 %) osob. Nejvíce se to projevilo v okrese Opava (+121 osob).

Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů, výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení

Celkový stav zaměstnanců monitorovaných firem v MSK byl v minulém roce navýšen o 1 151 (+3,8 %) osob. Největší přírůstky byly zaznamenány v okresech Nový Jičín (+542 osob), Opava (+529 osob) a Karviná (+245 osob). Naopak pokles nastal v okrese Ostrava (-269 osob). Automobilový průmysl ještě není na cestě do recese, ale po úspěšných letech růstu a velkých provozních ziscích, kdy byl čas na technologické inovace, přijde pokles odbytu. Situaci můžou zhoršit i klesající prodeje na dalších klíčových trzích, v Číně a ve Spojených státech, které poškodila celní válka a růst obchodních bariér. Čínský trh zažil v listopadu pokles prodeje nových aut o 14 procent

a je vysoký předpoklad dalšího poklesu. Nová emisní norma Euro 6c například v Evropě způsobila, že výrobci začali už i do benzinových motorů montovat filtry pevných částic. Tato technologie je drahá a v malých autech přesahuje finanční zátěž do té míry, že by se inovace mohla záhy projevit i v ceníku auta a následně v jeho horší prodejnosti. Automobilový trh v Evropě se nasytil a podle statistik Evropské asociace výrobců automobilů se unijní trh propadá již několik měsíců za sebou od platnosti nové emisní normy. Tuzemští výrobci osobních automobilů vyrobili celkem 1 437 396 vozů (v roce 2017 to bylo 1 413 881 kusů). Výroba osobních automobilů tak opět tvořila hlavní část objemu vyrobených motorových vozidel. Největší podíl na celkové produkci si zachovala ŠKODA AUTO s 61,6 %, druhé místo obhájila HYUNDAI s 23,7 % a třetí TPCA má podíl 14,7 %. Celková výroba osobních automobilů meziročně vzrostla o 1,66 % (v roce 2017 o 5,2 %). ŠKODA AUTO měla opět nejlepší rok v historii, zvýšila produkci o 28 tisíc vozů, tedy o 3,3 % (na rekordních 886 103 vozů, v roce 2017 to bylo 858 103 ks). V roce 2018 se v nošovickém závodě Hyundai Motor Manufacturing Czech vyrobilo celkem 340 300 aut, což bylo o 3,1 % více, než předpokládal původní plán (330 000 vozů). Kolínská TPCA se v roce 2018 (po poklesu v roce 2017) vrátila k růstu výroby o 11 915 kusů tedy o 6 % a celkem vyrobila 210 993 vozidel.

Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu

Stavy zaměstnanců u monitorovaných podniků se v tomto odvětví zvýšily meziročně o 293 (+6,9 %) osob. Nárůsty vykázaly všechny okresy MSK nejvíce novojičínský (+96 osob) a karvinský (+83 osob).

Zásobování vodou, činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi

Na poklesu zaměstnanosti o 226 (-4,8 %) osob v MSK se nejvíce podílel okres Opava (-191 osob) a Karviná (-106 osob), kde byl úbytek zapříčiněn zejména z důvodu snížení počtu míst v rámci APZ.

Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel

V průběhu roku 2018 se celkový počet zaměstnanců u monitorovaných moravskoslezských stavebních firem snížil o 229 (-1,3 %). K poklesu došlo především v okrese Opava (-396 osob), kde značný úbytek pracovníků byl zapříčiněn odchodem mnohých zaměstnavatelů z obchodních center okresu z důvodu vysokých nájmů a rušení prodejen v malých obcích okresu. Naopak k výraznějšímu zvýšení došlo v okrese Frýdek-Místek (+151 osob), a to zejména z důvodu zařazení nových subjektů do monitorovaného sledování a dále v okrese Nový Jičín (+106 osob).

Doprava a skladování

Monitorované organizace tohoto odvětví zaznamenaly ve sledovaném období v MSK celkový pokles o 1 711 (-8,9 %) zaměstnanců. Nejvíce pracovníků pokleslo v okrese Opava (-1 207 osob), kde hlavním příčinou je však jen odlišné zpracování monitorovacích dotazníků, kde nebyli zahrnuti zaměstnavatelé jako např. Česká pošta s. p., České dráhy a. s. a další z důvodu nedodání monitorovacích dotazníků.

Informační a komunikační činnosti

Ve sledovaném období toto odvětví zaznamenalo nárůst zaměstnanosti celkově o 244 (+4,7 %) osob. Na tomto navýšení se podstatnou měrou podílely téměř výlučně okresy Opava (+120 osob) a Ostrava (+108 osob).

Profesní, vědecké a technické činnosti

Zaměstnanost v tomto odvětví vzrostla za uplynulý rok o 300 (+7,8 %) osob. Největší přírůstek v okrese Opava (+431 osob) je způsoben zvyšujícím se počtem pracovníků zaměstnaných přímo v agenturách práce.

Administrativní a podpůrné činnosti

Tato nesourodá skupina zaměstnavatelů širokého spektra činností a služeb (zahrnuje subjekty zabývající se pronájmem, úklidovými, bezpečnostními a pátracími činnostmi, součástí jsou i cestovní a personální agentury) zaznamenala ve sledovaném období celkově zvýšení zaměstnanosti o 242 (+2,4 %) osob. Pouze ale jediný okres vykázal nárůst zaměstnanců, a to Nový Jičín (+635 osob), kde se objevily ve sledování čtyři nové firmy.

Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení

Zaměstnanost během uplynulého roku poklesla v MSK o 719 (-3,7 %) osob, nejvíce v opavském okrese (-619 osob), kde ale toto snížení ovlivnilo hlavně nedodání monitorovacích dotazníků u některých větších zaměstnavatelů tohoto odvětví (např. Katastrální úřad nebo GŘ cel).

Vzdělávání

Ve sledovaném období došlo v oblasti vzdělávání k nárůstu zaměstnanosti v MSK o 554 (+1,9 %) osob. Navýšení stavů zaznamenaly všechny okresy, nejvíce ostravský (+156 osob), karvinský (+136 osob) a frýdeckomístecký (+107 osob).

Zdravotní a sociální péče

Celkový počet zaměstnanců se v uplynulých 12 měsících roku 2018 u monitorovaných firem zvýšil o 254 (+0,9 %). K přírůstku došlo ve všech okresech MSK s výjimkou opavského (-323 osob). Nejvýrazněji vzrostly personální stavy v okrese Frýdek-Místek (+229 osob) a Nový Jičín (+156 osob).

4. Vývoj počtu OSVČ

Tabulka II/4 - Počet OSVČ

ukazatel (celkový počet)	stav k		12/2018 - 12/2017	
	31.12.2017	31.12.2018	absolutně	v %
OSVČ vykonávající činnost	88 912	90 856	+1 944	+2,2
z toho - hlavní	51 089	52 215	+1 126	+2,2
- vedlejší	37 823	38 641	+818	+2,2
OSVČ - pojištěnci	59 263	60 814	+1 551	+2,6

K 31.12.2018 registrovala v MSK ČSSZ celkem 90 856 osob vykonávajících samostatnou výdělečnou činnost. Nejvyšší počet OSVČ byl zaznamenán v polovině roku 2011. Od té doby má, s výjimkou pololetních hodnot do konce roku 2014, sestupnou tendenci. Od konce následujícího roku dochází opět k mírnému navýšení stavů, k čemuž přispěla i realizace nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti, tj. finanční podpora nezaměstnaných, kteří se rozhodli své vhodné pracovní uplatnění řešit zahájením výkonu SVČ. Ročně se tak jedná o stovky osob.

Z celkového prosincového počtu osob vykonávajících samostatnou výdělečnou činnost se u 52 215 (57,5 %) z nich jednalo o hlavní pracovní činnost a u 38 641 (42,5 %) o činnost vedlejší. Důchodově pojištěných živnostníků v roce 2018 v MSK meziročně o 1 551 přibylo.

Graf II/2 - Vývoj počtu OSVČ v MSK od poloviny roku 2007

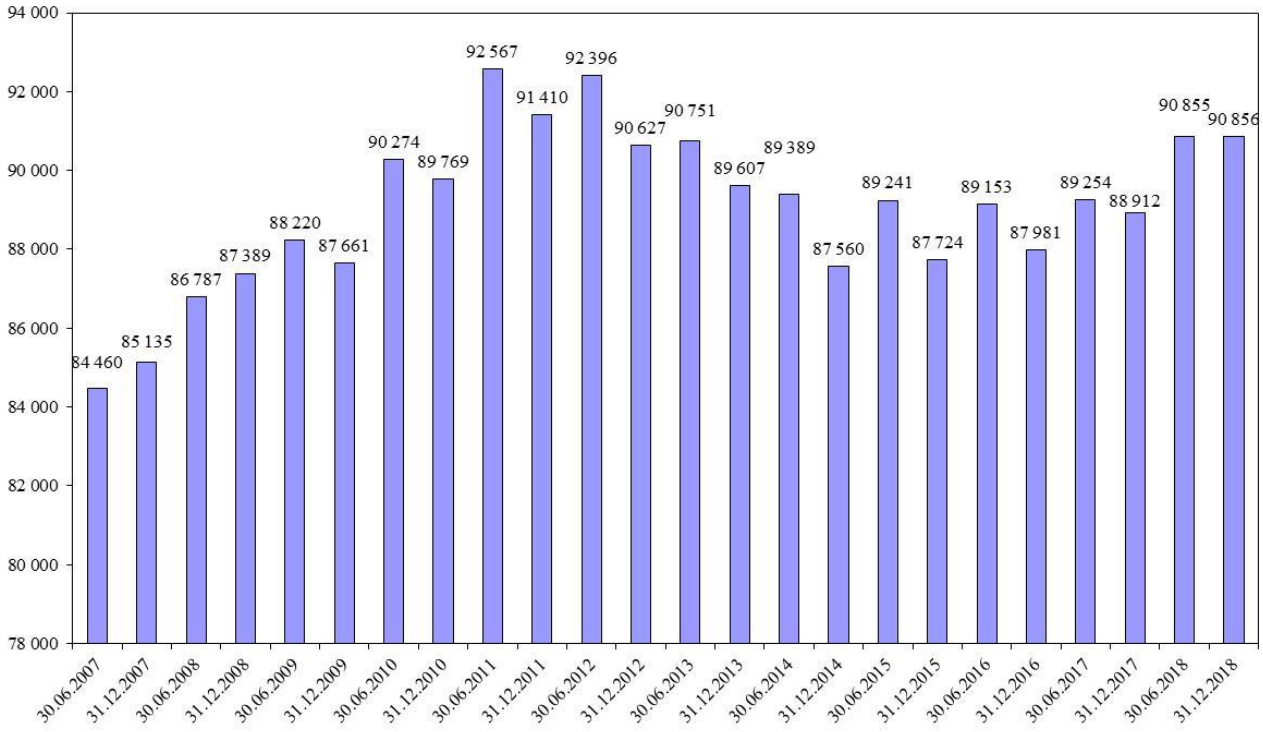

Mapa II/2 - Podíl OSVČ na obyvatelstvu ve věku 15 - 64 let v jednotlivých okresech MSK ke konci roku 2018

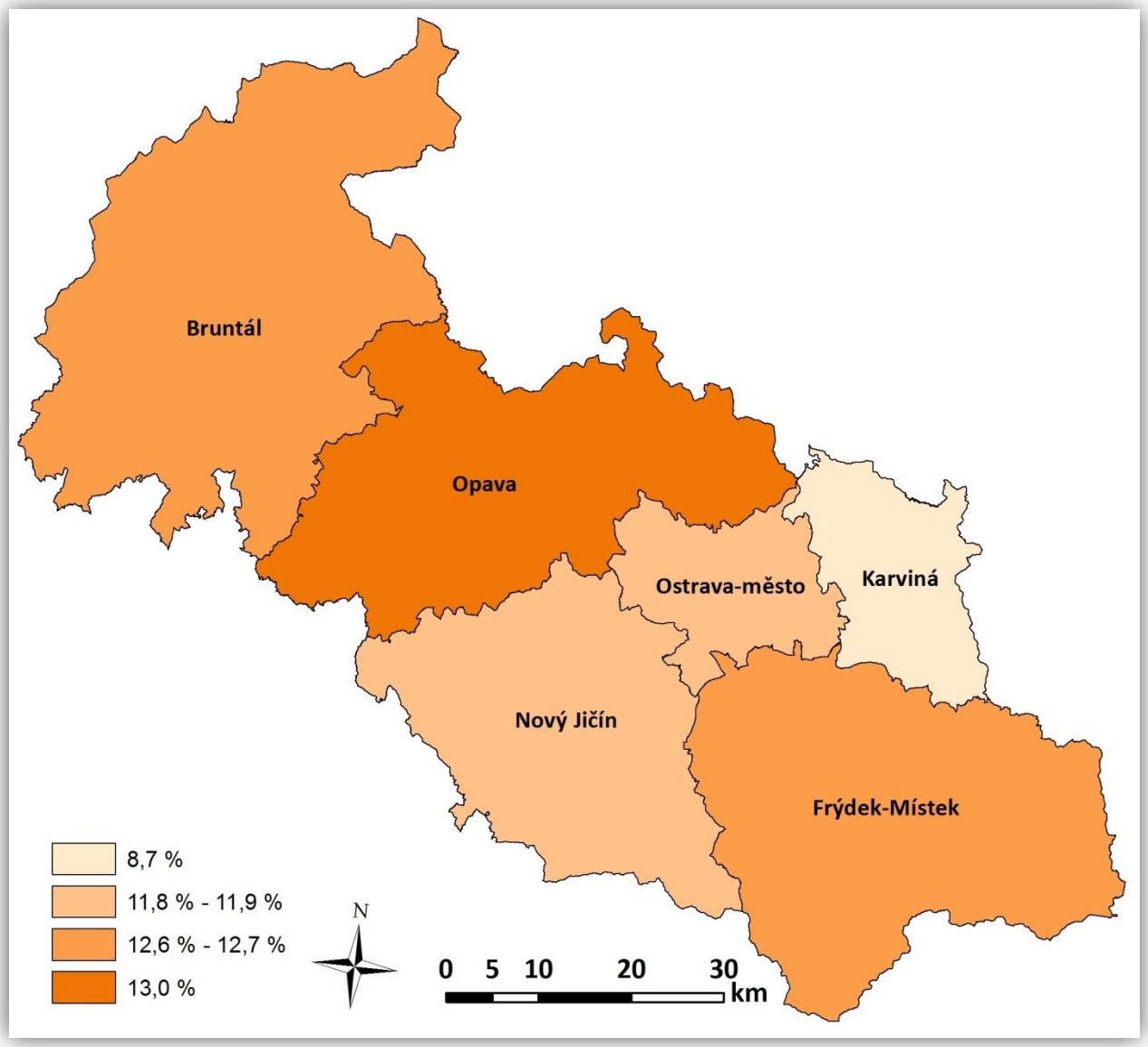

4. Volná pracovní místa

Poptávková strana trhu práce v Moravskoslezském kraji se během uplynulého roku vyznačovala postupným nárůstem počtu VPM v prvních třech čtvrtinách roku, aby v závěru minulého roku skončila nad hranici 17 tisíc volných pracovních míst. Nejvíce jich tedy bylo registrováno v MSK v září, a to 18 220. Nejméně VPM bylo evidováno v lednu, a to 14 606. Uvedený zářijový stav představuje největší počet volných pracovních míst za celou dobu sledování tohoto ukazatele, tj. od roku 1995.

K 31.12.2018 evidovala KrP v Ostravě 17 227 volných pracovních míst a tento stav byl o 3 254 (+23,3 %) vyšší než v závěru roku 2017. Všechny okresy MSK zaznamenaly absolutní meziroční navýšení počtu VPM, nejvíce okresy Ostrava (+1 148), Opava (+670), Nový Jičín (+536) a Karviná (+524). Novelou zákona o zaměstnanosti se od začátku roku 2012 zrušila povinnost zaměstnavatelů hlásit ÚP ČR volná pracovní místa. Podíl zaměstnavatelů našeho kraje na celorepublikové poptávce po pracovních silách se meziročně snížil o 1,2 procentního bodu na 5,3 %.

Průměrný počet VPM, z nichž si mohli koncem každého měsíce uplynulého roku klienti úřadu práce vybrat, vzrostl na 16 847, což je ve srovnání s rokem 2017 o 4 010 (+31,2 %) více.

Graf II/3 - Vývoj počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání a volných pracovních míst v Moravskoslezském kraji v roce 2018

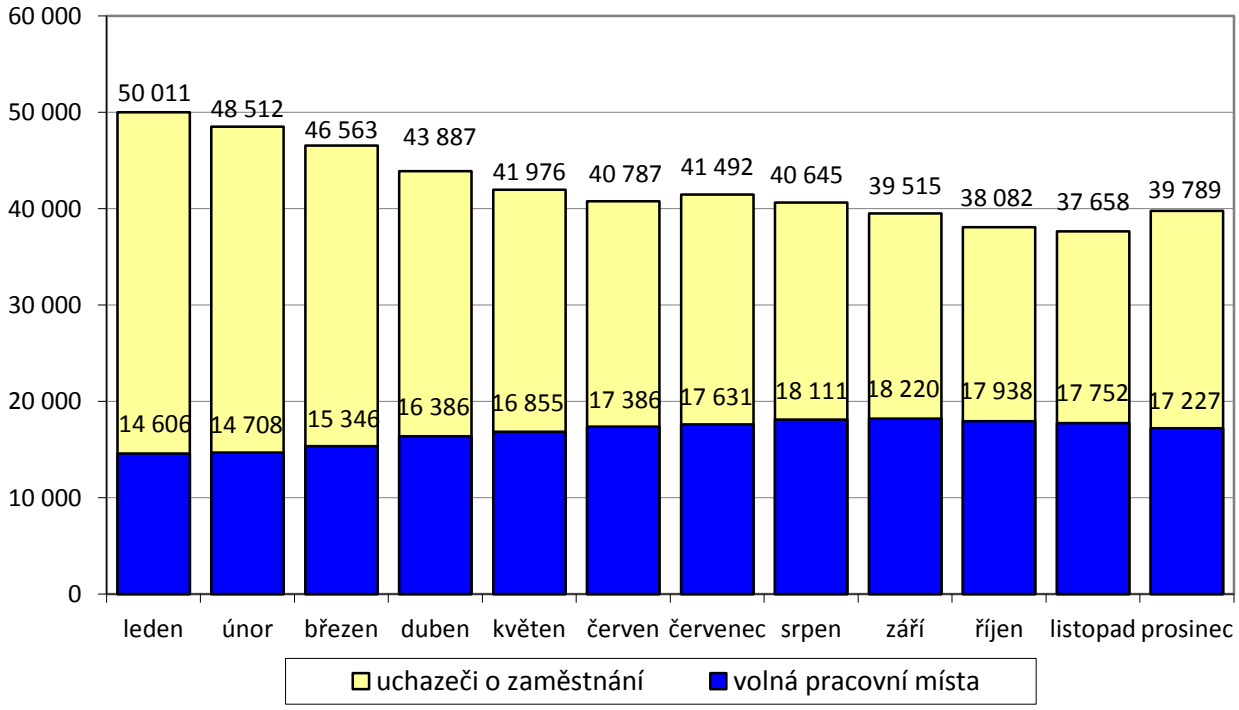

Jak je patrné z níže uvedeného grafu, počet uchazečů na jedno VPM se během roku 2018 postupně snižoval (s výjimkou července) až do listopadu, aby poté v závěru roku opět vzrostl. Nejnižší hodnoty během uplynulého roku bylo tedy dosaženo v měsících říjnu a listopadu (2,1). V pomyslném žebříčku tohoto ukazatele všech okresů ČR se koncem prosince v první desítce umístily dva z šesti okresů MSK, a to na prvním a čtvrtém místě. Jednalo se o karvinský okres (5,4) a bruntálský (3,1); dále jedenáctý až třináctý nejhorší poměr v ČR vykazovaly okresy Opava, Frýdek-Místek a Ostrava (všichni 1,9). Pro porovnání, na konci roku 2017 byly v první desítce tři okresy MSK, které patřily k těm s nejvyšším počtem uchazečů na 1 VPM. Podle pořadí byla tehdy

první Karviná, sedmý Bruntál a osmá Opava. Nejméně uchazečů na 1 VPM v MSK připadalo v minulém roce v okrese Nový Jičín (1,1), který se již tradičně řadí v rámci celé ČR mezi okresy s nízkým počtem uchazečů na jedno volné pracovní místo.

Graf II/4 - Vývoj počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání připadajících na jedno VPM v ČR a v MSK v roce 2018

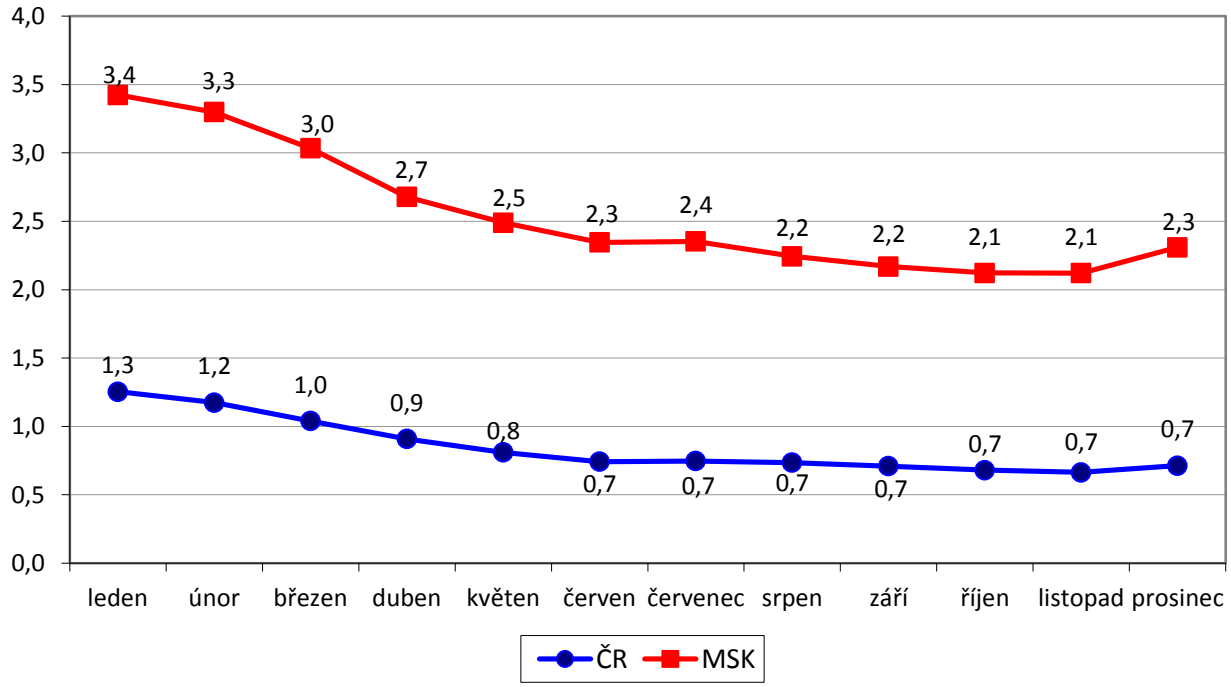

Tabulka II/5 - Počet uchazečů o zaměstnání připadajících v MSK na jedno VPM podle vzdělání

stupeň vzdělání	31.12.2017			31.12.2018		
	UoZ	VPM	UoZ/ 1 VPM	UoZ	VPM	UoZ/ 1 VPM
bez vzdělání	1 325	328	4,0	1 434	457	3,1
základní vzdělání	15 252	5 568	2,7	11 839	8 862	1,3
střední odborné (SOU+OU+OŠ)	21 190	5 694	3,7	16 791	5 570	3,0
střední odborné s maturitou (SOU+SOŠ)	7 957	1 449	5,5	6 558	1 452	4,5
střední všeobecné	1 232	365	3,4	1 026	285	3,6
vysokoškolské	2 531	569	4,4	2 141	601	3,6
celkem	**49 487**	**13 973**	**3,5**	**39 789**	**17 227**	**2,3**

Nejhorší podíl uchazečů připadajících na jedno VPM jsme koncem minulého roku zaznamenali u nezaměstnaných osob se středním odborným vzděláním s maturitou.

4.1 Dlouhodobě evidovaná volná pracovní místa

I přes výraznou převahu nezaměstnaných osob nad evidovanou poptávkou po pracovní síle, zůstávají v databázích kontaktních pracovišť našeho kraje některá VPM delší dobu. Na základě pokynu MPSV ČR jsou od posledního čtvrtletí 2002 za dlouhodobě evidovaná považována taková VPM, která se nedaří obsadit déle než 3 měsíce.

Tabulka II/6 - DE VPM podle CZ-ISCO

třída CZ-ISCO	31.12.2017			31.12.2018		
	VPM celkem	DE VPM	podíl DE VPM na celkovém počtu VPM	VPM celkem	DE VPM	podíl DE VPM na celkovém počtu VPM
	počet	počet	%	počet	počet	%
0. Zaměstnanci v ozbrojených silách	0	0	0,0	0	0	0,0
1. Zákonodárci a řídící pracovníci	172	85	0,6	147	96	0,6
2. Specialisté	906	604	4,3	915	609	3,5
3. Techničtí a odborní pracovníci	1 091	595	4,3	1 035	584	3,4
4. Úředníci	602	303	2,2	447	216	1,3
5. Pracovníci ve službách a prodeji	2 080	1 149	8,2	1 903	1 143	6,6
6. Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví, rybářství	87	55	0,4	94	65	0,4
7. Řemeslníci a opraváři	4 543	3 034	21,7	5 600	3 784	22,0
8. Obsluha strojů a zařízení, montéři	2 784	1 664	11,9	5 154	2 920	16,9
9. Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	1 708	987	7,1	1 932	1 022	5,9
celkem	**13 973**	**8 476**	**60,7**	**17 227**	**10 439**	**60,6**

V závěru roku 2018 bylo v MSK evidováno celkem 10 439 DE VPM, tj. 60,6 % z celkového stavu VPM. Všechny okresy MSK zaznamenaly v uplynulém roce absolutní nárůsty počtu dlouhodobě evidovaných VPM, nejvíce okresy Nový Jičín (+523), Ostrava (+472) a Opava (+418). Zároveň u opavského okresu je to i největší podílové navýšení počtu dlouhodobě evidovaných VPM v uplynulém roce, a to o 60,7 %, naopak okres Ostrava evidoval nejmenší podílový nárůst (+14,5 %).

V členění podle tříd CZ-ISCO patřilo koncem prosince 2018 nejvíce DE VPM do 7. třídy (3 784 míst - nejvíce z nich pro svářeče, zedníky, nástrojaře, seřizovače a obsluhu

obráběcích strojů a instalatéry), do 8. třídy (2 920 míst - nejvíce z nich pro montážní dělníky, řidiče nákladních automobilů, obsluhu zařízení na zpracování kovů a obsluhu důlních zařízení a horníky), do 5. třídy (1 143 míst - nejvíce pro kuchaře, číšníky a servírky, pracovníky ostrahy a bezpečnostních agentur a prodavače) a do 9. třídy (1 022 míst - nejvíce z nich pro pomocné pracovníky ve výrobě a uklízeče). V absolutním vyjádření byl největší nárůst DE VPM zaznamenán od prosince 2017 ve třídě 8 - Obsluha strojů a zařízení, montéři (+1 256 míst) a ve třídě 7 - Řemeslníci a opraváři (+750 míst).

Tabulka II/7 - Kvalifikační struktura dlouhodobě evidovaných VPM

stupeň vzdělání	31.12.2017			31.12.2018		
	VPM celkem	DE VPM	podíl DE VPM na celkovém počtu VPM	VPM celkem	DE VPM	podíl DE VPM na celkovém počtu VPM
	počet	počet	%	počet	počet	%
bez vzdělání + základní vzdělání	5 896	3 325	23,8	9 319	5 251	30,5
střední odborné (SOU+OU+OŠ)	5 694	3 809	27,3	5 570	3 706	21,5
střední odborné s maturitou (SOU+SOŠ)	1 449	794	5,7	1 452	922	5,4
střední všeobecné (gymnázia)	365	172	1,2	285	141	0,8
vysokoškolské	569	376	2,7	601	419	2,4
celkem	**13 973**	**8 476**	**60,7**	**17 227**	**10 439**	**60,6**

Podle kvalifikační struktury je dlouhodobě největší počet DE VPM pro uchazeče se středním odborným vzděláním, a to 3 706, tedy přes 35 % všech DE VPM.

Vysoký podíl DE VPM na celkové registrované poptávce po pracovních silách v našem kraji naznačuje především nesoulad mezi strukturou nezaměstnaných osob a strukturou volných pracovních míst, a to podle profesí. Důvodem je zpravidla nedostatek vhodných UoZ splňujících kvalifikační předpoklady, popřípadě další podmínky stanovené zaměstnavatelem (požadovaný zdravotní stav, úzká specifikace odbornosti, absolvování psychotestů, délka praxe, jazykové znalosti a jiné). V některých případech jsou podmínky zaměstnavatelů pro obsazení daného místa pro uchazeče nevyhovující a neakceptovatelné (například kumulace neúměrných požadavků navíc neodpovídajících finančnímu ohodnocení).

Mnohá místa jsou vedena dlouhodobě i z důvodu časté fluktuace pracovních sil v dané profesi. Vyskytují se také případy, že zaměstnavatelé úřadu práce VPM nahlásí, přestože pracovníky aktuálně nepotřebují. Vyslaní uchazeči o zaměstnání jim pak slouží k „sycení“ vlastních registrů případných zájemců o zaměstnání.

III. NEZAMĚSTNANOST

1. *Základní charakteristika vývoje nezaměstnanosti*

Situace na trhu práce v MSK se i v roce 2018 vyvíjela v příznivém duchu. Po tradičním lednovém navýšení se počet uchazečů o zaměstnání během roku s výjimkou července postupně snižoval. K nárůstu uchazečů došlo opět až ke konci minulého roku. Hodnoty evidovaných uchazečů o zaměstnání z minulého roku odpovídají zhruba počtům UoZ, které jsme evidovali v roce 1997.

K 31.12.2018 bylo v MSK evidováno celkem 39 789 UoZ, což je meziročně o 9 698 (-19,6 %) méně. Ve srovnání s předkrizovým nejnižším stavem evidované nezaměstnanosti z října 2008, z doby počátku dopadu světové krize, kdy bylo v MSK registrováno celkem jen 52 991 uchazečů o zaměstnání, jich koncem prosince 2018 měla KrP v Ostravě v evidenci tak o 13 202 (-24,9 %) méně. V meziročním srovnání poklesl počet nezaměstnaných osob ve všech okresech MSK, nejvíce v okresech Ostrava (-3 603), Karviná (-2 204) a Opava (-1 325), nejmenší pokles zaznamenal novojičínský okres (-597). Při pohledu na procentuální úbytek nezaměstnaných v jednotlivých okresech je zřejmé, že největší pokles uchazečů byl zaznamenán v okresech Opava (-25,9 %), Ostrava (-22,6 %) a Frýdek-Místek (-20,5 %), naopak nejmenší procentní úbytky dosáhly okresy Karviná a Nový Jičín, a to shodně po -15,5 %.

Graf III/1 - Vývoj podílu nezaměstnaných osob v ČR a v Moravskoslezském kraji v roce 2018

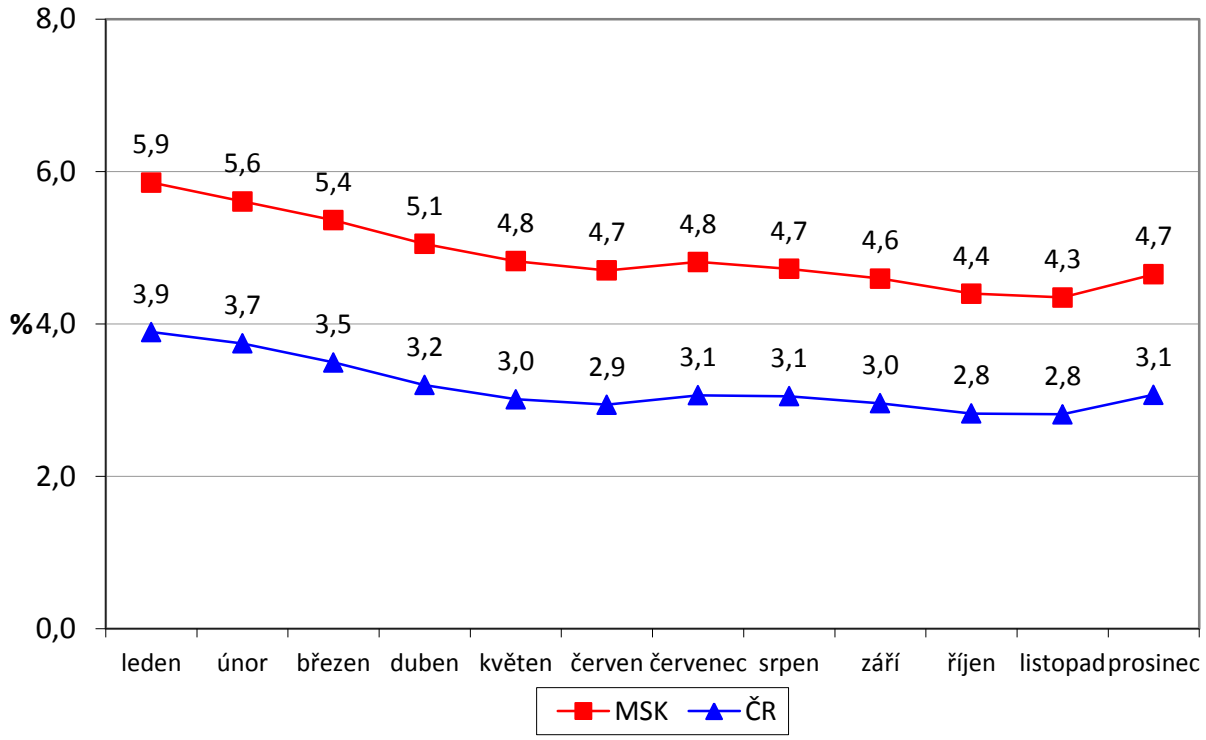

Podíl nezaměstnaných osob v MSK koncem prosince 2018 činil 4,7 %, což je o 1,1 procentního bodu méně než před dvanácti měsíci. Hodnota podílu nezaměstnaných osob v MSK dlouhodobě neustále převyšuje celorepublikový průměr a v průběhu uplynulého roku se pohybovala o 1,5 až 2,0 procentního bodu výše.

V pomyslném „žebříčku“ výše podílu nezaměstnaných osob 77 okresů ČR se okresy Karviná, Ostrava a Bruntál pohybovaly vždy alespoň do šestého místa. Okresy Opava, Frýdek-Místek a Nový Jičín se v průběhu roku umísťovaly mezi 29. až 40. místem Naopak nejhorší situace byla v okrese Karviná, která byla ze všech okresů ČR po celé roční sledované období vždy na 1. místě. Na konci roku 2018 zde byl vykázán podíl nezaměstnaných osob 6,9 %. Nelichotivé hodnocení v tomto sledování připadá i okresu Ostrava, který od dubna do října figuroval na 3. místě, nejlépe během uplynulého roku byl na 6. místě. Okres Bruntál začínal na začátku roku na 5. místě, následně během letních měsíců se situace vlivem rozjezdů sezónních prací mírně zlepšila a okres se pohyboval na 6. místě, aby v závěru roku skončil druhý. S výjimkou okresu Frýdek-Místek všechny ostatní okresy MSK převyšovaly v závěru roku průměrný podíl nezaměstnaných osob v ČR.

V celkovém počtu nezaměstnaných osob zaujímaly okresy MSK v rámci České republiky během celého minulého roku místa v první třetině žebříčku, přičemž Ostrava

byla po celé sledované období na druhém místě a Karviná na třetím místě. Dlouhodobě zaujímá první místo s největším počtem uchazečů o zaměstnání hlavní město Praha.

Mapa III/1 - Podíl nezaměstnaných osob, počet uchazečů a volných pracovních míst v jednotlivých okresech MSK ke konci roku 2018

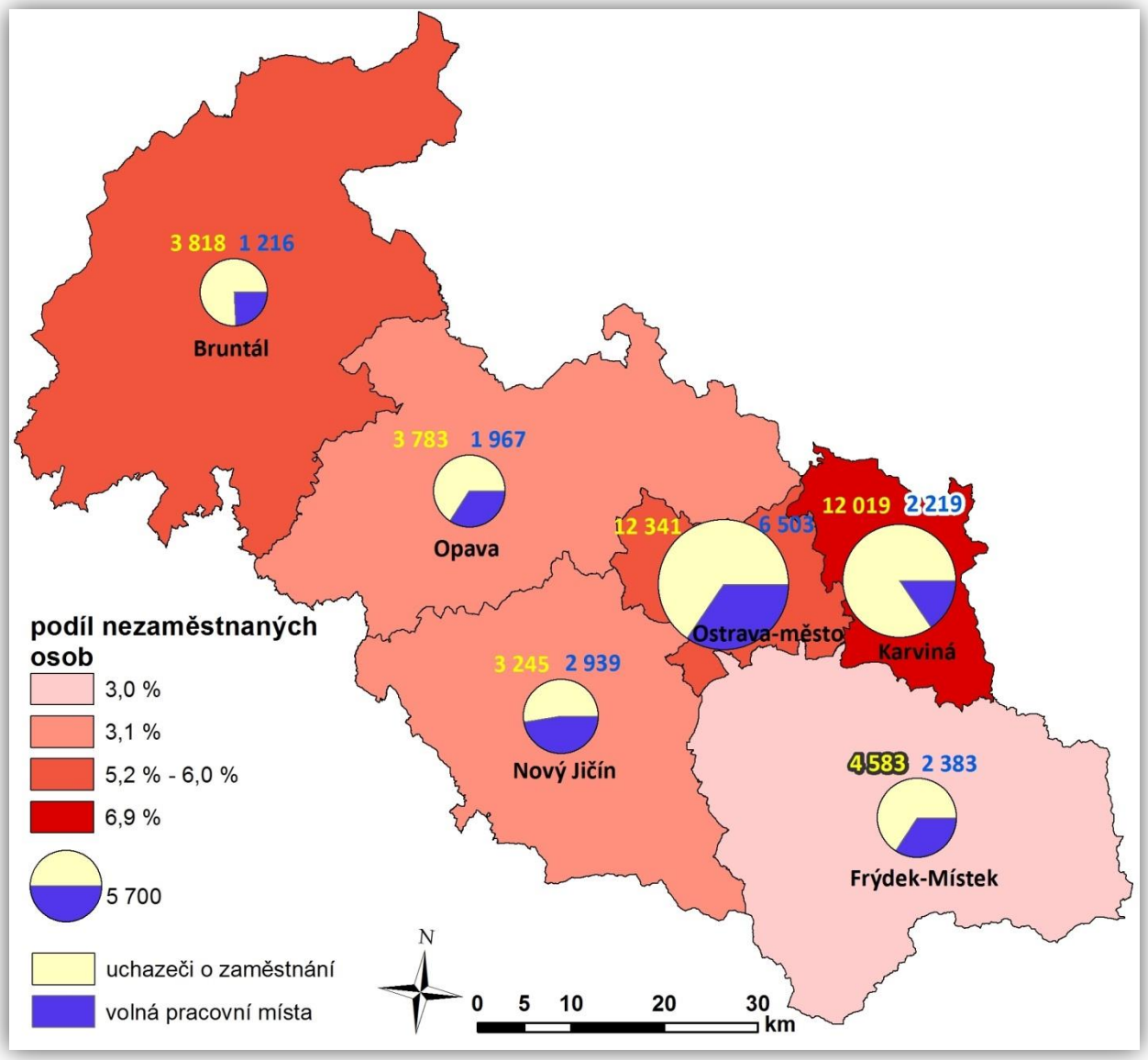

Pro MSK je typické, že polovina okresů (Nový Jičín, Frýdek-Místek i Opava) si dlouhodobě udržuje poměrně solidní výši nezaměstnanosti v rámci celé ČR. Naopak dva největší okresy, co do počtu obyvatel (Ostrava a Karviná) i Bruntál se svou periferní polohou a horským charakterem, se řadí již tradičně mezi oblasti s nejvyšším podílem nezaměstnaných, což v konečném výsledku způsobuje celkovou vysokou nezaměstnanost Moravskoslezského kraje. Hlavní příčiny nezaměstnanosti MSK jsou popsány v kapitole I., části 4. slabé stránky Moravskoslezského kraje, případně

v přílohách jednotlivých okresů. I přes napojení Ostravy na celorepublikovou dálniční síť a blízkost letiště, faktory uvedené výše působí na zahraničního zaměstnavatele často tak, že si rozmyslí umístit svoji investici na tomto území. Nakonec zvolí pohodlnější variantu a soustředí se na naše hlavní město nebo jeho okolí, případně město Brno. V ostravském regionu a okrese Karviná na vysokou nezaměstnanost působí zároveň i vysoká koncentrace dlouhodobě nezaměstnaných osob, kteří nepracují řádově i deset let. Často je to i důsledek dřívějšího zaměstnání v těžkém průmyslu, který ještě stále nebyl v dnešní době pro tyto občany plně nahrazen novými pracovními místy v jiných oborech. Nachází se zde rovněž vysoké procento osob společensky nepřizpůsobených a stále se plně nedaří uplatnit na celostátní úrovni zásadu, aby zahraniční investoři přicházeli především do těch regiónů, kde je nejvyšší nezaměstnanost.

Tabulka III/1 - Vývoj počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání, volných pracovních míst a podílu nezaměstnaných osob za posledních dvanáct měsíců

ukazatel (celkový počet)	stav k		12/2018-12/2017	
	12/2017	12/2018	absolutně	%
evidovaní uchazeči o zaměstnání	49 487	39 789	-9 698	-19,6
z toho dosažitelní	45 865	36 557	-9 308	-20,3
uchazeči s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	11 875	10 789	-1 086	-9,1
průměrná výše podpory v nezaměstnanosti v Kč	6 588	6 953	+365	+5,5
volná pracovní místa	13 973	17 227	+3 254	+23,3
uchazeči připadající na 1 VPM	3,5	2,3	-1,2	-34,3
podíl nezaměstnaných osob v %	5,8	4,7		

Počet evidovaných uchazečů s výjimkou července postupně klesal a k dalšímu nárůstu uchazečů došlo až ke konci roku. I přes toto navýšení je celkový počet evidovaných uchazečů v MSK k 31.12.2018 (39 789) cca o 6 tisíc nižší, než jsme očekávali z počátku roku 2018 v případě lepší varianty prognózy.

Meziroční pokles nezaměstnaných o téměř 10 tisíc způsobil, že loňský měsíční průměrný počet 42 410 UoZ je meziročně o 12 817 (-23,2 %) osob nižší.

2. Tok nezaměstnanosti

Trh práce v MSK se již dlouhodobě vyznačuje obrovským tokem evidované nezaměstnanosti. V průběhu roku 2018 se zde do evidence úřadu práce přihlásilo celkem 64 907 UoZ (průměrně měsíčně 5 409), což je o 4 822 (-6,9 %) méně než před rokem. Toto množství představovalo 13,9 % všech osob, které se nově zaevidovaly

v celé ČR. Vyřazeno bylo 74 605 osob, meziročně o 9 673 méně, přičemž 43 744 (58,6 %) z nich nalezlo uplatnění na trhu práce, což je meziročně o 8 349 osob méně.

Tabulka III/2 - Tok evidované nezaměstnanosti

období	evidovaní celkem 1)	nově evidovaní	vyřazení	umístění celkem	vyřazení podle § 30, odst. 2 ZoZ	ostatní
prosinec 2017	49 487					
leden 2018	50 011	7 260	6 736	4 018	1 187	1 531
únor	48 512	4 356	5 855	3 606	975	1 274
březen	46 563	4 651	6 600	4 170	1 069	1 361
duben	43 887	5 362	8 038	5 516	1 097	1 425
květen	41 976	5 005	6 916	4 111	1 386	1 419
červen	40 787	4 892	6 081	3 321	1 350	1 410
červenec	41 492	5 712	5 007	2 582	1 206	1 219
srpen	40 645	4 764	5 611	2 890	1 318	1 403
září	39 515	5 967	7 097	4 414	1 135	1 548
říjen	38 082	5 652	7 085	4 067	1 481	1 537
listopad	37 658	5 606	6 030	3 310	1 445	1 275
prosinec	39 789	5 680	3 549	1 739	925	885
celkem		**64 907**	**74 605**	**43 744**	**14 574**	**16 287**

1) koncový stav měsíce

Mapa III/2 - Prostorové zobrazení podílu nezaměstnaných osob v MSK k 31.12.2018 podle obcí (zobrazení obcí s nejnižším - do 1,3 % a nejvyšším - nad 11,0 % PNO)

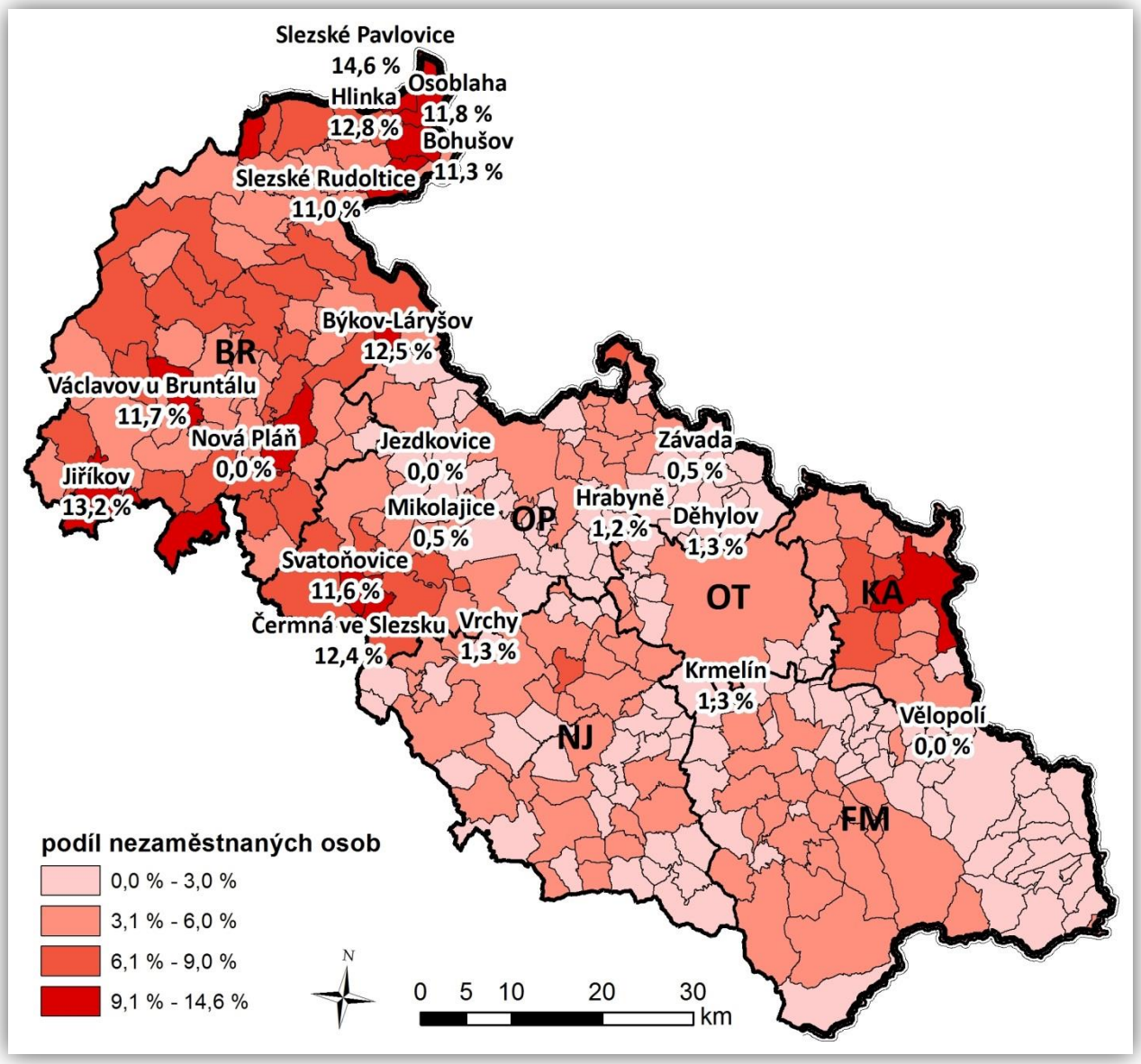

3. Struktura uchazečů o zaměstnání

3.1 Věková struktura uchazečů o zaměstnání

Během sledovaného roku se věková struktura uchazečů o zaměstnání výrazně nezměnila, v podílovém zastoupení se často jednalo o odchylky menší než jeden procentní bod. Větší změna nastala pouze v kategorii 60-64 let, u které během minulého roku došlo ke zvýšení poměrného zastoupení o 1,2 procentního bodu.

K největšímu poklesu poměrného zastoupení došlo v kategorii 20-24 let, a to o 0,6 procentního bodu a mezi lety 35-39 došlo k poklesu o 0,5 procentního bodu. Naopak žádná změna nenastala ve věkové kategorii 25-29 let.

Tabulka III/3 - Věková struktura evidovaných uchazečů o zaměstnání

věk	stav k 31.12.2017		stav k 31.12.2018	
	absolutně	%	absolutně	%
do 19 let	1 597	3,2	1 340	3,4
20-24 let	3 461	7,0	2 545	6,4
25-29 let	4 377	8,8	3 491	8,8
30-34 let	4 467	9,0	3 525	8,8
35-39 let	4 779	9,7	3 669	9,2
40-44 let	5 556	11,2	4 365	11,0
45-49 let	5 631	11,4	4 614	11,6
50-54 let	6 883	13,9	5 375	13,5
55-59 let	7 820	15,8	6 318	15,9
60-64 let	4 632	9,4	4 226	10,6
nad 65let	284	0,6	321	0,8
celkem	**49 487**	**100,0**	**39 789**	**100,0**

Počet nezaměstnaných osob starších 50 let věku se sice meziročně snížil o 3 379 (-17,2 %), ale jejich podílové zastoupení se zvýšilo o 1,1 procentního bodu. V závěru roku 2018 bylo v evidenci 40,8 % UoZ starších 50 let věku, přičemž průměrný věk UoZ ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku vzrostl o 0,5 roku. V roce 2018 činil 44,4 let, zatímco v celé ČR je průměrný věk uchazečů 43,1 let.

3.2 Kvalifikační struktura uchazečů o zaměstnání

Z pohledu kvalifikační struktury došlo v průběhu roku 2018 k absolutnímu nárůstu počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání pouze ve skupině uchazečů bez vzdělání (+109, tj. +8,2 %). U všech ostatních kategorií absolutní stavy poklesly, nejvíce v oblasti středního odborného vzdělání (-4 399, tj. -20,8 %). U uchazečů bez vzdělání došlo rovněž k největšímu podílovému navýšení, a to o 0,9 procentního bodu. Naopak k největšímu podílovému poklesu došlo ve skupině nezaměstnaných osob se základním vzděláním (-1,1 p. b.).

Tabulka III/4 - Vzdělanostní struktura evidovaných uchazečů o zaměstnání

stupeň vzdělání	stav k 31.12.2017		stav k 31.12.2018	
	absolutně	%	absolutně	%
bez vzdělání	1 325	2,7	1 434	3,6
základní vzdělání	15 252	30,8	11 839	29,7
střední odborné (SOU+OU+OŠ)	21 190	42,8	16 791	42,2
střední odborné s maturitou (SOU+SOŠ)	7 957	16,1	6 558	16,5
střední všeobecné	1 232	2,5	1 026	2,6
vysokoškolské	2 531	5,1	2 141	5,4
celkem	**49 487**	**100,0**	**39 789**	**100,0**

3.3 Délka evidované nezaměstnanosti

I přes klesající tendenci je stále velice závažným problémem nezaměstnanosti nejen celostátně, ale zejména v MSK délka evidence. Průměrná doba evidence uchazečů, kteří byli v MSK vyřazeni z registrů kontaktních pracovišť na konci roku 2018 (tzv. délka ukončené evidence), představovala 316 dní, zatímco koncem prosince 2017 to bylo 383 dní. Průměrná doba setrvání všech uchazečů v evidencích během sledovaného období poklesla z 949 dní v prosinci 2017 až na 883 dní v závěru roku 2018, přičemž je to dlouhodobě více než činil celostátní průměr (574 dní), a to o 309 dní.

Tabulka III/5 - Délka evidované nezaměstnanosti

délka evidence	stav k 31.12.2017		stav k 31.12.2018	
	absolutně	%	absolutně	%
do 3 měsíců	13 806	27,9	13 594	34,1
3 - 6 měsíců	7 327	14,8	6 156	15,5
6 - 9 měsíců	4 366	8,8	3 532	8,9
9 - 12 měsíců	2 856	5,8	2 047	5,1
12 - 24 měsíců	5 506	11,1	3 889	9,8
nad 24 měsíců	15 626	31,6	10 571	26,6
celkem	**49 487**	**100,0**	**39 789**	**100,0**

Koncem prosince 2018 bylo déle než 6 měsíců registrováno 20 039 UoZ, což je o 8 315 (-29,3 %) méně než v závěru roku 2017. Podíl této skupiny klientů na celkové nezaměstnanosti se za sledované období sice snížil o 6,9 procentního bodu, ale i tak činí 50,4 %.

Počet uchazečů v kategorii tzv. dlouhodobě nezaměstnaných (nad 12 měsíců) během roku 2018 poklesl o 6 672 (-31,6 %) a jejich podíl na celkové nezaměstnanosti se snížil

o 6,3 procentního bodu. Koncem prosince 2018 bylo v MSK evidováno celkem 14 460 těchto osob, což bylo 36,3 % z celkového evidenčního stavu UoZ.

Počet UoZ evidovaných déle než 24 měsíců (tzv. „tvrdé jádro“) se meziročně snížil o 5 055 (-32,3 %), takže koncem prosince 2018 jich bylo 10 571. Jejich podíl na celkové nezaměstnanosti je ale dlouhodobě velmi vysoký. Na konci roku 2018 činil 26,6 % (republikový průměr jen 17,7 %). I když se jejich podíl na celkové nezaměstnanosti meziročně snížil o 5,0 procentního bodu, dosahují evidovaní nad 24 měsíců stále více než čtvrtinový počet všech uchazečů o zaměstnání v MSK.

Kategorii dlouhodobě evidovaných nezaměstnaných tvoří především:
- uchazeči - OZP,
- fyzické osoby starší 50 let věku,
- lidé bez vzdělání, popřípadě pouze s ukončenou základní školní docházkou,
- příslušníci národnostních menšin,
- fyzické osoby pečující o malé dítě či o dlouhodobě zdravotně postiženého člena rodiny,
- fyzické osoby společensky nepřizpůsobené.

Dlouhodobá, ale i opakovaná nezaměstnanost se negativně promítá nejen do sociální oblasti, ale i do oblasti vnímání morálních hodnot, osobních vlastností a zájmů této ohrožené skupiny lidí. Zpravidla bývá příčinou i jejich asociálního chování a často také nárůstu kriminality.

V souvislosti s dlouhodobou evidencí některých uchazečů o zaměstnání se ÚP snaží maximálně zaměřovat na tuto skupinu dlouhodobě nezaměstnaných a aktivizací těchto osob zvýšit jejich uplatnitelnost na trhu práce. Toto zvýšené úsilí realizované na celém území České republiky má přispět k řešení dlouhodobé nezaměstnanosti uchazečů. Při provádění tohoto úkolů se má rovněž přihlížet k doporučení Rady EU o začleňování dlouhodobě nezaměstnaných osob na trh práce. Na základě tohoto programu začaly jednotlivé KoPy provádět revizi dlouhodobě evidovaných osob s cílem zintenzivnit práci s uchazeči, kteří nemají žádný handicap, který by je znevýhodňoval při zprostředkování vhodného zaměstnání.

4. Vybrané skupiny uchazečů o zaměstnání

4.1 Absolventi škol a mladiství

K osobám ohroženým nezaměstnaností patří v Moravskoslezském kraji kromě dalších skupin občanů také mladí lidé, kteří se po ukončení vzdělávacího procesu místo nástupu do praxe velmi často stávají našimi klienty. Pro účely statistiky považujeme za

absolventy všechny UoZ po dobu dvou let od úspěšného ukončení studia (na střední, vyšší odborné nebo vysoké škole).

Tabulka III/6 - Vývoj počtu evidovaných absolventů škol a mladistvých po splnění povinné školní docházky podle stupně vzdělání

stupeň vzdělání	stav k 30.09.2017		stav k 30.04.2018		stav k 30.09.2018	
	absolutně	%	absolutně	%	absolutně	%
bez vzdělání	270	10,9	274	18,0	290	14,4
základní vzdělání	357	14,5	355	23,3	249	12,4
střední odborné (SOU+OU+OŠ)	589	23,9	286	18,8	460	22,9
střední odborné s maturitou (SOU+SOŠ)	732	29,7	349	23,0	616	30,6
střední všeobecné	71	2,9	66	4,3	59	2,9
vysokoškolské	447	18,1	191	12,6	338	16,8
celkem	**2 466**	**100,0**	**1 521**	**100,0**	**2 012**	**100,0**

Vývoj evidované nezaměstnanosti absolventů škol a mladistvých má každoročně sezónní charakter - v rámci celé České republiky je jejich evidenční počet dlouhodobě obvykle nejmenší v dubnu a maximální v září. Proto se statistické rozbory této skupiny uchazečů o zaměstnání celostátně provádějí vždy k 30.04. a k 30.09. daného roku.

K 30.09.2018 bylo v MSK registrováno celkem 2 012 nezaměstnaných absolventů škol a mladistvých, tj. o 454 (-18,4 %) méně než před dvanácti měsíci. Jejich loňský kulminační stav (2 012) jsme zaznamenali právě v září a průměrně měsíčně jsme v roce 2018 evidovali 1 575 absolventů a mladistvých, což je o 551 méně než v předchozím roce. Zlepšená situace na trhu práce vedla k tomu, že koncem roku 2018 jich registrovala KrP v Ostravě „jen“ 1 461 a na celkové nezaměstnanosti v MSK se tito mladí lidé podíleli 3,7 %, což je v meziročním srovnání o 0,1 procentního bodu více.

Souhrnně za všechny vzdělanostní kategorie s vyšším než základním vzděláním byli v MSK k 30.09.2018 nejvíce evidováni absolventi gymnázií a informačních technologií, dále z oborů kadeřník, ekonomika a management, ale také z obchodních akademií, podnikání a oborů mechanik opravář motorových vozidel, kuchař-číšník, bezpečnostně právní činnost, truhlář, sociální činnost, prodavač, hotelnictví, stravovací a ubytovací služby a veřejnosprávní činnost.

Důležitou úlohu při omezování nerovnováhy mezi nabídkou a poptávkou na moravskoslezském trhu práce a v prevenci nezaměstnanosti plní IPS - bezplatně poskytuje informační a poradenské služby všem zájemcům o studium, kteří chtějí získat kvalifikaci, zvýšit si ji nebo zvažují svou dosavadní kvalifikaci změnit. IPS při poskytování svých služeb velmi úzce spolupracuje se základními a středními školami

i s ostatními sociálními partnery. Tato střediska nabízejí individuální a skupinové poradenství žákům základních a středních škol při hledání studijního, učebního a profesního zaměření a aktuálně informují žáky, rodiče i zájemce z řad dospělých o možnostech profesního vzdělávání na všech typech a skupinách škol, ale i o rekvalifikačních kurzech, zaměstnavatelích a o celkovém vývoji a situaci na trhu práce. Zájem o služby zabezpečované IPS je dlouhodobě vysoký, což svědčí o tom, že jejich aktivity získaly a stále si udržují mezi veřejností našeho kraje velice pozitivní odezvu.

4.2 Uchazeči o zaměstnání se zdravotním postižením

Mezi nejhůře uplatnitelné skupiny osob na trhu práce se po mnoho let řadí především OZP. Evidenční stav těchto zdravotně handicapovaných občanů je v našem kraji z celé ČR dlouhodobě nejvyšší. Koncem prosince 2018 jsme registrovali v kraji celkem 6 987 těchto uchazečů, což je o 1 119 (-13,8 %) méně než v závěru předchozího roku. Jejich podíl na celkové nezaměstnanosti se i z důvodu snížení celkového stavu UoZ ve srovnání s rokem 2017 zvýšil, a to na 17,6 %. Ve srovnání s celorepublikovým průměrem je to o 1,1 procentního bodu více, ten byl v závěru roku 16,5 %. V našem kraji tento průměr nejvíce převyšuje okres Frýdek-Místek s podílem 23,5 % OZP ze všech jejich evidovaných UoZ.

Tabulka III/7 - Vývoj počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání - OZP

ukazatel	stav k		12/2018 - 12/2017	
	31.12.2017	31.12.2018	absolutně	v %
celkový počet evidovaných uchazečů - OZP	8 106	6 987	-1 119	-13,8
jejich podíl na celkovém stavu evidovaných uchazečů v %	16,4	17,6		

Při ztrátě zaměstnání přicházejí tyto osoby většinou ihned do evidence úřadu práce a stávají se „klasickými" představiteli dlouhodobé nezaměstnanosti, která je velmi často zbavuje motivace i potřebného sebevědomí. Někteří zdravotně znevýhodnění uchazeči se proto mnohdy z vlastní vůle spokojí se svými částečnými invalidními důchody nebo sociálními dávkami.

Přes mírné zlepšení jsou možnosti vhodného pracovního uplatnění uchazečů o zaměstnání - OZP v MSK trvale poměrně malé. Se zlepšenou situací na trhu práce sice počet VPM nahlášených zaměstnavateli a vhodných pro tyto handicapované osoby vzrostl, výše uvedené faktory však stále ovlivňují poměrně nízkou zaměstnatelnost těchto osob. Průměrně měsíčně měla KrP v Ostravě v roce 2018 v našem kraji k dispozici jen 1 322 VPM vhodných pro uchazeče - OZP a meziročně je to o 145 více.

Na 1 VPM vhodné pro uchazeče o zaměstnání - OZP průměrně měsíčně připadalo až 5,6 těchto osob.

Mapa III/3 - Podíl OZP na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání v jednotlivých okresech MSK ke konci roku 2018

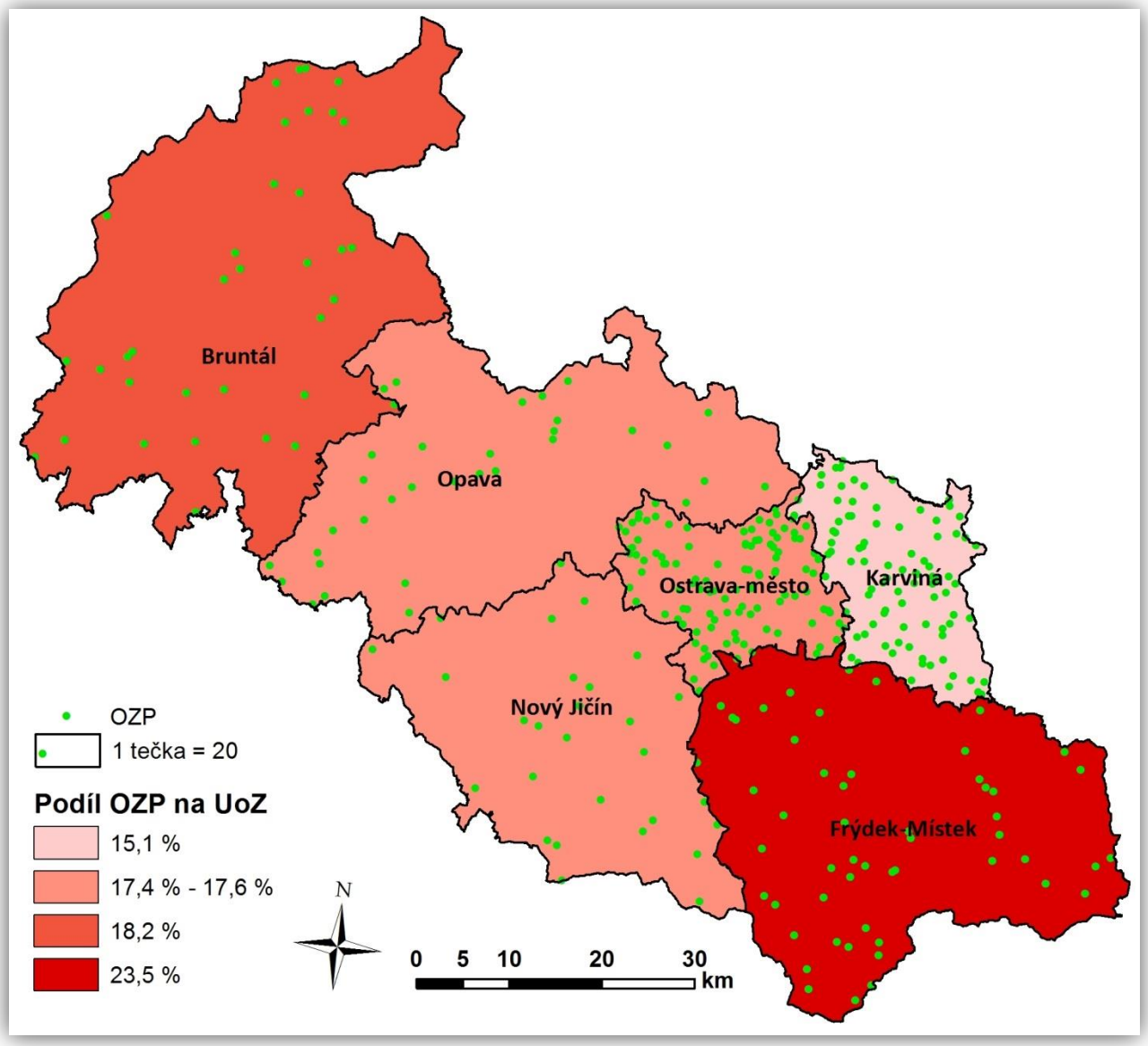

IV. ZAHRANIČNÍ ZAMĚSTNANOST

1. Cizinci na trhu práce

Stav nezaměstnaných osob v MSK výrazně několikanásobně převyšuje počet registrovaných volných pracovních míst, přesto bylo i v roce 2018 pro některé zaměstnavatele obtížné obsadit volná pracovní místa občany ČR. V určitých profesích se projevuje nedostatek vhodných uchazečů o zaměstnání, a proto tento problém řeší firmy mimo jiné zaměstnáváním cizích státních příslušníků. Cizinec žádá o zaměstnaneckou kartu na zastupitelských úřadech nebo na MV ČR (odbor azylové a migrační politiky). Úřady práce provádějí v těchto případech pouze test trhu práce a evidují sdělení o nástupu, nenastoupení, případně předčasném ukončení pracovní činnosti cizince. Povolení k zaměstnání mohou úřady práce i nadále vydat cizinci pouze podle § 89 odst. 2 a 4 ZoZ, dále podle § 92, 95, 96 a 97 ZoZ.

Na konci roku 2018 bylo v MSK evidováno celkem 25 274 občanů EU/EHP a Švýcarska, z toho 12 391 (49,0 %) občanů Polska a 10 918 (43,2 %) občanů Slovenské republiky. V meziročním porovnání došlo u občanů EU/EHP a Švýcarska pracujících v MSK k jejich navýšení o 2 109 (+9,1 %) osob. Největší změny počtů občanů zaznamenaly země, které mají v MSK tradičně silné zastoupení, zejména Polsko (+2 115 osob) a Slovensko (-165 osob), méně Bulharsko a Maďarsko. Nejčastěji tito lidé pracovali na pozicích jako pomocný pracovník ve výrobě, montážní dělník, horník a při obsluze důlních zařízení (převážně v okrese Karviná), nástrojař, brusič kovů, dělník v oblasti výstavby budov, mechanik a opravář elektronických přístrojů a obsluha zařízení na zpracování kovů. Dále se tito lidé uplatnili jako svářeči, pěstitelé zemědělských plodin, systémoví administrátoři a správci počítačových sítí, obsluha lakovacích a jiných zařízení na povrchovou úpravu kovů a jiných materiálů, lékaři, učitelé na VŠ a VOŠ, zedníci, pomocní manipulační pracovníci, administrativní pracovníci, obsluha vysokozdvižných vozíků a skladníci, obsluha strojů a zařízení pro chemickou výrobu a pracovníci v zákaznických kontaktních centrech.

K 31.12.2018 bylo v MSK rovněž legálně zaměstnáno s povolením KrP v Ostravě celkem 1 213 cizích státních příslušníků (z tohoto počtu nejvíce Ukrajinců), kterých meziročně přibylo 884 (+268,7 %). Během roku 2018 se nejvíce snížil počet občanů Koreje (-54), kde se přešlo z povolení k zaměstnání podle § 95 (vyslání) na zaměstnanecké karty, naopak jsme v minulém roce zaznamenali obrovský nárůst krátkodobých povolení k zaměstnání přes agentury práce, zejména pro Ukrajince (+906).

Největší počet cizinců (mimo země EU/EHP a Švýcarska) pracoval mezi montážními dělníky, pomocnými pracovníky ve výrobě, kuchaři a jako obsluha strojů na výrobu maltovin, vápna, cementu a výrobků z betonu. Dále se uplatňovali jako dělníci v oblasti výstavby budov, uklízeči, prodavači, mechanici a opraváři osobních automobilů, zedníci,

obsluha zařízení na zpracování kovů, svářeči, vazači břemen a pomocní pracovníci v lesnictví a myslivosti.

Jako převažující důvody, kdy KrP v Ostravě povoluje v MSK zaměstnávání cizinců, lze uvést především nesplnění kvalifikačních požadavků českých uchazečů o zaměstnání a jejich nedostatečnou odbornou praxi a dále požadované specifické odborné a jazykové znalosti apod.

Tabulka IV/1 - Zaměstnávání cizinců, evidence občanů EU/EHP a Švýcarska

ukazatel (celkový počet)	stav k		12/2018 - 12/2017	
	31.12.2017	31.12.2018	absolutně	v %
platná povolení k zaměstnání pro cizince	329	1 213	+884	+268,7
evidovaní zaměstnaní občané ze zemí EU/EHP a Švýcarska	23 165	25 274	+2 109	+9,1
evidovaní cizinci podle ust. § 98 písm. a) až e), j) až r) ZoZ	1 766	1 945	+179	+10,1
zelené karty	0	0	0	-
modré karty	20	23	+3	+15,0
zaměstnanecké karty	643	1 250	+607	+94,4

Graf IV/1 - Vývoj zaměstnanosti cizinců a občanů EU/EHP a Švýcarska v MSK od roku 2012

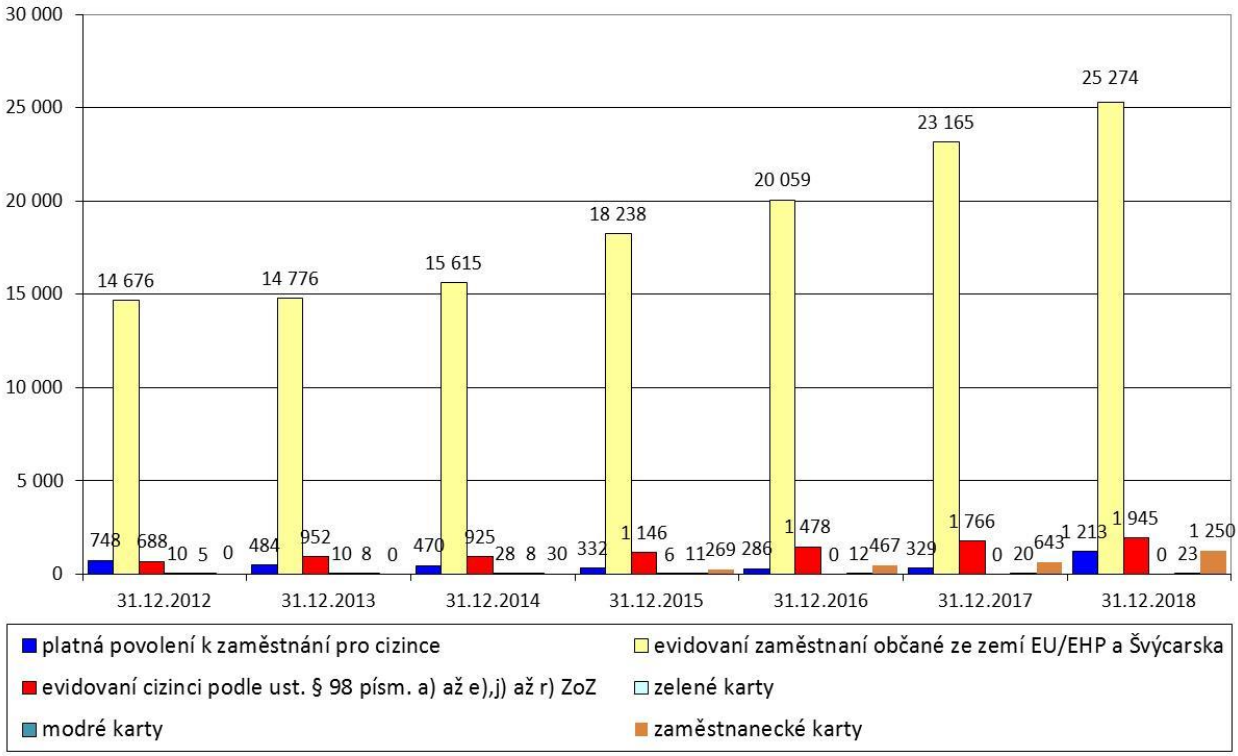

Tabulka IV/2 - Počet platných povolení k zaměstnání vydaných cizincům (mimo země EU/EHP a Švýcarska) v členění podle státní příslušnosti

stát	stav k		12/2018 - 12/2017
	31.12.2017	31.12.2018	
Ukrajina	115	1 021	+906
Korea	132	78	-54
Srbsko	45	48	+3
Čína	6	25	+19
Indie	8	9	+1
Vietnam	4	3	-1
Rusko	2	2	0
Spojené státy americké	2	2	0
Japonsko	2	1	-1
ostatní	13	24	+11
celkem	**329**	**1 213**	**+884**

Tabulka IV/3 - Počet zaměstnaných evidovaných občanů EU/EHP a Švýcarska v členění podle státní příslušnosti

stát	stav k		12/2018 - 12/2017
	31.12.2017	31.12.2018	
Polsko	10 276	12 391	+2 115
Slovenská republika	11 083	10 918	-165
Bulharsko	542	622	+80
Rumunsko	428	422	-6
Maďarsko	246	293	+47
Itálie	97	103	+6
Německo	98	99	+1
Velká Británie	81	82	+1
Řecko	40	48	+8
Francie	48	47	-1
Španělsko	43	44	+1
Chorvatsko	35	37	+2
Litva	22	31	+9
Portugalsko	21	30	+9
Rakousko	14	15	+1
Finsko	12	13	+1
Švédsko	12	11	-1
Belgie	10	10	0
Švýcarsko	8	8	0
Slovinsko	6	5	-1
Nizozemsko	4	2	-2
ostatní	39	43	+4
celkem	**23 165**	**25 274**	**+2 109**

Tabulka IV/4

Počet zaměstnaneckých karet v členění podle státní příslušnosti

stát	stav k		12/2018 - 12/2017
	31.12.2017	31.12.2018	
Ukrajina	145	417	+272
Korea	191	243	+52
Indie	117	155	+38
Srbsko	2	132	+130
Vietnam	63	101	+38
Bělorusko	12	37	+25
Makedonie	12	28	+16
Rusko	23	25	+2
Filipíny	3	25	+22
Nepál	6	10	+4
Čína	5	8	+3
Thajsko	5	8	+3
Tchaj-wan	6	0	-6
USA	5	0	-5
Japonsko	5	0	-5
ostatní	43	61	+18
celkem	**643**	**1 250**	**+607**

Mapa IV/1 - Celkový počet zaměstnaných cizích státních příslušníků v jednotlivých okresech MSK k 31.12.2018 a podíl občanů Slovenské republiky a Polska

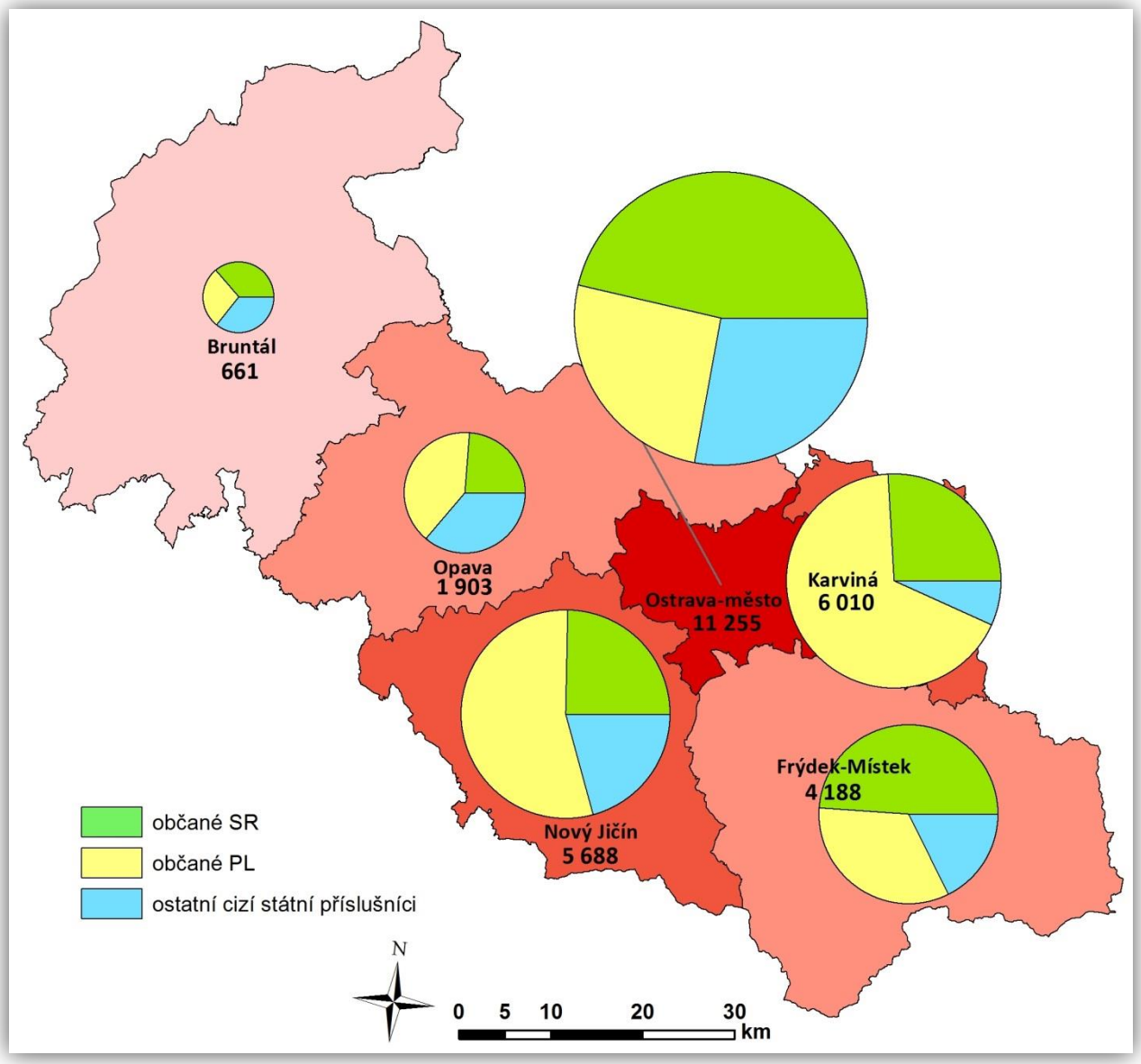

2. Evropské služby zaměstnanosti - EURES

Evropské služby zaměstnanosti EURES (EURopean Employment Services) tvoří v České republice neodmyslitelnou součást služeb Úřadu práce ČR. Počátek služby se datuje od roku 1993, v České republice od roku 2004 po jejím vstupu do Evropské unie. EURES v průběhu svého více než desetiletého působení v ČR pomáhá těm, kteří se rozhodli pro práci v zahraničí, poskytnout poradenství a připravit je na životní a pracovní

podmínky v jimi zvolené zemi EU/EHP nebo Švýcarska. Českým zaměstnavatelům pak pomáhá najít kvalifikovanou zahraniční pracovní sílu.

Síť EURES tvoří celkem 32 států Evropy - 28 členských států společně s Lichtenštejnskem, Norskem, Islandem a Švýcarskem. V České republice jsou to EURES poradci a kontaktní osoby EURES, kteří podporují mezinárodní mobilitu pracovních sil v rámci svých celoročních aktivit.

Síť EURES poskytuje poradenské a náborové služby dvěma hlavními způsoby:
- prostřednictvím osobního, telefonického či e-mailového kontaktu;
- správou databází volných pracovních míst, účtů (životopisů) uchazečů o zaměstnání včetně životních a pracovních podmínek v zemích EU/EHP a Švýcarska na národní webové stránce EURES www.eures.cz i na Evropském portále pracovní mobility www.eures.europa.eu.

V rámci plnění klíčových aktivit projektu EURES ČR II bylo v roce 2018 proškoleno 31 zaměstnanců ÚP ČR, krajské pobočky v Ostravě, kteří absolvováním školení dosáhli bagatelní podpory ve výši minimálně 40 hodin. Témata školení jsou zaměřena na představení služeb sítě EURES, situace na evropském trhu práce, životních a pracovních podmínek v jednotlivých evropských zemích a představení sociálních partnerů sítě EURES apod.

V rámci celoročních aktivit pořádají EURES poradci individuální a skupinové akce pro uchazeče o zaměstnání, studenty, zaměstnavatele, pro odbornou i širokou veřejnost. Cílem je poskytnout poradenství během přednášek, seminářů, workshopů nebo prostřednictvím burz práce a dalších akcí. Z důvodu poskytnutí komplexních informací v oblasti evropské problematiky jsou aktivity pořádány také ve spolupráci s partnerskými organizacemi, např. s evropskými sítěmi Eurocentrum, Europe Direct a Enterprise Europe Network (EEN).

V roce 2018 se EURES poradci z MSK setkali s 89 studenty středních a vysokých škol celkem na 3 přednáškách zaměřených na možnosti uplatnění v zahraničí. Poradci EURES poskytovali poradenské služby na třech veletrzích práce a vzdělávání v Ostravě (Burza práce v multifunkční aule Gong), v Opavě (Den kariéry na Slezské univerzitě v Opavě) a na souběžně probíhajících veletrzích ProJob a Středoškolák, vysokoškolák. Poradenství sítě EURES se tematicky zaměřovalo na informace o aktuální situaci na evropském trhu práce, o možnostech jednotného evropského trhu v rámci pracovních příležitostí; poradenské služby využilo celkem 231 osob.

Během uplynulého roku poskytli EURES poradci v MSK přímo na kontaktních pracovištích specializované poradenské služby 2 189 uchazečům o zaměstnání a 536 zaměstnavatelům. Ti se nejčastěji zajímali o detailní informace týkající se volných pracovních míst, sociálního zabezpečení, daní a sezónního zaměstnání ve státech EU. Rovněž jako v uplynulých letech převažoval zájem o práci v Německu, Rakousku, Spojeném království, Nizozemsku a v severských státech. Zároveň se během roku

2018 zvýšil počet dotazů od občanů plánujících návrat ze Spojeného království ve spojitosti s plánovaným odchodem Velké Británie z Evropské unie.

V. AKTIVNÍ POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI

Nástroje a opatření APZ mají v činnosti KrP v Ostravě při zabezpečování státní politiky zaměstnanosti významné a nenahraditelné místo. Jejich nejdůležitějším úkolem je specifickými programy ovlivňovat trh práce se záměrem finančně přispívat na stabilní pracovní místa pro uchazeče o zaměstnání, kterým se při zprostředkování zaměstnání věnuje zvýšená péče, včetně zabezpečování změn profesního zaměření nezaměstnaných, ale i zaměstnanců firem v souladu se současnými i očekávanými požadavky a potřebami zaměstnavatelů.

Mezi nástroje a opatření APZ patří především:

- zřizování SÚPM uchazeči o zaměstnání a pracovních míst osobami se zdravotním postižením pro výkon SVČ i zřizování SÚPM zaměstnavateli pro rizikové skupiny UoZ,
- poskytování finančních příspěvků na úhradu mezd nebo platů zaměstnanců, včetně pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění odvedených za zaměstnance, při vytváření pracovních příležitostí v rámci VPP a SÚPM vyhrazených,
- zřizování pracovních míst pro OZP zaměstnavateli a poskytování finančních příspěvků na úhradu provozních nákladů vynaložených v souvislosti s jejich zaměstnáváním, popř. s výkonem SVČ,
- poskytování překlenovacích příspěvků, příspěvků na zapracování a příspěvků při přechodu na nový podnikatelský program,
- zabezpečování a úhrada vhodných rekvalifikací (vč. zvolených) a odborného poradenství za účelem zjišťování osobnostních a kvalifikačních předpokladů fyzických osob pro volbu povolání, pro zprostředkování vhodného zaměstnání, pro volbu přípravy k práci OZP a při výběru vhodných nástrojů APZ, a to vše v závislosti na vývoji trhu práce,
- investiční pobídky, cílené programy k řešení zaměstnanosti a ostatní programy podpory zaměstnanosti (realizace NIP a RIP ESF).

1. Vynaložené finanční prostředky na aktivní politiku zaměstnanosti

Na aktivní politiku zaměstnanosti bylo v roce 2018 v Moravskoslezském kraji vynaloženo dohromady 642,4 mil. Kč. V meziročním srovnání to bylo o 124,5 mil. Kč (-16,2 %) méně. KrP v Ostravě z celkové částky vyplatila 168,2 mil. Kč z rozpočtu

„národní“ APZ a 474,2 mil. Kč v rámci národních i regionálních individuálních projektů financovaných z prostředků ESF OPZ (Operační program Zaměstnanost).
Meziroční pokles čerpání úhrnného rozpočtu byl zapříčiněn příznivou situací na trhu práce, kdy s klesajícím počtem registrovaných uchazečů o zaměstnání a vzrůstajícím počtem volných pracovních míst, se začali zaměstnavatelé potýkat s akutním nedostatkem vhodných pracovníků a tím pak do pracovního poměru přijímali více uchazečů i bez příspěvků APZ.
Nejvýrazněji nižší bylo čerpání prostředků rozpočtu 2018 („národní APZ“ + ESF) ve srovnání s rokem předchozím, a to o 81,4 mil. Kč, u VPP ESF NIP (NoPP - VPP doba realizace od 01.09.2015 do 31.12.2018) a dále pak o 78,0 mil. Kč u SÚPM ESF NIP (NoPP - SÚPM doba realizace od 01.09.2015 do 31.12.2018).

Tabulka V/1 - Struktura výdajů na APZ podle jednotlivých nástrojů a opatření včetně závazků z minulého období (v tis. Kč)

nástroj APZ	2017	2018	rozdíl a index 2018/2017	
			absolutně	%
SÚPM - SVČ zřízená uchazeči o zaměstnání	18 043	9 536	-8 507	52,9
SÚPM zřízená a vyhrazená zaměstnavateli	24 231	17 462	-6 769	72,1
SÚPM ESF NIP	175 966	97 958	-78 008	55,7
VPP	100 476	125 659	+25 183	125,1
VPP ESF NIP	243 664	162 273	-81 391	66,6
rekvalifikace vč. zvolených („národní“)	4 224	1 334	-2 890	31,6
rekvalifikace vč. zvolených (ESF NIP)	28 162	21 610	-6 552	76,7
poradenství a prac. rehabilit. („nár.“+ESF NIP)	3 733	5 822	+2 089	156,0
pracovní místa zřízená OZP pro výkon SVČ	245	80	-165	32,7
pracovní místa zřízená pro OZP zaměstnavateli	7 357	529	-6 828	7,2
přísp. na úhradu provozních nákladů vynaložených v souvislosti se zaměstnáváním OZP/s výkonem SVČ	223	1 099	+876	492,8
překlenovací příspěvek	892	608	-284	68,2
příspěvek na regionální mobilitu	9 019	10 170	+1 151	112,8
ESF RIP (SÚPM+rekvalifikace)	79 668	105 951	+26 283	133,0
ostatní (trhy, semináře …)	105	138	+33	131,4
ESF NIP POVEZ II	70 889	82 185	+11 296	115,9
celkem APZ	**766 897**	**642 414**	**-124 483**	**83,8**

Tabulka V/2 - Vytvořená prac. místa, umístění uchazeči/zájemci o zam., podpoření zaměstnanci a vynaložené fin. prostředky podle nástrojů a opatření APZ v roce 2018

nástroj APZ	počet vytvoře-ných míst	počet umíst. UoZ, podpo-řených osob	z toho OZP	vypl.finanční prostředky (v tis. Kč)
národní APZ				
VPP	1 015	876	87	125 659
SÚPM zřízená zaměstnavatelem	4	4	3	400
SÚPM vyhrazená zaměstnavatelem	194	200	33	17 062
SÚPM - SVČ zřízená UoZ	142	142	11	9 536
pracov. místa zřízená pro OZP zaměstnavateli	7	66	66	529
pracovní místa zřízená OZP pro výkon SVČ	2	2	2	80
příspěvek na úhradu provozních nákladů vyna-ložených v souvislosti se zaměstnáváním OZP /s výkonem SVČ		73	73	1 099
příspěvek na zapracování		0	0	0
překlenovací příspěvek		32	2	608
rekvalifikace (bez zvolených) vč. zaměstnanců		62	4 [1)]	923
zvolené rekvalifikace		30	0	411
poradenské činnosti		53	21	80
pracovní rehabilitace		67	66	1 490
příspěvek na regionální mobilitu		509	81	10 170
ostatní (trhy, semináře …)				138
celkem národní APZ	*1 364*	*2 116*	*449*	*168 185*
ESF				
VPP ESF NIP	1 337	1 460	143	162 273
SÚPM ESF NIP	734	799	135	97 958
rekvalifikace NIP (bez zvolených)		1 526	136	10 618
zvolené rekvalifikace NIP		903	61	10 992
poradenské činnosti NIP		3 720	624	4 252
pracovní rehabilitace NIP		0	0	0
ESF NIP POVEZ II (Podpora odbor. vzděl. zam.)		2 246	- [1)]	82 185
ESF RIP (bez Záruk pro mladé v MSK)	271	424	53	61 175
ESF RIP - Záruky pro mladé v MSK	222	222	4	44 776
Iniciativa podpory zaměstnanosti mládeže				
soutěžní/grantové projekty ESF		157	45	
celkem ESF	*2 570*	*11 457*	*1 201*	*474 229*
celkem nár. APZ + ESF	**3 934**	**13 573**	**1 650**	**642 414**

1) OZP u rekvalifikací zaměstnanců nejsou sledovány

Vysvětlivka k tabulce V/2:
Na základě „Rozhodnutí generální ředitelky č. 10/2018 - Zajištění plynulého přechodu poskytování finančních příspěvků v rámci VPP a SÚPM vyhrazených z OPZ na čistě národní finanční zdroje“ došlo v agendovém informačním systému u nástrojů SÚPM vyhrazených a VPP financovaných z Operačního programu Zaměstnanost v průběhu listopadu, převážně pak prosince, k ukončování dohod o poskytování příspěvků z OPZ a zároveň k nim byly uzavírány duplicitní dohody z důvodu přechodu na úhrady z národního rozpočtu. Tyto duplicitní dohody se poté znovu započetly do statistiky a navýšily tak počty vytvořených míst a podpořených osob u nástrojů VPP a SÚPM vyhrazených financovaných z národního rozpočtu, a to:

- *u nástroje VPP je započteno 603 míst, která byla duplicitně vytvořena z důvodu přechodu financování z NoPP - VPP na národní rozpočet a zároveň byl navýšen o 363 počet podpořených osob/UoZ.*
- *u nástroje SÚPM je započteno 182 míst, která byla duplicitně vytvořena z důvodu přechodu financování z NoPP - SÚPM na národní rozpočet a současně byl navýšen o 182 UoZ počet podpořených osob.*

2. Tvorba pracovních míst s finanční podporou úřadu práce a poskytnuté příspěvky

Dohromady 3 934 pracovních míst během roku 2018 vytvořili zaměstnavatelé a uchazeči o zaměstnání s finanční podporou KrP v Ostravě. V jejich celkovém počtu je zahrnuto 182 SÚPM vyhrazených zaměstnavateli a 603 míst VPP, která byla duplicitně vytvořena z výše uvedeného důvodu. Celkový počet 3 934 pracovních míst byl v porovnání s rokem 2017 o 1 500 (-27,6 %) míst nižší, bez zápočtu duplicitních míst jich však ve skutečnosti bylo o 2 285 (-42,1 %) méně. Z úhrnného počtu 3 934 pracovních míst bylo 1 364 financováno z „národní“ APZ a 2 570 míst z prostředků ESF (NIP + RIP). Celková nižší podpora tvorby míst byla zapříčiněna, kromě pozitivního vývoje na trhu práce, kdy klesal počet uchazečů o zaměstnání a rostla databáze pracovních míst bez příspěvků APZ, námi uplatňovanou prioritou finančně podporovat především uchazeče s kumulací handicapů a kterým nebylo možno pro jejich individuální znevýhodnění zajistit pracovní uplatnění jiným způsobem.
U nástroje SÚPM ESF NIP (NoPP - SÚPM) hrazeného z rozpočtu ESF bylo zaznamenáno největší meziroční snížení počtu podpořených pracovních míst (-1 101, tj. -60,0 % méně). Druhý nejpočetnější pokles o 281 (-21,7 %) míst byl zaregistrován u VPP financovaných z národní APZ, přičemž bez zápočtu duplicitních míst by to ve skutečnosti bylo o 884 (-68,2 %) míst méně.

Tabulka V/3 - Pracovní místa a poskytnuté příspěvky v rámci jednotlivých nástrojů APZ

nástroj APZ	2017	2018	rozdíl a index 2018/2017	
			absolutně	v %
pracovní místa podle nástrojů APZ				
SÚPM - SVČ zřízená uchazeči o zaměstnání	237	142	-95	59,9
SÚPM zřízená zaměstnavateli	9	4	-5	44,4
SÚPM vyhrazená zaměstnavateli	326	194 [1)]	-132	59,5
SÚPM ESF NIP	1 835	734	-1 101	40,0
VPP	1 296	1 015 [2)]	-281	78,3
VPP ESF NIP	1 147	1 337	+190	116,6
pracovní místa zřízená OZP pro výkon SVČ	3	2	-1	66,7
pracovní místa zřízená pro OZP zaměstnavateli	66	7	-59	10,6
SÚPM ESF RIP	515	498	-17	96,7
VPP ESF RIP	0	1	+1	-
pracovní místa APZ celkem	**5 434**	**3 934**	**-1 500**	**72,4**
příspěvky poskytnuté osobám/na zaměstnance				
překlenovací příspěvek	50	32	-18	64,0
příspěvek na úhradu provozních nákladů vynaložených v souvislosti se zaměstnáváním OZP/s výkonem SVČ	12	73	+61	608,3
příspěvek na regionální mobilitu-dojíždění	845	487	-358	57,6
příspěvek na regionální mobilitu-stěhování	27	22	-5	81,5
příspěvky celkem	**934**	**614**	**-320**	**65,7**

1) V tomto počtu je zahrnuto 182 míst, která byla duplicitně vytvořena z důvodu přechodu financování z NoPP - SÚPM na národní rozpočet.

2) V tomto počtu je zahrnuto 603 míst, která byla duplicitně vytvořena z důvodu přechodu financování z NoPP - VPP na národní rozpočet.

V souvislosti s nižší tvorbou pracovních míst s finančním příspěvkem bylo v roce 2018 podpořeno o 4 633 (-38,3 %) osob méně ve srovnání s rokem předchozím. Pokud bychom odečetli osoby na duplicitně vytvořených místech, pak by se jednalo o pokles o 5 178 (-45,8 %) osob.

Meziročně se nejvíce snížil počet podpořených osob (-1 825) u zabezpečovaných rekvalifikací uchazečů a zájemců o zaměstnání hrazených z prostředků ESF NIP „Vzdělávání a dovednosti pro trh práce II“ (realizován od 01.01.2016 do 31.12.2021). Dále pak u nástroje SÚPM ESF NIP + RIP (méně o 1 004 osob oproti roku 2017). Snížení počtu účastníků rekvalifikací i podpořených osob na pracovních místech APZ bylo způsobeno velice příznivým vývojem na trhu práce, kdy pokles počtu evidovaných nezaměstnaných osob a nárůst nahlášených volných pracovních pozic se odrazil nejen v nižším zájmu o rekvalifikace, ale i v ochotě zaměstnavatelů přijmout zaměstnance i bez příspěvku APZ.

Tabulka V/4 - Osoby podpořené v rámci APZ a rekvalifikace uchazečů a zájemců o zaměstnání

ukazatel (celkový počet)	2017	2018	rozdíl a index 2018/2017	
			absolutně	v %
osoby podpořené v rámci APZ				
VPP	1 408	876 [1)]	-532	62,2
VPP ESF NIP+RIP	1 414	1 461	47	103,3
SÚPM	329	204 [2)]	-125	62,0
SÚPM ESF NIP+RIP	2 301	1 297	-1 004	56,4
SÚPM - SVČ	237	142	-95	59,9
SÚPM - SVČ ESF RIP	0	0	0	-
pracovní místa zřízená pro OZP zaměstnavateli	149	66	-83	44,3
pracovní místa zřízená OZP pro výkon SVČ	3	2	-1	66,7
ostatní nástroje APZ	933	623	-310	66,8
rekvalifikace uchazečů a zájemců o zaměstnání				
uchazeči a zájemci zařazení do rekvalifikací	140	30	-110	21,4
uchazeči a zájemci zařazení do rekval. ESF	3 628	1 803	-1 825	49,7
uchazeči a zájemci, kteří zahájili zvolenou rekvalifikaci	39	30	-9	76,9
uchazeči a zájemci, kteří zahájili zvolenou rekvalifikaci ESF	736	930	194	126,4
osoby podpořené v rámci APZ celkem [3)]	**11 317**	**7 464**	**-4 633**	**61,7**

1) V tomto počtu je zahrnuto 363 osob, které byly přeobsazeny na duplicitně vytvořená místa z důvodu přechodu financování z NoPP - VPP na národní rozpočet.

2) V tomto počtu je zahrnuto 182 osob, které byly přeobsazeny na duplicitně vytvořená místa z důvodu přechodu financování z NoPP - SÚPM na národní rozpočet.

3) Nezapočítány pracovní rehabilitace a rekvalifikace zaměstnanců (národní APZ a ESF NIP POVEZ II)

Během roku 2018 zřídili a vyhradili zaměstnavatelé v MSK 198 statisticky vykázaných SÚPM s finanční podporou z prostředků „národní“ APZ, přičemž bez započtu duplicitních míst jich ve skutečnosti bylo pouze 16. Z tohoto celkového počtu pak byla 4 místa nově zřízená zaměstnavateli (meziročně o 5 méně, tj. -55,6 %). V rámci SÚPM ESF NIP (NoPP - SÚPM) vyhradili zaměstnavatelé v našem kraji dohromady 734 SÚPM. V porovnání s předcházejícím rokem to bylo o 1 101 (-60,0 %) míst méně. Skladba těchto pracovních pozic byla velmi různorodá a zejména se jednalo o všeobecné administrativní pracovníky, odborné pracovníky v administrativě a správě organizace, o prodavače v prodejnách, také i o uklízeče a pomocníky v hotelích, administrativních, průmyslových a jiných objektech i pomocné pracovníky ve výrobě.

Měsíční příspěvek na mzdy vč. pojištění u SÚPM vyhrazených financovaných z „národní“ APZ i z ESF NIP byl v závislosti na obtížné umístitelnosti a délce evidence jednotlivých UoZ stanoven od 13 do 16 tis. Kč a doba jeho poskytování nejdéle 6 měsíců.

Po celý rok 2018 dosahoval finanční příspěvek na zřízení 1 SÚPM zaměstnavateli, ale i uchazečem k výkonu SVČ, maximálně 100 tis. Kč; na zřízení pracovního místa pro OZP zaměstnavatelem i osobou se ZP k výkonu SVČ dokonce až 120 tis. Kč.

Na základě Normativní instrukce MPSV č. 9/2013 - Zabezpečování odborné praxe osob do 30 let věku v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích a podle vnitřní Směrnice GŘ č. 5/2017 - Zajišťování odborné praxe absolventů do věku 29^{+} na Úřadu práce ČR v letech 2017 - 2019 jsme také v roce 2018 v MSK v rámci nástroje SÚPM vyhrazeného vypláceli příspěvky na podporu uchazečů o zaměstnání do 25 let věku, kteří byli absolventy střední nebo vyšší školy a současně jejich pracovní poměr byl kratší než 2 roky a na absolventy VŠ po dobu 2 let po úspěšném ukončení studia, nejdéle však do 30 let věku. Měsíční příspěvek na mzdy vč. pojištění na 1 místo činil až 24 tis. Kč po dobu maximálně 12 měsíců. Stejně jako vloni, tak i v roce 2018 probíhalo zabezpečování odborných praxí na základě uzavřené Rámcové smlouvy mezi agenturou INDEX NOSLUŠ s.r.o. a ÚP ČR. Prostřednictvím této, ale i dalších agentur práce jsme v uplynulém roce, kromě ÚP ČR, podpořili místa také v dalších organizačních složkách státu (např. u ČSSZ, OSSZ, Krajského soudu v Ostravě, Probační a mediační služby, Státního pozemkového úřadu).

V hodnoceném roce v MSK zahájilo výkon SVČ s finančním příspěvkem úhrnem 144 uchazečů o zaměstnání (z toho 2 OZP na pracovních místech zřízených k výkonu SVČ). Ve srovnání s rokem 2017 jich však bylo o 96 (-40,0 %) méně. Podnikání uchazeči zahajovali nejvíce v oblasti poskytování osobních služeb, jako jsou masérské, rekondiční a regenerační služby, také i pedikúra a manikúra, dále pak ve výrobě textilií, textilních výrobků, oděvů a oděvních doplňků, ale i v truhlářské výrobě, rovněž i v oblasti zprostředkování obchodu a služeb. Celkem 32 osobám, které s příspěvkem ÚP zahájily podnikatelskou činnost, byly v roce 2018 v našem kraji poskytnuty překlenovací příspěvky na úhradu nájemného a služeb s ním spojených. Bylo jich tak oproti roku 2017 o 18 (-36,0 %) méně.

V roce 2018 bylo KrP v Ostravě z „národní“ APZ finančně podpořeno statisticky vykázaných 1 015 VPP, přičemž bez zápočtu duplicitních míst jich ve skutečnosti bylo jen 412. S pomocí prostředků z NIP (NoPP - VPP) vzniklo v roce 2018 v našem kraji dohromady 1 337 míst v rámci VPP (meziročně o 190, tj. +16,6 %, více). Podobně jako u VPP financovaných z „národní APZ“, tak i u NIPů byly převážně podpořeny pracovní pozice uklízečů veřejných prostranství, v menší míře pak i pracovníků v sociálních službách a pomocných pracovníků v různých oblastech. Příspěvek na mzdy vč. pojištění u VPP z „národní“ APZ i z NIP činil maximálně 15 tis. Kč měsíčně, u předáků 16 tis. Kč a asistentů prevence kriminality až 16,5 tis. Kč měsíčně a délka jejich

poskytování byla stanovena do ukončení čerpání projektu NoPP - VPP, nejdéle však na 12 měsíců.
KrP v Ostravě poskytla v roce 2018 zaměstnavatelům příspěvky na zřízení 7 nových pracovních míst pro OZP, a to v profesích číšník a servírka, pracovník výroby reklamních předmětů, pomocný pracovník ve výrobě i lektor vzdělávání. Meziročně však bylo těchto míst o 59 (-89,4 %) méně.

3. Rekvalifikace

KrP v Ostravě věnuje rekvalifikační činnosti neustále zvýšenou pozornost, protože jejím nejvýznamnějším pozitivním přínosem je větší přizpůsobivost účastníků rekvalifikačních kurzů neustále se měnícím podmínkám na trhu práce. S každou nově získanou kvalifikací, znalostí či dovedností se účastníkům rekvalifikačních kurzů výrazně stupňují možnosti vhodného pracovního uplatnění. Rekvalifikační kurzy navíc nezaměstnané osoby aktivizují, probouzejí u nich zájem o práci a obnovují pracovní návyky, které jsou potřebné ke zvládnutí nových trendů v pracovním procesu. U absolventů škol a mladistvých přispívají k utváření jejich vhodných pracovních návyků.
Celkem až o 1 935 (tj. -51,4 %) osob se v uplynulém roce snížil souhrnný počet účastníků rekvalifikačních kurzů „zabezpečovaných“ KrP v Ostravě („národní“ APZ + ESF NIP + RIP). Účastníci rekvalifikačních kurzů byli zařazováni nejčastěji do kurzů obsluhy PC, kurzů k získání a rozšíření řidičských oprávnění k řízení automobilů (mimo sk. B), ale i do kurzů účetnictví a svářečských kurzů.
V roce 2018 v našem kraji zahájilo zvolenou rekvalifikaci dohromady 960 uchazečů (popř. zájemců) o zaměstnání (meziročně o 185 více, tj. +23,9 %). Nejvíce, a to 930 z nich, bylo financováno z ESF (NIP + RIP), zbývajících 30 pak z „národní“ APZ. Stejně jako „zabezpečované“, tak i zvolené rekvalifikace byly orientovány zejména na získání a rozšíření řidičských oprávnění k řízení automobilů (mimo sk. B) a na kurzy pro pracovníky v sociálních službách.
Výrazná převaha počtu rekvalifikací zabezpečovaných KrP v Ostravě oproti zvoleným byla ovlivněna četnější a rozmanitější nabídkou kurzů pro UoZ, která byla nasmlouvána s dodavateli rekvalifikací. „Zabezpečované“ kurzy jsou navíc pro uchazeče popř. zájemce, výhodnější, neboť mají nárok na podporu v rekvalifikaci a nemusí se obávat neproplacení rekvalifikace, v případě neúspěchu u zkoušek u zvolených rekvalifikací.

Tabulka V/5 - Rekvalifikace uchazečů (zájemců) o zaměstnání, zvolené rekvalifikace a rekvalifikace zaměstnanců

ukazatel	2017	2018	rozdíl a index 2018/2017	
			absolutně	v %
zabezpečované rekvalifikace				
UoZ (zájemci) zařazení do RK (APZ+ESF)	3 768	1 833	-1 935	48,6
z toho: - NIP ESF	3 025	1 526	-1 499	50,4
- RIP ESF	293	120	-173	41,0
- GP ESF	310	157	-153	50,6
osoby, které ukončily rekvalifikaci (národní APZ+ESF) [1)]	3 503	1 932	-1 571	55,2
z toho - úspěšně (národní APZ+ESF) [2)]	2 958	1 672	-1 286	56,5
zvolené rekvalifikace				
podané žádosti o zvolenou rekvalifikaci	1 608	1 483	-125	92,2
schválené žádosti o zvol. rekv. - národní APZ	54	0	-54	0,0
osoby, které zahájily zvol. rekvalifikaci - národní APZ	39	30	-9	76,9
schválené žádosti o zvol. rekv. - ESF (NIP+RIP)	912	834	-78	91,4
osoby, které zahájily zvol. rekval. - ESF (NIP+RIP)	736	930	+194	126,4
rekvalifikace zaměstnanců				
zaměstnavatelé s rekvalifik. zaměst. - nár. APZ	26	10	-16	38,5
zaměstnanci zařazení do rekvalifikací - nár. APZ	123	32	-91	26,0
zaměstnavatelé s rekvalifik. zaměst. - ESF	317	315	-2	99,4
zaměstnanci zařazení do rekvalifikací - ESF	3 728	2 246	-1 482	60,2

1) Včetně osob zařazených do rekvalifikací v předchozím roce.

2) Do úspěšně ukončených rekvalifikací jsou započítáni i uchazeči, kteří ve sledovaném roce ukončili rekvalifikaci předčasně nástupem do zaměstnání, popř. na soustavnou přípravu na povolání.

Meziročně nižší počty osob zařazených do „zabezpečovaných“ rekvalifikací jsou ovlivněny velmi příznivou situací na trhu práce, což se projevuje i v menším zájmu o rekvalifikace. Dalším důvodem je i skutečnost, že v evidenci zůstávají nejobtížněji vzdělavatelní uchazeči, kteří nemají naprosto žádný zájem ani motivaci aktivně si hledat vhodné pracovní uplatnění na trhu práce.

Z rozpočtu „národní“ APZ bylo v roce 2018 uzavřeno s 10 zaměstnavateli 19 dohod o rekvalifikaci 32 zaměstnanců, což bylo oproti předchozímu roku o 91 (tj. -74,0 %) pracovníků méně. Současně se také snížil o 2 počet zaměstnavatelů i o 1 482 jejich zaměstnanců zrekvalifikovaných z prostředků ESF NIP POVEZ II (Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II), jehož realizace probíhá od 01.12.2015 do 30.11.2020.

Tabulka V/6 - Struktura účastníků zabezpečovaných rekvalifikací

účastníci rekvalifikací zabezpečovaných	celkem v rekvalifikaci	zahájené v roce 2018	ukončené		pokračují do dalšího roku
			celkem	z toho úspěšně	
celkem	**2 047**	**1 833**	**1 932**	**1 672**	**56**
z toho ženy	997	880	945	819	26
NIP	1 717	1 526	1 637	1 399	44
RIP	132	120	111	101	3
GP	168	157	155	143	9
uchazeči o zam.	1 907	1 710	1 808	1 573	44
zájemci o zam.	139	122	124	99	12
osoby se ZP	1	1	0	0	0

Tabulka V/7 - Zaměstnanecké rekvalifikace

zaměstnanecké rekvalifikace	počet dohod	počet zaměstnanců v rekvalifikaci
celkem	**539**	**2 278**
financováno z národních prostředků	19	32
financováno z ESF (POVEZ II)	520	2 246

Projekt - Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II (POVEZ II)

ÚP ČR realizuje od 01.12.2015 do 30.11.2020 národní individuální projekt pod názvem Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II, přičemž jeho vzdělávací aktivity musí být ukončeny do 31.08.2020. Projekt se zabývá problematikou adaptability pracovní síly v podnicích na neustále se měnící situaci na trhu práce. Řeší jednak problém nesouladu mezi dovednostmi a kvalifikačními předpoklady nabízenými a požadovanými, tedy nedostatečnou flexibilitu pracovní síly (včetně flexibility profesní), a dále problém neochoty zaměstnavatelů investovat do vzdělávání vlastních zaměstnanců. Cílem tohoto projektu je poskytnout firmám peněžní příspěvky na vzdělávání či rekvalifikace zaměstnanců a současně po dobu vzdělávání uhradit jejich mzdy včetně pojištění.
V Moravskoslezském kraji bylo od počátku realizace projektu POVEZ II až do 31.12.2018 uzavřeno s 955 zaměstnavateli dohromady 2 210 dohod a do vzdělávání zařazeno 10 741 zaměstnanců. Z nasmlouvaných finančních prostředků na uzavřených dohodách v celkové výši 225,6 mil. Kč pak byly na základě předložených dokumentů vyplaceny příspěvky na kurzovné a mzdy včetně pojištění v celkové výši 169,0 mil. Kč.

Tabulka V/8 - Realizace NIP - Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II

ukazatel (podle uzavřených dohod)	rok 2016	rok 2017	rok 2018	za celý projekt stav k 31.12.2018
počet uzavřených dohod	916	774	520	2 210
počet zapojených zaměstnavatelů	323	317	315	955
počet zaměstnanců zařazených do vzdělávání	4 767	3 728	2 246	10 741
nasmlouvané finanční prostředky v dohodách (tis. Kč)	74 936	88 193	62 445	225 574
vyplacené příspěvky celkem (tis. Kč)	15 947	70 889	82 185	169 021
z toho - náklady vzdělávání - kurzovné (tis. Kč)	8 306	38 371	46 117	92 794
- příspěvky na mzdy vč. pojištění (tis. Kč)	7 641	32 517	36 069	76 227

Zaměstnavateli jsou v rámci projektu POVEZ II nejvíce požadovány tyto kurzy:

- odborně technické kurzy (obsluha strojů a výrobních linek, hydraulika, elektro a stavební činnost),
- odborné IT kurzy (v oblasti operačních systémů, sítí a speciálních programů),
- odborné kurzy pro řidiče (řidičská oprávnění mimo sk. B, profesní průkazy, obsluha vysokozdvižných vozíků, jeřábnické kurzy),
- odborné jazykové kurzy.

4. Poradenství

Poradenské služby byly v roce 2018 zajišťovány většinou externě v rámci vysoutěžené zakázky, v menším rozsahu pak interně zaměstnanci KrP v Ostravě. Výsledky poradenské činnosti dosažené v roce 2018 v MSK dokumentují následující tabulky V/9 a V/10.

Tabulka V/9 - Vyhodnocení programu Job club

ukazatel		Typ poradenského programu Job club						celkem
		START	KLASIK	HELP	NÁVRAT	PLUS	MIX	
Počet realizovaných (a ukončených) programů Job club	interní	2	0	0	0	0	1	3
	externí	6	9	6	11	9	27	68
	celkem	**8**	**9**	**6**	**11**	**9**	**28**	**71**
Počet účastníků zařazených do programu Job club	interní	15	0	0	0	0	11	26
	externí	56	87	56	110	91	290	690
	celkem	**71**	**87**	**56**	**110**	**91**	**301**	**716**
Počet účastníků, kteří absolvovali program Job club	interní	11	0	0	0	0	11	22
	externí	48	83	55	101	87	248	622
	celkem	**59**	**83**	**55**	**101**	**87**	**259**	**644**
Počet účastníků programu Job club umístěných na TP do 6 měsíců po jeho ukončení	interní	1	0	0	0	0	4	5
	externí	3	4	6	11	13	29	66
	celkem	**4**	**4**	**6**	**11**	**13**	**33**	**71**

Tabulka V/10 - Vyhodnocení činnosti poradenství

Ukazatel	Počet konání	Počet účastníků
Interní poradenství		
Skupinové poradenství interní celkem	1 124	14 598
Z toho a) Skupinové poradenství a besedy pro ZŠ	356	6 479
Z toho b) Skupinové poradenství a besedy pro SŠ, VOŠ, VŠ	145	4 214
Zz toho c) Skupinové poradenství pro UoZ, ZZ a veřejnost	489	3 598
Skupinové informační schůzky (práva a povinnosti UoZ, nabídka služeb ÚP ČR, kontakty)	789	14 382
Skupinové poradenství v rámci projektů RIP	184	1 388
Individuální poradenství interní		27 211
Individuální poradenství v rámci projektů RIP		8 601
Distanční poradenství interní		18 745
Poradenské programy interní	7	61
Bilanční diagnostika	0	0
Externí poradenství		0
Skupinové poradenství externí	14	155
Individuální poradenství externí		0
Poradenské programy externí	303	3 493
Bilanční diagnostika	6	57
Akce Úřadu práce ČR		
Prezentace IPS na veletrzích, výstavách, burzy práce apod.	18	
Další aktivity (setkání s výchovnými poradci, setkání s rodiči žáků v rámci třídních schůzek apod.)	99	

5. Pracovní rehabilitace

Ve sledovaném ročním období pokleslo o 12 (-12,5 %) množství žádostí o pracovní rehabilitaci podaných na KrP v Ostravě ve srovnání s rokem 2017. Zároveň se snížil o 23 (-24,0 %) počet uzavřených individuálních plánů PR a o 14 (-18,4 %) osob podpořených v rámci přípravy k práci. Z tohoto důvodu také poklesly náklady na její realizaci, a to nejen nasmlouvané (-240,8 tis. Kč, tj. -13,4 %), ale i skutečně uhrazené (-204,5 tis. Kč, tj. -17,1 %). Naopak podstatně vzrostl o 1 230 (+111,9 %) počet interních individuálních pohovorů k PR.
V roce 2018 bylo v rámci pracovní rehabilitace nejčastěji využíváno poradenství včetně psychologického, poradensko-motivační programy a příprava k práci na pracovních místech pro OZP nebo ve vzdělávacích zařízeních. Na přípravu k práci bylo zařazeno celkem 62 žadatelů o PR, a to především v činnostech jako jsou montážní, balící a kompletační práce, také i úklidové práce, práce při údržbě zeleně a budov, dále prodej a práce v internetovém obchodě, číšnické a pomocné práce v kuchyni.
Po úspěšné pracovní rehabilitaci bylo v uplynulém roce zaměstnáno dohromady 44 OZP a bylo jich tak meziročně o 19 (-30,2 %) méně.

Tabulka V/11 - Pracovní rehabilitace

ukazatel	2017	2018	rozdíl a index 2018/2017	
			absolutně	v %
podané žádosti o PR (počet osob)	96	84	-12	87,5
interní individuální pohovory k PR (počet pohovorů)	1 099	2 329	+1 230	211,9
uzavřené Individuální plány PR (počet osob)	96	73	-23	76,0
z toho - příprava k práci	76	62	-14	81,6
- externí zabezpečení PR	41	21	-20	51,2
- specializované rekvalifikační kurzy	2	1	-1	50,0
náklady na externí zabezpečení PR podle dohod (tis. Kč)	1 799,8	1 559,0	-240,8	86,6
uhrazené náklady vč. věcných výdajů (tis. Kč)	1 192,6	988,1	-204,5	82,9
ukončené nebo pozastavené PR - Individuální plán PR neuzavřen (počet osob)	14	10	-4	71,4
ukončené Individuální plány PR (počet osob)	96	67	-29	69,8
z toho - úspěšně [1)]	76	52	-24	68,4
zaměstnáno po úspěšné PR	63	44	-19	69,8

1) Do úspěšně ukončených Individuálních plánů PR jsou započítány i ty, které byly ve sledovaném roce ukončeny předčasně nástupem do zaměstnání.

6. Realizace projektů ESF

Operační program Zaměstnanost

Úřad práce ČR v roce 2018 realizoval nebo se podílel na realizaci projektů financovaných Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost a státním rozpočtem ČR.

Operační program Zaměstnanost pokrývá následující oblasti:

- Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly
- Sociální začleňování a boj s chudobou
- Sociální inovace a mezinárodní spolupráce
- Efektivní veřejná správa
- Technická pomoc

Úřad práce ČR se podílí zejména na realizaci prioritní osy 1 Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly. Jejím cílem je podpora udržitelné zaměstnanosti, kvalitních pracovních míst a mobility pracovních sil. Tuto oblast podpory realizuje ÚP ČR prostřednictvím národních a regionálních projektů přímého přidělení.

Národní projekty přímého přidělení - jsou zaměřené na posílení APZ a podporu adaptability pracovní síly. Prostřednictvím národních projektů jsou financovány standardní nástroje APZ, zejména společensky účelná pracovní místa, veřejně prospěšné práce, rekvalifikace a poradenské programy pro uchazeče a zájemce o zaměstnání v evidenci ÚP ČR.

Regionální projekty přímého přidělení - jsou realizovány jednotlivými krajskými pobočkami ÚP ČR na základě výzev OPZ a jsou zaměřeny na komplexní řešení situace určité skupiny uchazečů či zájemců o zaměstnání na regionálním trhu práce při využití více nástrojů a opatření APZ.

V roce 2018 pokračovala KrP v Ostravě v realizaci pěti regionálních projektů přímého přidělení. Aktivity projektů jsou financovány ve výši 85 % z prostředků ESF prostřednictvím OPZ a zbývajících 15 % pak ze státního rozpočtu ČR. Během loňského roku došlo k prodloužení dob realizace téměř všech projektů (mimo projektu „Outplacement …“) a zároveň i navýšení cílových ukazatelů i úhrnného rozpočtu na 594,3 mil. Kč.
Regionální projekty se zaměřují na pomoc specifickým skupinám uchazečů nebo zájemců o zaměstnání v Moravskoslezském kraji, zejména na podporu osob starších 50 let věku, mladých do 30 let, osob, které jsou dlouhodobě nezaměstnané nebo jsou dlouhodobou ztrátou zaměstnání ohroženy z důvodu péče o dítě či závislou osobu, nebo z důvodu sociálního vyloučení, dále na podporu osob, které ztratily zaměstnání v důsledku hromadného propouštění.

Bližší informace o realizovaných projektech ESF jsou zveřejněny na webových stránkách ÚP ČR http://portal.mpsv.cz/upcr/esf a stránkách ESF v ČR www.esfcr.cz.

Regionální projekty přímého přidělení (RIP), jejichž realizace probíhala v roce 2018:

Záruky pro mladé v Moravskoslezském kraji

Realizace projektu byla započata v únoru 2016, doba jeho ukončení byla prodloužena do prosince 2020. Cílovou skupinou jsou mladí lidé ve věku do 29 let (včetně), kteří jsou vedeni v evidenci ÚP ČR v Moravskoslezském kraji jako uchazeči o zaměstnání. Jedná se o osoby, jejichž pracovní zkušenosti (od ukončení přípravy na povolání) nejsou delší než 3 roky.

Tabulka V/12 - RIP - Záruky pro mladé v Moravskoslezském kraji

ukazatel	rok 2016	rok 2017	rok 2018	za celý projekt stav k 31.12.2018
UoZ zařazení do projektu	302	407	370	1 079
UoZ, kteří ukončili účast v projektu	76	265	421	762
Počet osob, které nastoupily do PP (plný i zkrácený úvazek)	49	94	107	250
Počet osob, které nastoupily do PP - na Odborné praxe s finanč. přísp. projektu (SÚPM vyhrazené)	102	249	223	574
Počet mentorů - s finančním příspěvkem projektu	61	119	107	287
Počet osob, které nastoupily na aktivitu Práce na zkoušku s fin. přísp. projektu (SÚPM vyhrazené)	7	6	6	19
UoZ zařazení do Poradenského motivačního programu	252	384	357	993
UoZ, kteří ukončili Poradenský motivační program úspěšně	227	340	296	863
UoZ zařazení do rekvalifikačních kurzů - počet míst	14	27	18	59
UoZ, kteří ukončili rekvalifikační kurzy úspěšně	11	20	13	44

Projekt napomáhá účastníkům k rychlejšímu nastartování jejich profesní kariéry, a to prostřednictvím souboru na sebe navazujících aktivit - poradenství, rekvalifikace a především odborné praxe přímo na pracovišti u zaměstnavatele (příspěvky na SÚPM vyhrazené). Projekt nabízí také příspěvky na mentora, který provádí zaškolení a zapracování účastníka odborné praxe na pracovišti u zaměstnavatele.

Do projektu bylo za celou dobu realizace v MSK zařazeno úhrnem 1 079 osob a na odborné praxe umístěno celkem 574 účastníků projektu.

Příležitost dělá zaměstnance

Tabulka V/13 - RIP - Příležitost dělá zaměstnance

ukazatel	rok 2016	rok 2017	rok 2018	za celý projekt stav k 31.12.2018
UoZ/ZoZ zařazení do projektu	196	374	336	906
UoZ/ZoZ, kteří ukončili účast v projektu	64	256	330	650
UoZ/ZoZ, kteří nastoupili do PP (plný i zkrácený úvazek)	59	211	181	451
- z toho počet PM s finančním příspěvkem projektu (SÚPM vyhrazené)	35	120	103	258
UoZ/ZoZ zařazení do rekvalifikačních kurzů - počet míst	18	15	10	43
UoZ/ZoZ, kteří ukončili rekvalifikační kurzy úspěšně	13	14	10	37
UoZ/ZoZ zařazení do motivačního kurzu	163	305	281	749
UoZ/ZoZ, kteří ukončili motivační kurz úspěšně	139	241	231	611
UoZ/ZoZ zařazení do kurzu Základy pracovního práva	154	280	293	727
UoZ/ZoZ, kteří ukončili kurz Základy pracov. práva úspěšně	132	239	235	606
UoZ/ZoZ zařazení do kurzu Práce a finance	137	260	292	689
UoZ/ZoZ, kteří ukončili kurz Práce a finance úspěšně	112	199	242	553
UoZ /ZoZ zařazení do PC kurzu Školení dovedností - Počítač a práce	116	157	174	447
UoZ/ZoZ, kteří ukončili PC kurz úspěšně	94	120	122	336
UoZ/ZoZ zařazení do pracovní diagnostiky s psychologem	75	83	87	245
UoZ/ZoZ, kteří byli seznámeni se závěrečnou zprávou z diagnostiky	64	83	73	220

V únoru 2016 byla zahájena realizace tohoto projektu a termín ukončení byl posunut na červen 2022. Svou náplní projekt podporuje činnosti zaměřené na pomoc se zařazením do pracovního poměru osob sociálně vyloučených a osob ohrožených sociálním

vyloučením, které žijí v Moravskoslezském kraji. Klade si za cíl podpořit tyto osoby prostřednictvím cíleného využití komplexu služeb poradenství, motivace, rekvalifikace, terénní asistence a podpory pracovních míst. Projekt je založen na úzké spolupráci s NNO, Agenturou pro sociální začleňování a veřejnou správou. Základem je dlouhodobá práce s klientem, získání si jeho důvěry a jeho pozvolná příprava na vstup na trh práce osvědčenou formou „prostupného zaměstnávání".
Od počátku realizace až do 31.12.2018 do projektu vstoupilo celkem 906 uchazečů popř. zájemců o zaměstnání. Z toho počtu jich 611 úspěšně absolvovalo motivační kurz a na plný nebo zkrácený úvazek do pracovního poměru nastoupilo 451 osob.

Rodina i práce v Moravskoslezském kraji

Tabulka V/14 - RIP - Rodina i práce v Moravskoslezském kraji

ukazatel	rok 2016	rok 2017	rok 2018	za celý projekt stav k 31.12.2018
UoZ/ZoZ zařazení do projektu	194	318	297	809
UoZ/ZoZ, kteří ukončili účast v projektu	49	183	326	558
UoZ/ZoZ, kteří nastoupili do PP (plný i zkrácený úvazek)	37	209	159	405
- z toho počet PM s finančním příspěvkem (SÚPM vyhrazené)	13	141	28	182
UoZ/ZoZ zařazení do rekvalifikačních kurzů - počet míst	21	74	56	151
UoZ/ZoZ, kteří ukončili rekvalifikační kurzy úspěšně	16	71	55	142
UoZ/ZoZ zařazení do poradenského motivačního programu	136	261	235	632
UoZ/ZoZ, kteří ukončili poradenský motivační program úspěšně	120	226	226	572
UoZ/ZoZ zařazení do pracovní diagnostiky s psychologem	43	82	83	208
UoZ/ZoZ, kteří byli seznámeni se závěrečnou zprávou z diagnostiky	37	82	83	202

Realizace tohoto projektu byla započata v březnu 2016 a doba jeho ukončení byla nově stanovena na červen 2022. Projekt je zaměřen na pomoc uchazečům či zájemcům o zaměstnání, kteří pečují o děti ve věku do 15 let či jiné osoby blízké/závislé, s nalezením vhodného pracovního uplatnění při návratu na trh práce. Projekt má komplexní charakter a podporuje účastníky v jejich snaze posilovat své dovednosti a znalosti potřebné pro současný trh práce tak, aby se zvýšila jejich zaměstnatelnost.

Projekt zahrnuje pestrou škálu motivačních aktivit a poradenských činností, pracovní diagnostiku, rekvalifikace a také pomoc s hledáním vhodného zaměstnání, přičemž jsou podporovány také alternativní formy zaměstnávání.
Za celou dobu realizace se projektu zúčastnilo celkem 809 klientů. V roce 2018 do projektu vstoupilo celkem 297 uchazečů či zájemců o zaměstnání (z tohoto počtu se jednalo o 99,7 % žen, 34,4 % zařazených do projektu bylo evidováno déle než 12 měsíců).

Jdi dál! 50+ v Moravskoslezském kraji

Tabulka V/15 - RIP - Jdi dál! 50+ v Moravskoslezském kraji

ukazatel	rok 2017	rok 2018	za celý projekt stav k 31.12.2018
UoZ/ZoZ zařazení do projektu	61	406	467
UoZ/ZoZ, kteří ukončili účast v projektu	4	130	134
UoZ/ZoZ, kteří nastoupili do PP (plný i zkrácený úvazek)	2	160	162
- z toho počet PM s finančním příspěvkem projektu (SÚPM vyhrazené)	2	97	99
UoZ/ZoZ zařazení do rekvalifikačních kurzů - počet míst	7	29	36
UoZ/ZoZ, kteří ukončili rekvalifikační kurzy úspěšně	7	27	34
UoZ/ZoZ zařazení do poradenského motivačního programu	52	368	420
UoZ/ZoZ, kteří ukončili poradenský motivační program úspěšně	52	368	420
UoZ/ZoZ zařazení do pracovní diagnostiky s psychologem	10	48	58
UoZ/ZoZ, kteří byli seznámeni se závěrečnou zprávou z diagnostiky	10	46	56

V březnu 2016 byla zahájena realizace projektu. Přímá realizace aktivit pro účastníky projektu probíhá teprve od září 2017. Termín zakončení byl posunut na červen 2022. Projekt je zaměřen na podporu uchazečů příp. zájemců o zaměstnání, kteří spadají do kategorie obtížně umístitelných osob z důvodu vyššího věku (50+). Účastníci projektu mají možnost absolvovat ucelený komplex poradenských a vzdělávacích aktivit (pracovní diagnostiku, poradenské programy, rekvalifikace, individuální poradenství a zprostředkování zaměstnání), které podpoří jejich zaměstnatelnost a začlenění zpět na trh práce.
Od počátku realizace do konce roku 2018 se projektu zúčastnilo celkem 467 klientů. V roce 2018 do projektu vstoupilo celkem 406 uchazečů či zájemců o zaměstnání

(z tohoto počtu se jednalo o 55,7 % starších 55 let, 47,1 % zařazených do projektu bylo evidováno déle než 12 měsíců).

Outplacement v Moravskoslezském kraji

Realizace projektu byla zahájena v lednu 2017 a jeho ukončení se předpokládá v prosinci 2019. Projekt je zaměřen na pomoc zaměstnancům, kteří jsou ohroženi ztrátou zaměstnání z důvodu hromadného propouštění, o kterém zaměstnavatel informoval KrP v Ostravě, dále zaměstnancům, kterým končí pracovní smlouva uzavřená na dobu určitou či ukončujícím pracovní poměr dohodou nebo jsou ve výpovědní době pro výpověď podle § 52 zákoníku práce a kteří se současně zaevidovali na KrP v Ostravě jako zájemci o zaměstnání.

Tabulka V/16 - RIP - Outplacement v Moravskoslezském kraji

ukazatel	rok 2017	rok 2018	za celý projekt stav k 31.12.2018
UoZ/ZoZ zařazení do projektu	263	48	311
UoZ/ZoZ, kteří ukončili účast v projektu	132	135	267
UoZ/ZoZ, kteří nastoupili do PP (plný i zkrácený úvazek)	187	73	260
- z toho počet PM s finančním příspěvkem projektu	15	21	36
UoZ/ZoZ zařazení do rekvalifikačních kurzů - počet míst	217	33	250
UoZ/ZoZ, kteří ukončili rekvalifikační kurzy úspěšně	207	32	239
UoZ/ZoZ zařazení do poradenského motivačního programu	32	19	51
UoZ/ZoZ, kteří ukončili poradenský motivační program úspěšně	30	19	49
UoZ/ZoZ zařazení do pracovní diagnostiky s psychologem	23	9	32
UoZ/ZoZ, kteří byli seznámeni se závěrečnou zprávou z diagnostiky	23	8	31

Účastníkům projektu je nabízena možnost absolvovat ucelený komplex poradenských a vzdělávacích aktivit, jako je pracovní diagnostika, školení v oblasti pracovního práva, finanční gramotnosti, měkkých dovedností, rekvalifikace a zprostředkování pracovního uplatnění. Projekt se také zaměřuje na nové potenciální zaměstnavatele. Kromě mzdových příspěvků na vytvořená pracovní místa podle metodiky OPZ, mají zaměstnavatelé možnost požádat o příspěvek na vzdělávání svých nových zaměstnanců.
Za celou dobu realizace do projektu vstoupilo celkem 311 zájemců o zaměstnání (z tohoto počtu se jednalo o 89 % mužů).

7. Ostatní nástroje a opatření APZ

V roce 2018 byly ověřovány tyto nové nástroje APZ:

- **Práce na zkoušku (PNZ)** - Směrnice GŘ č. 15/2014 - příspěvek na SÚPM vyhrazené pro uchazeče o zaměstnání do 29+ let věku bez rozdílu dosaženého stupně vzdělání s délkou evidence na ÚP ČR minimálně 3 měsíce, u UoZ zařazeného do projektu ESF (RIP nebo NIP) s evidencí delší než 12 měsíců (i souhrnně za období posledních 3 let), který postrádá nebo má pracovní zkušenosti v souhrnné délce maximálně 3 roky po ukončení přípravy na budoucí povolání (tzn. i při sečtení několika dosavadních dílčích pracovních poměrů). Zaměstnavatel, který uzavře s UoZ umístěném na pracovním místě v rámci PNZ pracovní smlouvu s maximálním úvazkem 0,5 na dobu nejdéle 3 měsíce, může získat příspěvek na částečnou úhradu mzdových nákladů.
  V roce 2018 bylo v Moravskoslezském kraji uzavřeno celkem 9 dohod o poskytnutí příspěvků na SÚPM-PNZ, a to v rámci projektu ESF RIP Záruky pro mladé v Moravskoslezském kraji.
- **Realizace preventivních opatření a nástrojů při pomoci zaměstnancům ohroženým ztrátou zaměstnání a ověřování nového nástroje aktivní politiky zaměstnanosti v Moravskoslezském kraji (SÚPM-ZPHP)** - Směrnice GŘ č. 6/2016 - příspěvek na SÚPM vyhrazené pro zájemce o zaměstnání v procesu hromadného propouštění.
- V uplynulém roce nebyl KrP Ostrava poskytnut žádný příspěvek na úhradu mzdových nákladů přijatého evidovaného zájemce o zaměstnání v procesu hromadného propouštění.
- **Příspěvek na podporu regionální mobility** - Směrnice GŘ č. 10/2016 - realizace zaházena v dubnu 2016. Od listopadu 2016 poskytovány dva samostatné příspěvky, a to na dojíždění a na přestěhování. Jsou určeny pro UoZ s nepřetržitou délkou evidence déle než 5 měsíců nebo pro uchazeče či zájemce o zaměstnání, u kterých došlo, případně dojde, ke skončení pracovního poměru z důvodu hromadného propouštění oznámeného ÚP ČR zaměstnavatelem, kteří si našli pracovní uplatnění mimo obec, ve které se nachází jejich trvalé bydliště.
  Příspěvek na dojíždění byl v MSK v roce 2018 poskytnut na základě uzavřené dohody 487 žadatelům. Převažující vzdálenost dojíždění (280 dohod) se pohybovala od 10 do 25 km a tak nejčastěji poskytnutý měsíční příspěvek byl ve výši 1.500 Kč, přičemž doba jeho poskytování byla maximálně 12 měsíců. Mezi profesemi příjemců příspěvku na dojíždění převažovali všeobecní administrativní pracovníci, sekretáři a pracovníci pro zadávání dat a zpracování textů a také i pracovníci v oblasti prodeje.
  Příspěvek na přestěhování byl v hodnoceném roce poskytnut 22 žadatelům. Do vzdálenosti (vzdušnou čarou) více jak 100 km se odstěhovalo 19 z nich. U přestěhovaných osob převládaly pozice všeobecných administrativních

pracovníků, sekretářů a pracovníků pro zadávání dat a zpracování textů, ale i technických a odborných pracovníků v oblasti vědy a techniky.

8. Vyhodnocení cílů APZ stanovených na rok 2018

Po celý rok 2018 jsme přednostně podporovali ty uchazeče o zaměstnání, kterým nebylo možno pro jejich individuální znevýhodnění zajistit pracovní uplatnění jiným způsobem. Jestliže podmínky speciálně připravených projektů nestanovily jinak, pak se jednalo zejména o:

a) uchazeče o zaměstnání, kterým byla vzhledem k jejich zdravotnímu stavu, věku (absolventi bez praxe, mladí do 30 let a osoby nad 50 let) či péči o dítě věnována při zprostředkování zaměstnání zvýšená péče, či uchazeče o zaměstnání, u nichž existoval důvodný předpoklad dlouhodobého setrvání v evidenci uchazečů o zaměstnání,
b) uchazeče o zaměstnání, jímž byla potřeba věnovat zvýšenou péči z jiného důvodu bránícího jejich vstupu na volný trh práce; za jiný závažný důvod bylo rovněž považováno ohrožení sociálním vyloučením z důvodu setrvávání v dlouhodobé nezaměstnanosti.

V roce 2018 bylo ze souhrnného počtu uchazečů (popř.) zájemců některým z nástrojů nebo opatření APZ KrP v Ostravě podpořeno:

- 45,1 % UoZ evidovaných déle než 12 měsíců,
- 33,5 % osob starších 50 let věku,
- 21,5 % fyzických osob pečujících o dítě do 15 let věku,
- 21,3 % osob do 30 let věku,
- 13,9 % osob se ZP,
- 0,9 % fyzických osob, které potřebují zvláštní pomoc.

Tabulka V/17 - Počet a podíl umístěných uchazečů o zaměstnání

rok 2018					
tok veličin				podíl veličin	
UoZ s ukončenou evidencí a vyřazení celkem	UoZ umístění celkem	UoZ umístění ÚP celkem	z toho na APZ	umístění APZ/ umístění ÚP (v %)	umístění APZ/ umístění celkem (v %)
74 605	43 744	10 910	3 744	34,3	8,6

Z předcházející tabulky vyplývá, že v hodnoceném roce z 74 605 uchazečů s ukončenou evidencí nebo vyřazených jich 43 744 (58,6 %) nastoupilo (umístilo se) do zaměstnání.

Podíl uchazečů o zaměstnání umístěných prostřednictví příspěvků APZ, pak dosáhl:

- 34,3 % z celkového počtu osob umístěných prostřednictvím ÚP,
- 8,6 % z celkového počtu všech umístěných UoZ.

VI. CÍLE APZ PRO ROK 2019

Aktivní politika zaměstnanosti bude v letošním roce opětovně realizována v souladu s platnou legislativou a řídícími akty MPSV i ÚP ČR, a to zejména:

- Zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 518/2004 Sb., v platném znění,
- Instrukcí náměstka pro řízení sekce zaměstnanosti č. 1/2019 - Realizace aktivní politiky zaměstnanosti,
- Směrnicí GŘ - č. 10/2018 - Postup ÚP ČR při realizaci nástrojů a opatření APZ a zaměstnávání OZP, vč. dodatků,
- Normativní instrukcí MPSV č. 9/2013 - Zabezpečování odborné praxe osob do 30 let věku v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích,
- Směrnicí GŘ č. 5/2017 - Zajišťování odborné praxe absolventů do věku 29+ na Úřadu práce České republiky,
- Směrnicí GŘ č. 1/2018 - Zásady pro zadávání veřejných zakázek na Úřadu práce České republiky,
- Směrnicí GŘ č. 20/2015 - Postup při zabezpečování rekvalifikací UoZ, ZoZ a osobám se zdravotním postižením a při úhradě nákladů rekvalifikace zaměstnanců,
- Směrnicí GŘ č. 15/2018 - Realizace poradenských činností na Úřadu práce ČR
- platnými interními předpisy Krajské pobočky v Ostravě.

V rámci platných řídících aktů bude v Moravskoslezském kraji zabezpečena s ohledem na aktuální situaci na trhu práce realizace zejména VPP, a to jak z národních zdrojů, tak v menším rozsahu i prostřednictvím celorepublikového projektu – Podpora zaměstnanosti dlouhodobě evidovaných uchazečů o zaměstnání (PDU) z prostředků OPZ. Ostatní nástroje a opatření APZ budou realizovány následujícím způsobem:

- příspěvky na SÚPM vyhrazené budou poskytovány přednostně z OPZ prostřednictvím celorepublikového projektu - Podpora zaměstnanosti dlouhodobě evidovaných uchazečů o zaměstnání, z národních zdrojů jen ve zvlášť potřebných a ojedinělých případech,
- veškeré potřebné, z hlediska uplatnitelnosti obtížně umístitelných UoZ, rekvalifikace (zabezpečované ÚP ČR i zvolené účastníkem) a poradenské činnosti budou hrazeny z prostředků NIP Vzdělávání a dovednosti pro trh práce II (VDTP II),
- nově pilotované nástroje APZ, tzn. příspěvky na podporu regionální mobility - příspěvek na dojíždění a příspěvek na přestěhování, budou financovány z národních zdrojů, přičemž bude opět důsledně posuzována obtížná umístitelnost dotčených UoZ.

Po celý rok 2019 budeme přednostně podporovat ty uchazeče o zaměstnání, kterým nelze pro jejich individuální znevýhodnění zajistit pracovní uplatnění jiným způsobem.

K uchazečům a zájemcům o zaměstnání budeme přistupovat individuálně, komplexně posuzovat jejich schopnosti a možnosti (kvalifikaci, dosavadní délku doby získané praxe, dovednosti, motivaci, zdravotní stav, věk péči o děti nebo osobu blízkou), uplatnitelnost na trhu práce, ekonomickou situaci a jejich ohrožení sociálním vyloučením z důvodu setrvání v dlouhodobé nezaměstnanosti. V rámci APZ budeme podporovat zejména umístění UoZ na ta pracovní místa, která umožní získání nových odborných dovedností a kompetencí pro začlenění na trh práce a další uplatnění na otevřeném trhu práce. Jestliže podmínky speciálně připravených programů, projektů a pilotně realizovaných nástrojů APZ nestanoví jinak, jedná se zejména o uchazeče o zaměstnání:

a) vedené v evidenci ÚP ČR nepřetržitě déle než 12 měsíců, zejména pak déle než 24 měsíců nebo
b) vedené v evidenci ÚP ČR, kterým je vzhledem k jejich zdravotnímu stavu, věku (absolventi bez praxe, mladí do 30 let, tj. 29^{+}, a osoby nad 50 let, tj. 50^{+}) či péči o dítě nebo o osobu blízkou věnována při zprostředkování zaměstnání zvýšená péče nebo
c) vedené v evidenci ÚP ČR, u nichž existuje důvodný předpoklad dlouhodobého setrvání v evidenci uchazečů o zaměstnání nebo
d) vedené v evidenci ÚP ČR, jimž je potřeba věnovat zvýšenou péči z jiného vážného důvodu bránícího jejich vstupu na volný trh práce; za jiný vážný důvod je rovněž považován důvodný předpoklad ohrožení sociálním vyloučením z důvodu setrvávání v dlouhodobé nezaměstnanosti nebo
e) jejichž vstup do evidence bezprostředně navazuje na ukončení výkonu trestu odnětí svobody nebo
f) kteří jsou osobami v hmotné nouzi, zejména pak osoby, které vykonávají nebo v nedávné době (např. v uplynulých 3 měsících) vykonávaly veřejnou službu podle ust. § 18a zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, nebo
g) kteří budou vykonávat činnost Asistenta prevence kriminality, předáka (koordinátora) VPP či veřejné služby.

Při umísťování uchazečů o zaměstnání na uvedené nástroje APZ je nezbytné individuální vyhodnocení možnosti jejich uplatnění na trhu práce jiným způsobem, a to i vzhledem k situaci na regionálním trhu práce a při poskytování intenzivního poradenství pro zprostředkování zaměstnání vedoucího ke zprostředkování vhodného zaměstnání s důrazem na kumulaci jejich handicapů.
Při využití nástrojů APZ k podpoře uchazečů o zaměstnání nacházejících se v hmotné nouzi budeme řešit situaci těchto osob komplexně, tj. za úzké spolupráce útvarů zaměstnanosti a útvarů nepojistných sociálních dávek ÚP ČR.

Nástrojem VPP budou přednostně podporováni uchazeči o zaměstnání nacházející se v hmotné nouzi, kteří vykonávají nebo v nedávné době (např. v uplynulých 3 měsících) vykonávali veřejnou službu podle zákona o pomoci v hmotné nouzi.
Uvedenými nástroji APZ nelze bez vážného důvodu opakovaně podpořit téhož uchazeče o zaměstnání.
Vzhledem k současné příznivé ekonomické situaci a enormní poptávce zaměstnavatelů po nových zaměstnancích a redukovaným finančním zdrojům, budeme věnovat maximální pozornost výběrům podporovaných UoZ tak, aby jejich uplatnění na státem podporovaném pracovním místě bylo jedinou možností jejich pracovního uplatnění a finanční prostředky APZ byly vynakládány efektivně, hospodárně a účelně.

K propagaci APZ jsou na portále MPSV vyvěšeny letáky k jednotlivým nástrojům s upřesněním aktuálních podmínek platných v MSK. O strategii realizace APZ krajské pobočky byli podrobně informováni zaměstnanci všech KoP v MSK, kteří by ji měli zaměřit na řešení specifických problémů lokálních trhů práce (mikroregionů). Podle aktuální situace na trhu práce a zájmu ze strany zaměstnavatelů budou individuálně v některých okresech MSK organizovány informační semináře pro zaměstnavatele, současně jim budou aktuální informace předávány v rámci monitorovacích návštěv našich pracovníků v terénu s cílem informovat firmy o současných možnostech využití nástrojů APZ, ale také získat co nejvíce informací o stavu a očekávaném vývoji zaměstnanosti v regionu. Během komunikace se zaměstnavateli či samosprávou jim budeme podávat i nadále podrobné informace týkající se možností využití příspěvků v rámci APZ, hlášení volných pracovních míst nebo rekvalifikací, takže veškeré informace dostávají „přímo na stůl“, a to je hlavní přínos této formy komunikace a aktivního přístupu ÚP ČR ke všem složkám trhu práce.

VII. PROGNÓZA VÝVOJE TRHU PRÁCE V ROCE 2019

Po období recese a stagnace ekonomiky pozorujeme od roku 2015 hospodářský růst, který vyvrcholil v minulém roce a v řadě ekonomických ukazatelů jsme se přiblížili maximálním hodnotám. Pro naši otevřenou ekonomiku má rozhodující vliv vnější prostředí, především vazba na státy Evropské unie, zejména Německo a jakýkoliv nepříznivý vliv tohoto prostředí může mít během krátkého období negativní dopad na hospodářský vývoj a samotný trh práce v našem kraji. U většiny hlavník ekonomik světa včetně států EU začíná docházet k poklesu ekonomického růstu a u některých se začínají objevovat i příznaky recese. Předpokládáme proto, že pozitivní ekonomická situace by měla pokračovat v roce 2019 již jen s daleko menší intenzitou. Oproti minulému roku prognózují růstový trend především odvětví, která mají v kraji poměrně silná zastoupení. Jedná se především o zpracovatelský průmysl, a tam především o výrobu základních kovů, hutní zpracování kovů a slévárenství, dále se jedná o administrativní a podpůrné činnosti, stavebnictví a výrobu pryžových, plastových výrobků. Naopak pokles by se měl opět projevit v odvětví těžby a dobývání. Oproti roku 2008 stále vykazují monitorované firmy Moravskoslezského kraje přes 17 tisíc zaměstnanců méně.

1. Hlavní rysy světového hospodářství

- Cyklus oživení ve vyspělých ekonomikách je za svým vrcholem. Zatímco v roce 2018 činil podle Mezinárodního měnového fondu jejich růst 2,4 %, což bylo nejvíce od roku 2010, v roce 2019 se předpokládá zpomalení na 2,1 %. Ještě rychleji se zpomaluje růst světového obchodu, což je zčásti způsobeno vzrůstajícím napětím v globálních obchodních vztazích. Velké riziko představují tendence k nárůstu protekcionismu, které se projevují především v obchodních vztazích mezi Spojenými státy americkými a Čínou. Zvýšení existujících cel nebo jejich uvalení na nové druhy zboží by kromě nepříznivých dopadů na objem zahraničního obchodu, mělo negativní vliv také na důvěru ekonomických subjektů. Vyšší nejistota by mohla vést například k odložení některých investičních rozhodnutí. Dovozní cla by mohla vést k přesunům výroby do jiných států. MF ČR odhaduje, že se HDP v USA v minulém roce zvýšil o 2,9 % a v letošním roce hospodářský růst i z důvodů přísnějších měnových podmínek zpomalí na 2,4 %. Na uvedeném výsledku se podílí výhradně domácí poptávka. Záporný příspěvek vývozu byl v minulém roce do značné míry ovlivněn zaváděním cel v obchodu mezi USA a Čínou. Z důvodu rostoucí ekonomické aktivity, tvorby nových pracovních míst, nízké míry nezaměstnanosti, vysokého růstu spotřeby domácností Fed (Federální rezervní systém - systém centrální banky USA) v prosinci 2018 opět zvýšil úrokové sazby. Nedostatek zaměstnanců s vhodnou kvalifikací se pak odráží v růstu mezd a investiční

a exportní aktivita je negativně ovlivňována pokračujícím napětím v obchodních vztazích s Čínou. S cílem snížit deficit obchodní bilance omezením dovozů výrobků a chránit domácí výrobní odvětví uvalily Spojené státy americké v minulém roce cla na ocel, hliník a na vybrané čínské zboží. Hospodářský růst Číny se sice dlouhodobě zpomaluje, stále však dosahuje vysokých hodnot, a Čína tak i nadále zůstává hlavním tahounem globální ekonomiky. Dominantním sektorem se stávají služby, zatímco význam průmyslu dále slábne. Těžiště hospodářské expanze se postupně přesouvá od investic a vývozu ke spotřebě domácností. Růst investic zpomaluje také v důsledku řady opatření, jimiž se vláda snaží omezit rostoucí ceny bydlení, rizikové úvěry a nadměrnou kapacitu některých průmyslových odvětví prostřednictvím přísnějších předpisů v oblasti životního prostředí. Předpokládá se, že tempo hospodářského růstu bude nadále postupně zpomalovat. Obchodní spory s USA rovněž vedly ke snížení devizových rezerv. Obavy vzbuzuje rovněž vysoký dluh veřejného i soukromého sektoru nebo podíl nesplácených úvěrů, které by v případě velkého zpomalení ekonomiky mohly ohrozit hospodářskou stabilitu. Z dlouhodobého hlediska pak představuje významné riziko především nepříznivý demografický vývoj. MF ČR odhaduje, že HDP v roce 2018 bude činit 6,6 % a pro rok 2019 předpokládá meziroční snížení růstu na 6,3 %.

- Hospodářský růst v Evropské unii zpomalil. Příčiny slabého hospodářského výkonu spočívaly do velké míry v zavedení nových standardů měření emisí, které negativně ovlivnily výrobu v automobilovém průmyslu a ve zpomalení domácí poptávky. Tempo ekonomického růstu se v jednotlivých ekonomikách značně lišilo. V některých zemích pak výraznější oživení brzdí strukturální problémy, ztráta konkurenceschopnosti či vysoká zadluženost vládního a soukromého sektoru. Zpomalující se ekonomická aktivita se promítá i do vývoje na trhu práce. Míra nezaměstnanosti již v řadě zemí stagnuje či klesá jen zcela nepatrně, v některých ekonomikách se naopak dokonce začala mírně zvyšovat. Zhoršené vyhlídky na vývoz jsou spojené se zpomalujícím růstem globální ekonomiky a nejistotou kolem vystoupení Velké Británie z EU. Proto se předpokládá, že i v následujících letech bude hospodářský růst tažen domácí poptávkou. Překážku však představuje značný nedostatek kvalifikovaných pracovníků. Podle odhadu MF ČR se HDP v minulém roce zvýšil o 2,0 % a pro rok 2019 se predikuje zvýšení o 1,6 %. Německá ekonomika se nachází blízko stavu plné zaměstnanosti, která dosahuje nejvyšší hodnoty od sjednocení Německa. Ačkoliv se na trhu práce čím dál zřetelněji projevuje nedostatek zaměstnanců, reálné mzdy rostly jen nepatrně. Předpokládá se, že německá ekonomika bude nadále tažena domácí poptávkou. Na investice i vývoz však bude nadále negativně působit zhoršující se situace v globálním obchodě v důsledku zaváděných či zvažovaných celních bariér a především nejistota spojená s vystoupením Spojeného království z EU. Růst francouzské ekonomiky dosahoval nízkých hodnot a předpokládá se, že zůstane poměrně slabý i v následujících letech. Zpomalení hospodářského výkonu naznačuje řada

ukazatelů. Navzdory přijatým reformám se situace na trhu práce dosud příliš nezlepšila. Rozsáhlé demonstrace proti vysokým životním nákladům a hospodářské politice již vedly k upuštění od některých plánovaných reforem a naopak k přijetí řady sociálních opatření (zvýšení minimální mzdy, zrušení zdanění odměn za práci přesčas či upuštění od zavedení zvláštní daně pro většinu důchodců). Schválený balíček sociálních opatření se pozitivně promítne do spotřeby domácností, současně však pravděpodobně povede k porušení fiskálního pravidla EU a dalšímu nárůstu zadlužení sektoru vládních institucí.

- Kromě Německa má velký vliv na stav našeho hospodářství nejbližší středoevropské okolí. Polská ekonomika nadále dynamicky roste a na uvedeném výsledku měla zásluhu výhradně domácí poptávka. Spotřeba domácností byla podpořena nízkou mírou nezaměstnanosti a zrychlujícím se růstem mezd. Na zvýšení investiční aktivity se podílely především prostředky Evropských strukturálních a investičních fondů. MF ČR odhaduje, že se v minulém roce HDP zvýšil o 5,3 % a v roce 2019 by mělo hospodářství zpomalit na 4,0 %. Slovenská ekonomika rostla hlavně vlivem domácí poptávky. K růstu výdajů domácností na spotřebu přispěla klesající nezaměstnanost a růst mezd. Míry nezaměstnanosti z konce roku 2018 představují nejnižší hodnoty v historii měření od roku 1998. Na akceleraci vývozu v roce 2019 se bude významně podílet náběh výroby automobilky Jaguar Land Rover v říjnu 2018. V této souvislosti však významné negativní riziko představuje vysoký podíl automobilového průmyslu v ekonomice a zpomalující tempo světového obchodu. MF ČR odhaduje, že v roce 2018 vzrostl HDP o 4,3 %. V roce 2019 by měl hospodářský růst zpomalit jen nepatrně na 4,1 %.
- Pro konec minulého roku byl charakteristický pokles cen ropy způsobený obavami z oslabení globálního ekonomického růstu i vývojem na nabídkové straně ropného trhu. Těžba ropy byla rekordní ve Spojených státech amerických i v Rusku. Organizace zemí vyvážejících ropu se vzhledem k situaci na trhu v prosinci dohodla na snížení produkce v 1. pololetí 2019. Ke snížení těžby by měly přistoupit další země (zejména Rusko), které se k dohodě připojily.

2. Předpokládaný vývoj z celorepublikového pohledu

- Během loňského roku ekonomika opět dále rostla a podle odhadu MF ČR měl HDP za celý rok 2018 vzrůst o 2,8 %. Zvýšení HDP bylo nejvíce ovlivněno především vyšší spotřebou domácností, která byla způsobena růstem mezd i razantním zvýšením důchodů. Pro rok 2019 se predikce růstu snižuje na 2,5 % a pro rok 2020 na 2,4 %.
- Podle MF ČR činila v roce 2018 průměrná míra inflace 2,1 %. Na inflaci se podílely jak nabídkové, tak poptávkové faktory. Na jedné straně velmi nízká nezaměstnanost spojená s rekordně vysokým počtem volných pracovních míst, která vyústila v rychlý

růst mezd, jenž se pak promítl společně s rostoucí cenou ropy do velkého nárůstu jednotkových nákladů práce. Během roku byl podstatný rovněž růst cen bydlení. Na druhé straně zároveň rostla spotřeba domácností. Průměrná míra inflace by v roce 2019 měla dosáhnout 2,1 % a v následujícím roce by pak měla zpomalit na 1,6 %.

- Trh práce již dlouhodobě vykazuje symptomy přehřívání. Podle všech dostupných statistik i nadále pokračuje růst zaměstnanosti a počet volných pracovních míst již několik měsíců po sobě přesahuje 300 tisíc, a více než dvojnásobně tak překonává předchozí maxima z roku 2008. S tímto vývojem koresponduje extrémně silný růst mezd a platů. I přes předpokládané zpomalení ekonomického růstu lze očekávat, že velmi napjatá situace na trhu práce bude přetrvávat i nadále. Nedostatek pracovníků je již delší dobu evidentní ve všech odvětvích ekonomiky. Představuje již nezanedbatelnou překážku pro hospodářský růst. Vzhledem k extrémně nízké nezaměstnanosti je další zvyšování zaměstnanosti tímto způsobem velmi nepravděpodobné. Firmy a instituce tak stále častěji přistupují k zaměstnávání osob mladšího důchodového věku, nebo k najímání zahraničních pracovníků, což však ve druhém případě často naráží na administrativní bariéry a na adaptibilitu těchto osob na zdejší prostředí. V dlouhodobějším horizontu se proto vytváří prostor k rozvoji automatizace a robotizace a silnější orientaci ekonomiky na méně pracovně náročná odvětví s vyšší přidanou hodnotou. Extrémně vysoký počet volných pracovních míst spolu se silným růstem mezd nadále vede k tomu, že se do pracovního procesu zapojují i dříve ekonomicky neaktivní jedinci či dochází k odkladu odchodu do starobních důchodů.
- Naše otevřená hospodářská politika je pod vlivem vnějšího ekonomického prostředí. MF ČR odhaduje, že se vývoz zboží a služeb zvýšil v minulém roce o 4,1 % a dovoz o 4,9 %. Pro rok 2019 očekává zvýšení vývozu o 3,2 % a dovozu o 3,8 % a pro rok 2020 o 3,4 % respektive o 3,8 %.
- Absolutní výše dluhu sektoru vládních institucí ke konci roku 2018 by měla zůstat téměř beze změny oproti roku 2017, avšak odhadovaný růst HDP by měl způsobit meziroční pokles relativního zadlužení na 32,9 % HDP. Další pokles je očekáván i v roce 2019, kdy by úroveň zadlužení měla klesnout až na 31,7 % HDP.
- Investice by v letech 2019 a 2020 měly být podpořeny také pokračující realizací projektů spolufinancovaných fondy EU z programového období 2014 - 2020.
- V souvislosti s možným vystoupením Spojeného království z EU bez dohody schválila vláda dne 7. ledna 2019 návrh zákona o úpravě některých vztahů v souvislosti s vystoupením Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie. V rámci přechodného období mezi 30. březnem 2019 a 31. prosincem 2020 návrh zajišťuje právní jistoty pro britské občany v ČR (pobyt, uzavírání manželství, nabývání občanství ČR, přístup na trh práce, uznávání odborných kvalifikací, veřejné zdravotní pojištění, existující penzijní připojištění, stavební spoření, aj.).

- Celkový počet obyvatel ČR se z dlouhodobého pohledu velmi mírně zvyšuje, přičemž převážnou část tohoto přírůstku zajišťuje zahraniční migrace, a to nejvíce z Ukrajiny a Slovenska. Ve prospěch Prahy a Středních Čech dochází k dlouholetému odlivu obyvatel v Moravskoslezském kraji. Proces stárnutí populace je realitou, avšak růst počtu starobních důchodců je v současnosti pravděpodobně vlivem ekonomické konjunktury nižší, než by odpovídalo demografickému vývoji a prodlužování důchodového věku, což je jedním z faktorů zlepšování salda důchodového účtu.
- Na trhu je dlouhodobě nedostatek kvalifikovaných pracovních sil s technickým vzděláním a řemeslníků. Zaměstnavatelé stále požadují techniky, kvalifikované dělníky se strojírenským, elektrotechnickým a stavebním zaměřením, žádaní jsou i vysokoškoláci IT oborů.

3. Předpokládaný vývoj na poptávkové straně moravskoslezského trhu práce

Větší monitorované firmy MSK (nejsou zahrnuty menší podniky se stavem do 25 zaměstnanců) očekávají, že by se u nich během letošního roku měla zaměstnanost celkově zvýšit cca o 2 120 osob, což oproti skutečnému stavu k 31.12.2018 představuje nárůst o 0,7 %.

Na avizovaném celokrajském navýšení personálních stavů u větších zaměstnavatelských subjektů s počtem 26 a více zaměstnanců by se měly podílet všechny okresy MSK, nejvíce pak okresy Ostrava (+565), Frýdek-Místek (+485) a Karviná (+415).

Tabulka VII/1 - Prognóza pohybu pracovních sil v jednotlivých odvětvích podle CZ-NACE během roku 2019 (monitorované organizace se stavem 26 a více zaměstnanců)

Ekonomické činnosti		stav zaměstnanosti k 31.12.2018	nárůst/úbytek k 31.12.2019	
			absolutně	v %
Zemědělství, lesnictví a rybářství		3 270	5	+0,2
Těžba a dobývání		8 047	-150	-1,9
Zpracovatelský průmysl		119 837	+940	+0,8
z toho	*výroba potravinářských výrobků, nápojů a tabákových výrobků*	*8 528*	*+85*	*+1,0*
	výroba textilií, oděvů, usní a souvisejících výrobků	*2 359*	*+45*	*+1,9*
	zpracování dřeva, výroba papíru a výrobků papíru, tisk a rozmnožování nahraných nosičů	*4 985*	*+50*	*+1,0*
	výroba koksu a rafinovaných ropných produktů	*516*	*-5*	*-1,0*
	výroba chemických látek a chemických přípravků	*1 805*	*+10*	*+0,6*
	výroba základních farmaceutických výrobků a přípravků	*1 909*	*0*	*0,0*
	výroba pryžových, plastových výrobků a ostatních nekovových minerálních výrobků	*9 018*	*+210*	*+2,3*
	výroba základních kovů, hutní zpracování kovů a slévárenství, výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení	*37 434*	*+315*	*+0,8*
	výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení	*1 880*	*+25*	*+1,3*
	výroba elektrických zařízení	*6 987*	*+110*	*+1,6*
	výroba strojů a zařízení jinde nezařazených	*8 840*	*-50*	*-0,6*
	výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů, výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	*31 826*	*+100*	*+0,3*
	výroba nábytku, ostatní zpracovatelský průmysl a opravy a instalace strojů a zařízení	*3 750*	*+45*	*+1,2*
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu		4 517	-10	-0,2
Zásobování vodou, činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi		4 516	+190	+4,2
Stavebnictví		7 067	+240	+3,4
Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel		17 751	+120	+0,7
Doprava a skladování		17 525	+5	0,0
Ubytování, stravování a pohostinství		1 921	+25	+1,3
Informační a komunikační činnosti		5 472	-40	-0,7
Peněžnictví a pojišťovnictví		3 438	-5	-0,1
Činnosti v oblasti nemovitostí		1 454	+35	+2,4
Profesní, vědecké a technické činnosti		4 150	+105	+2,5
Administrativní a podpůrné činnosti		10 456	+325	+3,1
Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení		18 908	+190	+1,0
Vzdělávání		29 182	-25	-0,1
Zdravotní a sociální péče		29 465	+130	+0,4
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti		3 392	+30	+0,9
Ostatní činnosti		2 424	+10	+0,4
Činnosti domácností jako zaměstnavatelů, činností domácností produkující blíže neurčené výrobky a služby pro vlastní potřebu		0	0	0,0
Činnosti exteritoriálních organizací a orgánů		0	0	0,0
celkem		**292 792**	**+2 120**	**+0,7**

4. Výhled na rok 2019 ve vybraných odvětvích s očekávaným nejvýraznějším pohybem pracovních sil

Těžba a dobývání

Během roku 2019 očekávají podnikatelské subjekty zařazené do tohoto odvětví celkový pokles cca o 150 (-1,9 %) zaměstnanců. Toto snížení se týká především okresu Karviná (-147 osob), z toho zejména společnosti OKD.

Zpracovatelský průmysl

V roce 2018 avizují firmy zpracovatelského průmyslu nárůst stavů cca o 940 (+0,8 %) pracovníků. Všechny okresy ohlašují navýšení zaměstnanosti, nejvíce novojičínský (+287 osob) a karvinský (+208 osob). Z jednotlivých odvětví by mělo dojít k největšímu nárůstu ve výrobě základních kovů, hutního zpracování kovů a slévárenství, výrobě pryžových, plastových výrobků, výrobě elektrických zařízení a výrobě motorových vozidel. Pododvětví výroby strojů a zařízení předpokládá mírnější pokles pracovníků, a to cca o 50 (-0,6 %) osob.

- ***Výroba pryžových, plastových výrobků a ostatních nekovových minerálních výrobků***

Firmy tohoto odvětví v MSK předpokládají za dvanáct měsíců t. r. zvýšení stavů cca o 210 (+2,3 %) osob. S výjimkou bruntálského přispějí k tomu všechny okresy MSK, nejvíce novojičínský (+116 osob).

- ***Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů a slévárenství, výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení***

Během letošního roku se počítá se zvýšením zaměstnanosti cca o 315 (+0,8 %) osob. Růst personálních stavů se předpokládá především v okresech Nový Jičín (+119 osob) a Bruntál (+96 osob).

- ***Výroba elektrických zařízení***

Do konce prosince 2019 se počítá se zvýšením zaměstnanosti cca o 110 (+1,6 %) osob. Mírnější nárůsty očekáváme v okresech Opava (+33 osob), Ostrava (+30 osob) a Frýdek-Místek (+30).

- ***Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů, výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení***

Do konce roku 2019 se předpokládá nárůst zaměstnanosti cca o 100 (+0,3 %) osob, nejvíce v okresech Ostrava (+50 osob) a Karviná (+43 osob). Naopak mírný pokles očekává okres Nový Jičín (-12 osob).

Zásobování vodou, činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi

Během roku 2019 očekávají podnikatelské subjekty zařazené do tohoto odvětví celkový nárůst cca o 190 (+4,2 %) zaměstnanců. Největší navýšení očekává karvinský okres (+116 osob).

Stavebnictví

Do konce letošního roku se předpokládá v MSK vyšší zaměstnanost cca o 240 (+3,4 %) osob. K nárůstu má dojít ve všech okresech MSK, nejvíce v ostravském (+100 osob) a karvinském (+69 osob).

Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel

Do konce prosince 2019 se počítá v MSK se zvýšením zaměstnanosti cca o 120 (+0,7 %) osob. Mírné navýšení předpokládají všechny okresy, největší bruntálský (+33 osob).

Profesní, vědecké a technické činnosti

Zaměstnavatelé tohoto odvětví předpokládají ke konci letošního roku nárůst celkové zaměstnanosti cca o 105 (+2,5 %) osob, nejvíce v ostravském (+90 osob). Jediný okres, který předpokládá do konce roku mírný pokles personálních stavů, je Nový Jičín (-22 osob).

Administrativní a podpůrné činnosti

Tato nesourodá skupina zaměstnavatelů širokého spektra činností a služeb (zahrnuje subjekty zabývající se pronájmem, úklidovými, bezpečnostními a pátracími činnostmi, součástí jsou i cestovní a pracovní agentury) avizuje během dvanácti měsíců letošního roku navýšení celkové zaměstnanosti cca o 325 (+3,1 %) osob. S nárůstem se počítá ve všech okresech MSK s výjimkou opavského. Největší navýšení předpokládá okres Frýdek-Místek (+190 osob), a to zejména v oblasti agenturního zaměstnávání.

Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení

Během roku 2019 se počítá v MSK se zvýšením zaměstnanosti cca o 190 (+1,0 %) osob. Navýšení avizují všechny okresy, největší nárůst předpokládá ostravský okres (+155 osob). Tento přírůstek zaměstnanosti očekává Statutární město Ostrava zvyšováním stavů zaměstnanců především u Městské policie.

Zdravotní a sociální péče

Do konce prosince 2019 se predikuje v MSK zvýšení zaměstnanosti cca o 130 (+0,4 %) osob. Mírné navýšení předpokládají všechny okresy s výjimkou okresu Frýdek-Místek (-55 osob).

5. Předpokládaný vliv průmyslových zón

Investoři, kteří umístí nebo rozšíří svoji investici na území České republiky, mohou získat podporu ve formě investičních pobídek na základě podané žádosti u Agentury CzechInvest. Státní příspěvková organizace CzechInvest - agentura pro podporu podnikání a investic - je podřízená Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR. Do České republiky vyjednává tuzemské a zahraniční investice z oblasti výroby, strategických služeb a technologických center. Podporuje malé, střední a začínající podnikatele, podnikatelskou infrastrukturu a inovace.
V průběhu roku 2018 přijala Agentura CzechInvest 69 žádostí o investiční pobídky v celkové výši 35 miliard korun, v rámci nichž by mělo vzniknout více než 5 tisíc nových pracovních míst. V porovnání s rokem 2017 bylo podáno o 14 žádostí méně. Nejvíce, a to 12 investičních záměrů, se má realizovat v Moravskoslezském kraji.
Během roku 2019 předpokládají personalisté firem působících v průmyslových zónách Moravskoslezského kraje navýšení počtů svých pracovníků souhrnně cca o 370 osob. K nejvyššímu nárůstu stavů zaměstnanců má dojít na pracovištích firem umístěných v průmyslových zónách okresu Frýdek-Místek (cca +90 osob).

6. Nejvíce ohrožené skupiny UoZ, situace v nejproblémovějších mikroregionech

Rok 2018 byl charakteristický rekordním poklesem počtu uchazečů o zaměstnání a vysokým počtem nabízených volných pracovních míst (od začátku roku 2012 novela ZoZ zrušila subjektům povinnost hlásit úřadu práce VPM). Nadále však přetrvávají obtíže s pracovním uplatněním nejrizikovějších skupin obyvatelstva ohrožených sociálním vyloučením, a to zejména:

- **osob se zdravotním postižením**, jejichž počet je v MSK dlouhodobě nejvyšší ze všech krajů republiky - v závěru roku 2018 bylo registrováno 6 987 těchto osob

(meziroční pokles činil 1 119 osob), což představuje 17,6 % z celkového stavu uchazečů,

- **nezaměstnaných osob bez kvalifikace, popřípadě málo kvalifikovaných**. Počet 13 273 se během roku 2018 absolutně snížil o 3 304, ale jejich podíl v důsledku poklesu celkového stavu evidovaných nezaměstnaných osob poklesl jen o 0,1 procentního bodu na hodnotu 33,4 %,
- **osob starších 50 let věku**, jejichž absolutní počet 16 240 sice v průběhu sledovaných 12 měsíců poklesl o 3 379, avšak jejich podíl na celkové nezaměstnanosti v MSK vzrostl o 1,2 procentního bodu; přičemž v prosinci 2018 dosahoval 40,8 %,
- **fyzických osob pečujících o dítě do 15 let věku** (6 649, tj. 16,7 % z celkového počtu UoZ evidovaných k 31.12.2018), které zpravidla mohou pracovat s omezením jen na ranní směny. I když došlo k postupnému poklesu UoZ a zároveň i ke snížení počtu těchto osob o 1 360, jejich podílové zastoupení vzrostlo o 0,5 %.

Zároveň dochází ke značné kumulaci handicapů, které závažným způsobem omezují vstup ohrožených skupin obyvatelstva na trh práce. I přes navýšení počtu volných pracovních míst, evidujeme stále nedostatek vhodných pracovních uplatnění pro skupiny uchazečů vyžadujících zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání (např. jejich počet pro OZP ke konci prosince 2018 byl jen 1 188, tj. 6,9 % ze všech VPM a 5,9 OZP na jedno VPM). Tyto osoby pak většinou přecházejí mezi dlouhodobě nezaměstnané a pokud „problémový“ uchazeč, i přes své handicapy, nalezne pracovní umístění, je velká pravděpodobnost, že ne na dlouho - po určité době se opět vrací zpět do evidence úřadu práce.

Tabulka VII/2 - Nejvíce ohrožené mikroregiony (s podílem nezaměstnaných osob vyšším než 8 %)

mikroregion/ (okres)	**celkový počet obyvatel**	**obyv. 15 - 64 let**	**PNO k 31.12.2018 v %**	**důvody problémové situace**
Osoblažsko (Bruntál)	2 837	1 868	10,9	V rámci okresu, ale i kraje dlouhodobě nejvyšší podíl nezaměstnaných, v této zemědělské příhraniční oblasti není rozvinutá infrastruktura a je naprostý nedostatek pracovních příležitostí, zaměstnanost příznivě ovlivňují pouze sezónní práce (VPP, zemědělství a lesnictví).
Karvinsko (Karviná)	65 010	42 961	8,4	Dlouhodobě nejvyšší podíl nezaměstnaných v celém okrese. Je zde soustředěn nejvyšší počet zaměstnavatelů, a proto zde probíhají největší změny jak v oblasti nabídky, tak i poptávky po pracovní síle. Právě dřívější orientace na těžební průmysl a její postupný útlum přispěla ke struktuře UoZ na KoP v Karviné, které se nedaří na trh práce zapojit. Jedná se zejména o UoZ, kteří mají požádáno nebo pobírají rentu v počtu asi 570 osob, tj. 15,1 %. Mezi další bariéry, které snižují šanci na zapojení UoZ na trh práce je jejich vzdělání; 41 % osob má základní nebo nedokončené základní vzdělání, kolem 22 % UoZ má problémy s exekucí a pracovat se jim poté nevyplácí, téměř 45 % UoZ je v evidenci déle než rok, což mnohdy vede ke ztrátě pracovních návyků. Struktura volných pracovních míst neodpovídá struktuře UoZ. Nejvíce VPM je poptáváno po hornících pro a. s. OKD, o které již ale naši uchazeči i přes nabízené benefity nemají zájem. Dalším faktorem, který ovlivňuje výši podílu nezaměstnaných je úbytek obyvatelstva, se kterým se potýká nejen mikroregion Karvinsko, ale celý okres Karviná a Moravskoslezský kraj. I když podílem nezaměstnanosti převyšuje Karvinsko oblast Havířovska, počtem uchazečů se řadí až na 2. místo.

Mapa VII/1 - Podíl nezaměstnaných osob (v %) mikroregionů MSK k 31.12.2018

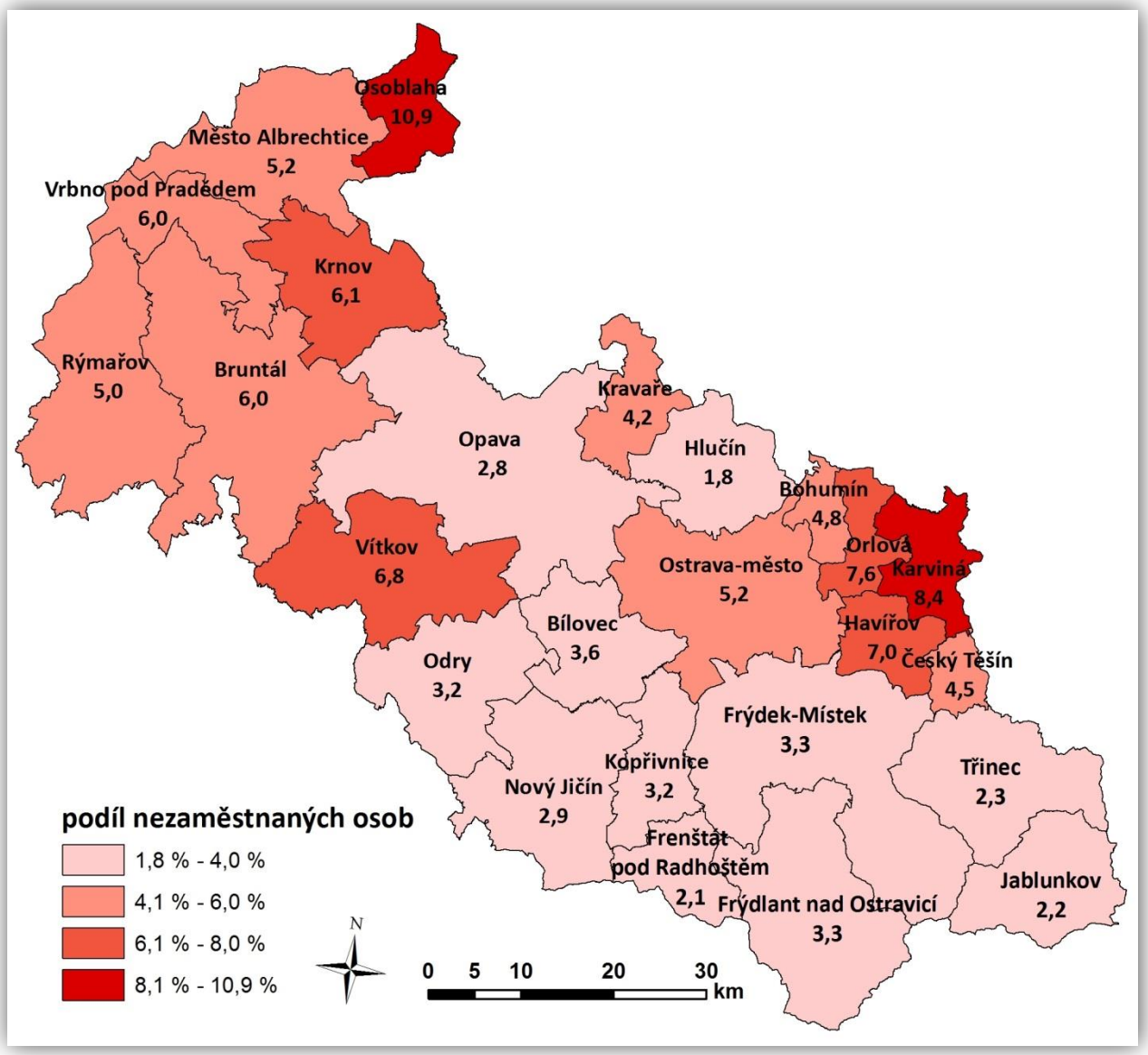

7. Dvě varianty dalšího možného vývoje nezaměstnanosti

Hospodářské poměry v naší zemi budou nadále ovlivňovány vnějším ekonomickým prostředím, zejména sousedním Německem a ostatními středoevropskými státy, tzn. zeměmi, se kterými jsme nejvíce a dlouhodobě obchodně propojeni. Podle podkladů z jednotlivých okresů MSK předpokládáme v oblasti nezaměstnanosti do konce roku 2019 spíše mírný nárůst nezaměstnanosti.

Po výrazném snížení celkové zaměstnanosti MSK u zaměstnavatelů monitorovaných KrP v Ostravě cca o 30 tisíc osob od roku 2008 do konce roku 2013 se situace stabilizovala a během následujících pěti let došlo k opětovnému nárůstu zaměstnanosti, a to o více než 12 tis. osob. Do konce letošního roku předpokládáme další navýšení stavů a personalisté firem avizují nárůst zaměstnanosti (+2 120 osob). I přes déle trvající pozitivní obrat v zaměstnanosti se některým zaměstnavatelům nedaří naplnit své personální stavy. Mají zájem především o dělnické technické profese. Tento záměr však nelze často adekvátně naplnit a mnohdy musí firmy přistoupit k zaměstnáváni občanů ze zahraničí. Kromě dělnických technických a řemeslných profesí přetrvává zvýšený zájem o pracovníky IT oborů, lékaře a strojní inženýry. Podle aktuálního množství zakázek a termínů jejich zhotovení mnozí zaměstnavatelé využívají rovněž formu agenturního zaměstnávání.

V letních měsících tradičně očekáváme příchod „čerstvých“ absolventů škol do evidence úřadu práce, kteří budou hledat svá první zaměstnání. Přes zlepšení situace a zvýšenou snahu ÚP prioritně pomoci těmto mladým lidem uplatnit se co nejrychleji na trhu práce, může být jejich schopnost nalézt zaměstnání i letos ztížena, a to i z důvodu očekávaného poklesu ekonomického růstu. Další příčinou je často struktura absolventů, jenž plně nekoresponduje s potřebami zaměstnavatelů, kteří v současné době, jak je výše uvedeno, poptávají především kvalifikované techniky různého zaměření a absolventy vybraných učňovských oborů.

Dalšími limitujícími a jen stěží ovlivnitelnými faktory zaměstnanosti jsou klimatické podmínky, horší struktura evidovaných uchazečů o zaměstnání, která se výrazně nemění, ale zejména míra jejich ochoty a možnosti pracovat.

Kladně opět přispěje jarní „rozjezd“ sezónních prací, zejména v zemědělství, lesnictví a stavebnictví. V posledních letech velice často zmiňovaný demografický vývoj ohledně stárnutí populace rovněž ovlivní trh práce, neboť do starobního důchodu odcházejí silnější ročníky a tato místa jsou přeobsazena novými lidmi hledajícími vhodné pracovní uplatnění. Současně očekáváme v tomto roce, stejně jako vloni, pozitivní přínos nástrojů a opatření APZ, které budou i nadále financovány jak z „národního“ rozpočtu, tak prioritně z prostředků ESF.

Vzhledem k výše uvedeným faktorům, tzn. i v souvislosti s očekávaným zpomalujícím se hospodářským růstem české ekonomiky, avizovanému celkovému navýšení personálních stavů u zaměstnavatelů MSK monitorovaných KrP v Ostravě a stále vysokému počtu volných pracovních míst očekáváme v letošním roce v oblasti nezaměstnanosti spíše mírný pokles nebo její stagnaci.

V případě lepšího vývoje by v MSK koncem června 2019 mohla evidovaná nezaměstnanost poklesnout pod 38 tisíc uchazečů o zaměstnání, což by představovalo podíl nezaměstnaných osob ve výši 4,4 %. Při horší variantě by se

počet nezaměstnaných osob mohl blížit hranici 42 tisíc s podílem nezaměstnaných osob 4,9 %.

Koncem prosince 2019 by se při lepším vývoji mohl počet uchazečů ustálit pod hranici 41 tisíc s podílem nezaměstnaných osob ve výši 4,9 %; v případě horšího vývoje na trhu práce lze očekávat překročení i 45 tisíc evidovaných osob, což by představovalo podíl nezaměstnaných osob okolo 5,4 %.

Tabulka VII/3 - Předpokládaný stav nezaměstnanosti v MSK v roce 2019

očekávaný stav k	lepší vývoj			horší vývoj		
	počet evidovaných uchazečů	z toho dosažitelných	podíl nezam.osob v %	počet evidovaných uchazečů	z toho dosažitelných	podíl nezam.osob v %
30.06.2019	37 600	34 600	4,4	41 900	38 600	4,9
31.12.2019	40 600	37 800	4,9	45 200	42 200	5,4

VIII. PŘÍLOHY

Okres Bruntál

1. Celková charakteristika okresu

Rozloha:	1 536 km^2
Počet obyvatel:	92 453
Hustota osídlení:	60 obyvatel/km^2
Charakter:	průmyslově zemědělská oblast, 85 % rozlohy leží v nadmořské výšce 400-800 m

Silné stránky okresu (specifika, která nejsou obsažena v krajské analýze)

- Segmenty kvalitního životního prostředí (CHKO Jeseníky), turisticky přitažlivé horské scenérie.
- Výrazné využití hospodářských funkcí lesa a následné zpracování dřevní hmoty.
- Víceodvětvová struktura průmyslové výroby.
- Hraniční přechod s Polskou republikou na neomezenou tonáž: Vysoká, Bartultovice-Trzebina, Prudnik.
- Vodní nádrž Slezská Harta - má význam vodárenský, protipovodňový, energetický a rekreační.

Slabé stránky okresu (specifika, která nejsou obsažena v krajské analýze)

- Periferní poloha okresu v rámci ČR.
- Horský charakter větší části okresu - velké nároky na údržbu dopravní sítě, zhoršená dostupnost v zimním období.
- Jedny z nejnižších mzdových úrovní v rámci ČR.
- Chybějící rychlostní komunikace - silnice I. třídy jsou jen v malém rozsahu u části okresu.

2. Zaměstnanost

ukazatel (celkový počet)	*stav k 31.12. 2017*	*stav k 31.12. 2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
zaměstnavatelé se stavem 26 a více osob (monitorované firmy)	187	195	+8	104,3
zaměstnanci u monitorovaných firem (se stavem 26 a více osob)	17 368	17 458	+90	100,5
OSVČ (vykonávající činnost)	7 302	7 522	+220	103,0

3. Evidovaná nezaměstnanost a volná pracovní místa

ukazatel (celkový počet)	*stav k 31.12. 2017*	*stav k 31.12. 2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
evidovaní uchazeči o zaměstnání	4 602	3 818	-784	83,0
z toho - ženy	2 208	1 854	-354	84,0
- osoby se zdravotním postižením	884	693	-191	78,4
- absolventi škol a mladiství	183	158	-25	86,3
uchazeči evidovaní déle než 6 měsíců	2 423	1 659	-764	68,5
uchazeči evidovaní déle než 12 měsíců	1 772	1 169	-603	66,0
průměrná délka evidence evidovaných uchazečů (ve dnech)	889	745	-144	83,8
průměrná délka evidence vyřazených uchazečů (ve dnech)	435	337	-98	77,5
uchazeči do 19 let věku	167	140	-27	83,8
uchazeči ve věku 50 let a starší	1 770	1 466	-304	82,8
uchazeči bez vzdělání, s neúplným základním a se základním vzděláním	1 553	1 300	-253	83,7
podíl nezaměstnaných osob (v %)	7,0	6,0	-1,0	85,7
volná pracovní místa	1 068	1 216	+148	113,9
měsíční průměr volných pracovních míst od začátku roku	973	1 298	+325	133,4
uchazeči připadající na 1 volné pracovní místo	4,3	3,1	-1,2	72,1
měsíční průměr uchazečů připadajících na 1 VPM v roce	5,1	2,9	-2,2	56,9

4. Tok nezaměstnanosti

ukazatel (celkový počet)	*stav k 31.12. 2017*	*stav k 31.12. 2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
měsíční průměr evidenčního stavu uchazečů v roce	4 852	3 711	-1 141	76,5
uchazeči nově evidovaní v roce	6 436	6 143	-293	95,4
měsíční průměr nově evidovaných uchazečů v roce	536	512	-24	95,5
uchazeči vyřazení z evidence v roce	8 165	6 927	-1 238	84,8
z toho - umístění (ÚP + jinak)	5 573	4 382	-1 191	78,6
měsíční průměr uchazečů vyřazených z evidence v roce	680	577	-103	84,9
z toho - umístění (ÚP + jinak)	464	365	-99	78,7

5. Charakteristika mikroregionů (počet uchazečů a PNO - stav k 31.12.2018)

název KoPů	*počet obyvatel*	*obyvatelstvo 15-64 let*	*počet uchazečů*	*podíl nezaměstnaných osob v %*
Bruntálsko	29 552	19 743	1 250	6,0
Krnovsko	29 515	19 135	1 220	6,1
Rýmařovsko	15 487	9 994	559	5,0
Osoblažsko	2 837	1 868	219	10,9
Albrechticko	7 948	5 178	283	5,2
Vrbensko	7 114	4 605	280	6,0

6. Aktivní politika zaměstnanosti

ukazatel (celkový počet)	*2017*	*2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
pracovní místa podpořená s finančním příspěvkem ÚP	**930**	**754**	**-176**	**81,1**
z toho - SÚPM - SVČ zřízená uchazeči o zaměstnání	8	13	+5	162,5
- SÚPM zřízená zaměstnavateli	3	0	-3	0,0
- SÚPM vyhrazená zaměstnavateli	113	23	-90	20,4
- SÚPM vyhrazená - NIP ESF	167	52	-115	31,1
- veřejně prospěšné práce	424	244	-180	57,5
- veřejně prospěšné práce - NIP ESF	124	318	+194	256,5
- pracovní místa zřízená OZP pro výkon SVČ	0	0	0	-
- pracovní místa zřízená pro OZP zaměstnavateli	5	0	-5	0,0
- SÚPM vyhrazená - RIP ESF	86	104	+18	120,9
- veřejně prospěšné práce - RIP ESF	0	0	0	-
příspěvky poskytnuté v rámci APZ	**108**	**89**	**-19**	**82,4**
z toho - překlenovací příspěvek	1	5	+4	500,0
- příspěvek na úhradu provozních nákladů v souvisl. se zaměstnáv. OZP/s výkonem SVČ	2	0	-2	0,0
- příspěvek na regionální mobilitu - dojíždění	101	81	-20	80,2
- příspěvek na regionální mobilitu - přestěhování	4	3	-1	75,0
počet osob zařazených do rekvalifikací - národní APZ	43	19	-24	44,2
počet osob zařazených do rekvalifikací - ESF	428	327	-101	76,4
osoby, které zahájily zvolenou rekvalifikaci - národní APZ	21	0	-21	0,0
osoby, které zahájily zvolenou rekvalifikaci - ESF	173	184	+11	106,4

7. Prognóza vývoje trhu práce na rok 2019

očekávaný stav k	*lepší vývoj*		*horší vývoj*	
	počet evidovaných uchazečů	*podíl nezaměstnaných osob v %*	*počet evidovaných uchazečů*	*podíl nezaměstnaných osob v %*
30.06.2019	2 850	4,4	3 300	5,1
31.12.2019	3 150	5,0	3 750	6,0

Okres Frýdek-Místek

1. Celková charakteristika okresu

Rozloha: 1 208 km^2
Počet obyvatel: cca 213 tis.
Hustota osídlení: 176 obyvatel/km^2
Charakter: průmyslově zemědělská oblast, největší rekreační území ostravské aglomerace, téměř jednu polovinu rozlohy představuje lesní půdní fond

Silné stránky okresu (specifika, která nejsou obsažena v krajské analýze)

- Dlouhodobá tradice v řadě průmyslových odvětví.
- Kapacitně dostatečně rozvinutá průmyslová základna v řadě odvětví.
- Schopnost zaměstnavatelů zvyšovat mzdu a udržet zaměstnanost.
- Dostatečná populační základna.
- Velký a silný zahraniční investor spolu s dalšími navazujícími subjekty.
- Dostatečná kapacita vzdělávacích zařízení - základních a středních.
- Dobrá dostupnost zdravotní péče a zdravotnických zařízení.
- Příhraniční poloha okresu (s Polskou a Slovenskou republikou).
- Turisticky atraktivní pohoří Beskyd. Kulturní a přírodní potenciál okresu.

Slabé stránky okresu (specifika, která nejsou obsažena v krajské analýze)

- Velká vzdálenost od ostatních regionů ČR a EU s rozestavěnou sítí silnic.
- Významné soustředění těžkého průmyslu, poddolování části okresu.
- Omezená možnost hospodaření v CHKO, pásmech hygienické ochrany vod.
- Nízká územní mobilita pracovní síly do větších vzdáleností, nižší flexibilita pracovní síly.
- Růst podílu obyvatel vyšších věkových kategorií.
- Strukturálně nevyvážená nabídka a poptávka na trhu práce.
- Existence ekologických zátěží z průmyslové výroby, zhoršená kvalita životního prostředí, zejména ovzduší.

2. Zaměstnanost

ukazatel (celkový počet)	*stav k 31.12. 2017*	*stav k 31.12. 2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
zaměstnavatelé se stavem 26 a více osob (monitorované firmy)	386	390	+4	101,0
zaměstnanci u monitorovaných firem (se stavem 26 a více osob)	49 731	49 990	+259	100,5
OSVČ (vykonávající činnost)	17 196	17 675	+479	102,8

3. Evidovaná nezaměstnanost a volná pracovní místa

ukazatel (celkový počet)	*stav k 31.12. 2017*	*stav k 31.12. 2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
evidovaní uchazeči o zaměstnání	5 768	4 583	-1 185	79,5
z toho - ženy	2 506	2 115	-391	84,4
- osoby se zdravotním postižením	1 209	1 078	-131	89,2
- absolventi škol a mladiství	204	152	-52	74,5
uchazeči evidovaní déle než 6 měsíců	2 567	1 857	-710	72,3
uchazeči evidovaní déle než 12 měsíců	1 598	1 228	-370	76,8
průměrná délka evidence evidovaných uchazečů (ve dnech)	642	647	+5	100,8
průměrná délka evidence vyřazených uchazečů (ve dnech)	231	246	+15	106,5
uchazeči do 19 let věku	132	101	-31	76,5
uchazeči ve věku 50 let a starší	2 427	1 946	-481	80,2
uchazeči bez vzdělání, s neúplným základním a se základním vzděláním	1 048	822	-226	78,4
podíl nezaměstnaných osob (v %)	3,8	3,0	-0,8	78,9
volná pracovní místa	2 155	2 383	+228	110,6
měsíční průměr volných pracovních míst od začátku roku	2 031	2 375	+344	116,9
uchazeči připadající na 1 volné pracovní místo	2,7	1,9	-0,8	70,4
měsíční průměr uchazečů připadajících na 1 VPM v roce	3,0	2,0	-1,0	66,7

4. Tok nezaměstnanosti

ukazatel (celkový počet)	*stav k 31.12. 2017*	*stav k 31.12. 2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
měsíční průměr evidenčního stavu uchazečů v roce	6 078	4 787	-1 291	78,8
uchazeči nově evidovaní v roce	11 375	9 722	-1 653	85,5
měsíční průměr nově evidovaných uchazečů v roce	948	810	-138	85,4
uchazeči vyřazení z evidence v roce	12 697	10 907	-1 790	85,9
z toho - umístění (ÚP + jinak)	8 165	7 003	-1 162	85,8
měsíční průměr uchazečů vyřazených z evidence v roce	1 058	909	-149	85,9
z toho - umístění (ÚP + jinak)	680	584	-96	85,9

5. Charakteristika mikroregionů (počet uchazečů a PNO - stav k 31.12.2018)

název mikroregionu	*počet obyvatel*	*obyvatelstvo 15-64 let*	*počet uchazečů*	*podíl nezaměstnaných osob v %*
Frýdecko-Místecko	111 713	73 565	2 659	3,3
Frýdlantsko	24 727	15 941	556	3,3
Třinecko	54 560	35 616	971	2,3
Jablunkovsko	22 686	15 257	362	2,2
ostatní okresy	-	-	35	-

6. Aktivní politika zaměstnanosti

ukazatel (celkový počet)	*2017*	*2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
pracovní místa podpořená s finančním příspěvkem ÚP	**777**	**399**	**-378**	**51,4**
z toho - SÚPM - SVČ zřízená uchazeči o zaměstnání	16	8	-8	50,0
- SÚPM zřízená zaměstnavateli	0	0	0	-
- SÚPM vyhrazená zaměstnavateli	54	31	-23	57,4
- SÚPM vyhrazená - NIP ESF	383	140	-243	36,6
- veřejně prospěšné práce	60	50	-10	83,3
- veřejně prospěšné práce - NIP ESF	162	119	-43	73,5
- pracovní místa zřízená OZP pro výkon SVČ	2	0	-2	0,0
- pracovní místa zřízená pro OZP zaměstnavateli	44	2	-42	4,5
- SÚPM vyhrazená - RIP ESF	56	49	-7	87,5
- veřejně prospěšné práce - RIP ESF	0	0	0	-
příspěvky poskytnuté v rámci APZ	**306**	**190**	**-116**	**62,1**
z toho - překlenovací příspěvek	5	3	-2	60,0
- příspěvek na úhradu provozních nákladů v souvisl. se zaměstnáv. OZP/s výkonem SVČ	1	22	+21	2 200,0
- příspěvek na regionální mobilitu - dojíždění	291	155	-136	53,3
- příspěvek na regionální mobilitu - přestěhování	9	10	+1	111,1
počet osob zařazených do rekvalifikací - národní APZ	0	1	+1	-
počet osob zařazených do rekvalifikací - ESF	335	114	-221	34,0
osoby, které zahájily zvolenou rekvalifikaci - národní APZ	0	0	0	-
osoby, které zahájily zvolenou rekvalifikaci - ESF	75	41	-34	54,7

7. Prognóza vývoje trhu práce na rok 2019

očekávaný stav k	*lepší vývoj*		*horší vývoj*	
	počet evidovaných uchazečů	*podíl nezaměstnaných osob v %*	*počet evidovaných uchazečů*	*podíl nezaměstnaných osob v %*
30.06.2019	4 000	2,6	4 700	3,1
31.12.2019	4 600	3,0	5 400	3,6

Okres *Karviná*

1. Celková charakteristika okresu

Rozloha: 356 km^2
Počet obyvatel: 249 377
Hustota osídlení: 701 obyvatel/km^2
Charakter: dominantní postavení z hlediska zaměstnanosti zaujímá i po rozsáhlé restrukturalizaci stále průmysl

Silné stránky okresu (specifika, která nejsou obsažena v krajské analýze)

- Příhraniční poloha na hlavním železničním mezinárodním tahu do Polska a na Slovensko.
- Existence přírodních léčivých zdrojů jodobromových vod - využitelnost léčivých vod.
- Významné zásoby metanu vázaného na sloje černého uhlí.
- Značný rozsah umělých i přirozených vodních ploch - možnost využití vodních ploch vzniklých v důsledku poddolování k rekreaci, lokality soustavy Natura 2000.
- Dobrá dopravní dostupnost z místa bydliště do zaměstnání v ostravské aglomeraci.
- Značný potenciál ploch, brownfieldů pro rozvoj zejména výrobních aktivit, fungování a rozvoj průmyslových zón.
- Potenciální zintenzivnění česko-polsko-slovenských vztahů.
- Dostatek volné pracovní síly s nároky na nižší průměrné výdělky.
- Široká síť vzdělávacích zařízení.

Slabé stránky okresu (specifika, která nejsou obsažena v krajské analýze)

- Vysoký podíl zdrojů spalujících fosilní paliva na znečištění ovzduší.
- Vysoká zátěž území těžbou a úpravou černého uhlí - důlní vlivy, odvaly, odkaliště; deformace krajiny vlivem hlubinné těžby uhlí.
- Pokračující dlouhodobý pokles počtu obyvatel - celkové stárnutí populace a tím i další úbytek obyvatelstva.
- Odliv kvalifikovaných pracovních sil ovlivněný „konkurencí“ jiných oblastí ČR.
- Nízká podnikatelská aktivita, velká orientace na těžký průmysl.
- Nepříznivé vnímání regionu z hlediska cestovního ruchu.
- Nepříznivá vzdělanostní struktura obyvatel a specifika v národnostní struktuře obyvatel.
- Nízká mobilita pracovní síly, vysoký podíl sociálně nekooperativních obyvatel ve městech.
- Obyvatelstvo s velkou mírou exekucí, vysoký podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu.

2. Zaměstnanost

ukazatel (celkový počet)	*stav k 31.12. 2017*	*stav k 31.12. 2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
zaměstnavatelé se stavem 26 a více osob (monitorované firmy)	374	383	+9	102,4
zaměstnanci u monitorovaných firem (se stavem 26 a více osob)	50 034	49771	-263	99,5
OSVČ (vykonávající činnost)	14 001	14 240	+239	101,7

3. Evidovaná nezaměstnanost a volná pracovní místa

ukazatel (celkový počet)	*stav k 31.12. 2017*	*stav k 31.12. 2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
evidovaní uchazeči o zaměstnání	14 223	12 019	-2 204	84,5
z toho - ženy	6 846	5 730	-1 116	83,7
- osoby se zdravotním postižením	1 992	1 812	-180	91,0
- absolventi škol a mladiství	440	375	-65	85,2
uchazeči evidovaní déle než 6 měsíců	9 327	7 046	-2 281	75,5
uchazeči evidovaní déle než 12 měsíců	7 235	5 238	-1 997	72,4
průměrná délka evidence evidovaných uchazečů (ve dnech)	1 113	1 051	-62	94,4
průměrná délka evidence vyřazených uchazečů (ve dnech)	432	311	-121	72,0
uchazeči do 19 let věku	440	422	-18	95,9
uchazeči ve věku 50 let a starší	5 834	5 128	-706	87,9
uchazeči bez vzdělání, s neúplným základním a se základním vzděláním	5 187	4 390	-797	84,6
podíl nezaměstnaných osob (v %)	8,1	6,9	-1,2	85,2
volná pracovní místa	1 695	2 219	+524	130,9
měsíční průměr volných pracovních míst od začátku roku	1 558	2 125	+567	136,4
uchazeči připadající na 1 volné pracovní místo	8,4	5,4	-3,0	64,3
měsíční průměr uchazečů připadajících na 1 VPM v roce	10,5	5,6	-4,9	53,3

4. Tok nezaměstnanosti

ukazatel (celkový počet)	*stav k 31.12. 2017*	*stav k 31.12. 2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
měsíční průměr evidenčního stavu uchazečů v roce	16 370	12 789	-3 581	78,1
uchazeči nově evidovaní v roce	15 969	15 361	-608	96,2
měsíční průměr nově evidovaných uchazečů v roce	1 331	1 280	-51	96,2
uchazeči vyřazení z evidence v roce	19 899	17 565	-2 334	88,3
z toho - umístění (ÚP + jinak)	10 864	9 097	-1 767	83,7
měsíční průměr uchazečů vyřazených z evidence v roce	1 658	1 464	-194	88,3
z toho - umístění (ÚP + jinak)	905	758	-147	83,8

5. Charakteristika mikroregionů (počet uchazečů a PNO - stav k 31.12.2018)

název mikroregionu	*počet obyvatel*	*obyvatelstvo 15-64 let*	*počet uchazečů*	*podíl nezaměstnaných osob v %*
Karvinsko	65 010	42 961	3 786	8,4
Havířovsko	87 576	57 106	4 202	7,0
Orlovsko	37 498	25 574	2 019	7,6
Bohumínsko	33 354	22 074	1 151	4,8
Českotěšínsko	25 939	17 306	861	4,5

6. Aktivní politika zaměstnanosti

ukazatel (celkový počet)	*2017*	*2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
pracovní místa podpořená s finančním příspěvkem ÚP	**1 099**	**953**	**-146**	**86,7**
z toho - SÚPM - SVČ zřízená uchazeči o zaměstnání	26	26	0	100,0
- SÚPM zřízená zaměstnavateli	0	0	0	-
- SÚPM vyhrazená zaměstnavateli	19	57	+38	300,0
- SÚPM vyhrazená - NIP ESF	405	164	-241	40,5
- veřejně prospěšné práce	246	266	+20	108,1
- veřejně prospěšné práce - NIP ESF	329	357	+28	108,5
- pracovní místa zřízená OZP pro výkon SVČ	0	0	0	-
- pracovní místa zřízená pro OZP zaměstnavateli	3	0	-3	0,0
- SÚPM vyhrazená - RIP ESF	71	83	+12	116,9
- veřejně prospěšné práce - RIP ESF	0	0	0	-
příspěvky poskytnuté v rámci APZ	**139**	**100**	**-39**	**71,9**
z toho - překlenovací příspěvek	7	8	+1	114,3
- příspěvek na úhradu provozních nákladů v souvisl. se zaměstnáv. OZP/s výkonem SVČ	0	15	+15	-
- příspěvek na regionální mobilitu - dojíždění	129	72	-57	55,8
- příspěvek na regionální mobilitu - přestěhování	3	5	+2	166,7
počet osob zařazených do rekvalifikací - národní APZ	29	10	-19	34,5
počet osob zařazených do rekvalifikací - ESF	1 096	576	-520	52,6
osoby, které zahájily zvolenou rekvalifikaci - národní APZ	2	1	-1	50,0
osoby, které zahájily zvolenou rekvalifikaci - ESF	120	179	+59	149,2

7. Prognóza vývoje trhu práce na rok 2019

očekávaný stav k	*lepší vývoj*		*horší vývoj*	
	počet evidovaných uchazečů	*podíl nezaměstnaných osob v %*	*počet evidovaných uchazečů*	*podíl nezaměstnaných osob v %*
30.06.2019	11 300	6,6	11 900	7,0
31.12.2019	10 900	6,4	11 500	6,7

Okres Nový Jičín

1. Celková charakteristika okresu

Rozloha: 882 km^2
Počet obyvatel: 151 566.
Hustota osídlení: 172 obyvatel/km^2
Charakter: průmyslově zemědělská oblast, převažuje strojírenství a elektrotechnický průmysl, významná je i výroba pryžových a plastových výrobků

Silné stránky okresu (specifika, která nejsou obsažena v krajské analýze)

- Koncentrace firem automobilového průmyslu - průmyslové zóny.
- Vysoký podíl zahraničního kapitálu.
- Přírodní bohatství: zásoby kamene, ložiska vápence, rozsáhlá rybnikářská soustava.
- Blízkost Letiště Leoše Janáčka.

Slabé stránky okresu (specifika, která nejsou obsažena v krajské analýze)

- Koncentrace firem vyrábějících pro automobilový průmysl násobí projevy ekonomických problémů ovlivňujících nezaměstnanost.

2. Zaměstnanost

ukazatel (celkový počet)	*stav k 31.12. 2017*	*stav k 31.12. 2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
zaměstnavatelé se stavem 26 a více osob (monitorované firmy)	296	300	+4	101,4
zaměstnanci u monitorovaných firem (se stavem 26 a více osob)	41 638	43 712	+2 074	105,0
OSVČ (vykonávající činnost)	11 558	11 729	+171	101,5

3. Evidovaná nezaměstnanost a volná pracovní místa

ukazatel (celkový počet)	*stav k 31.12. 2017*	*stav k 31.12. 2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
evidovaní uchazeči o zaměstnání	3 842	3 245	-597	84,5
z toho - ženy	1 701	1 488	-213	87,5
- osoby se zdravotním postižením	703	564	-139	80,2
- absolventi škol a mladiství	148	124	-24	83,8
uchazeči evidovaní déle než 6 měsíců	550	453	-97	82,4
uchazeči evidovaní déle než 12 měsíců	1 146	822	-324	71,7
průměrná délka evidence evidovaných uchazečů (ve dnech)	641	583	-58	91,0
průměrná délka evidence vyřazených uchazečů (ve dnech)	272	250	-22	91,9
uchazeči do 19 let věku	113	85	-28	75,2
uchazeči ve věku 50 let a starší	1 701	1 408	-293	82,8
uchazeči bez vzdělání, s neúplným základním a se základním vzděláním	1 050	834	-216	79,4
podíl nezaměstnaných osob (v %)	3,6	3,1	-0,5	86,1
volná pracovní místa	2 403	2 939	+536	122,3
měsíční průměr volných pracovních míst od začátku roku	2 192	3 048	+856	139,1
uchazeči připadající na 1 volné pracovní místo	2,0	1,1	-0,9	55,0
měsíční průměr uchazečů připadajících na 1 VPM v roce	2,0	1,1	-0,9	55,0

4. Tok nezaměstnanosti

ukazatel (celkový počet)	*stav k 31.12. 2017*	*stav k 31.12. 2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
měsíční průměr evidenčního stavu uchazečů v roce	4 005	3 242	-763	80,9
uchazeči nově evidovaní v roce	7 344	6 646	-698	90,5
měsíční průměr nově evidovaných uchazečů v roce	612	554	-58	90,5
uchazeči vyřazení z evidence v roce	8 295	7 243	-1052	87,3
z toho - umístění (ÚP + jinak)	5 577	4 603	-974	82,5
měsíční průměr uchazečů vyřazených z evidence v roce	691	604	-87	87,4
z toho - umístění (ÚP + jinak)	465	384	-81	82,6

5. Charakteristika mikroregionů (počet uchazečů a PNO - stav k 31.12.2018)

název mikroregionu	*počet obyvatel*	*obyvatelstvo 15-64 let*	*počet uchazečů*	*podíl nezaměstnaných osob v %*
Novojičínsko	48 777	31 747	983	2,9
Kopřivnicko	40 848	27 022	923	3,2
Bílovecko	25 582	16 862	648	3,6
Frenštátsko	19 391	12 659	284	2,1
Odersko	16 968	11 199	391	3,2

6. Aktivní politika zaměstnanosti

ukazatel (celkový počet)	*2017*	*2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
pracovní místa podpořená s finančním příspěvkem ÚP	**615**	**379**	**-236**	**61,6**
z toho - SÚPM - SVČ zřízená uchazeči o zaměstnání	25	8	-17	32,0
- SÚPM zřízená zaměstnavateli	0	0	0	-
- SÚPM vyhrazená zaměstnavateli	16	19	+3	118,8
- SÚPM vyhrazená - NIP ESF	175	79	-96	45,1
- veřejně prospěšné práce	228	34	-194	14,9
- veřejně prospěšné práce - NIP ESF	99	189	+90	190,9
- pracovní místa zřízená OZP pro výkon SVČ	1	2	+1	200,0
- pracovní místa zřízená pro OZP zaměstnavateli	3	0	-3	0,0
- SÚPM vyhrazená - RIP ESF	68	48	-20	70,6
- veřejně prospěšné práce - RIP ESF	0	0	0	-
příspěvky poskytnuté v rámci APZ	**179**	**83**	**-96**	**46,4**
z toho - překlenovací příspěvek	1	0	-1	0,0
- příspěvek na úhradu provozních nákladů v souvisl. se zaměstnáv. OZP/s výkonem SVČ	8	9	+1	112,5
- příspěvek na regionální mobilitu - dojíždění	168	73	-95	43,5
- příspěvek na regionální mobilitu - přestěhování	2	1	-1	50,0
počet osob zařazených do rekvalifikací - národní APZ	4	0	-4	0,0
počet osob zařazených do rekvalifikací - ESF	202	101	-101	50,0
osoby, které zahájily zvolenou rekvalifikaci - národní APZ	0	0	0	-
osoby, které zahájily zvolenou rekvalifikaci - ESF	83	58	-25	69,9

7. Prognóza vývoje trhu práce na rok 2019

očekávaný stav k	*lepší vývoj*		*horší vývoj*	
	počet evidovaných uchazečů	*podíl nezaměstnaných osob v %*	*počet evidovaných uchazečů*	*podíl nezaměstnaných osob v %*
30.06.2019	3 000	2,8	3 500	3,3
31.12.2019	3 300	3,1	4 000	3,8

Okres Opava

1. Celková charakteristika okresu

Rozloha: 1 116 km^2
Počet obyvatel: 176 600
Hustota osídlení: 158 obyvatel/km^2
Charakter: průmyslově zemědělská oblast, v rámci kraje je tvořena největším počtem obcí (77), které se dále člení na 149 částí obcí. Sedm z nich má statut města a v nejlidnatějším - statutárním městě Opavě - žije téměř 60 tisíc obyvatel.

Silné stránky okresu (specifika, která nejsou obsažena v krajské analýze)

- Trvalý růst počtu obyvatel s vyšším stupněm vzdělání.
- Pestrá nabídka vzdělávacích zařízení - základních, středních škol. Město Opava je sídlem Slezské univerzity.
- Volný pohyb osob na pracovním trhu EU.
- Příznivá poloha okresu v blízkosti státní hranice s Polskou republikou.
- Rozsáhlé zásoby štěrků, písků, břidlice, průmyslová zóna Bolatice, která nabízí 20 hektarů půdy, průmyslová zóna Dolní Životice a prostor k vytvoření nové průmyslové zóny.
- Rozmanitost struktury zaměstnavatelů vzhledem k velikosti, druhu vlastnictví, předmětu podnikání a sortimentu výrobků, vzájemně si vesměs nekonkurující.
- Vlastnická struktura zaměstnavatelů, povětšinou spjatých s místem svého podnikání různými vazbami (vzájemně výhodná obchodní spojení mezi místními firmami s minimalizovanými náklady na dopravu - dodávka obalů, cukru, mouky, zemědělských výrobků atd.).
- Firmy v zahraničním vlastnictví s kvalitním sociálním programem, péčí o rozvoj zaměstnanců, vyššími mzdami, např. Teva Czech Industries s. r. o., Model Obaly a. s., Mondelez CR Biscuit Production s. r. o. (bývalá Opavia-LU a. s.).
- Zlepšení dopravní dostupnosti dostavbou rychlostní komunikace mezi Opavou a Ostravou na jaře 2016.
- Stabilní zaměstnavatelé zaměstnávající vyšší počet zaměstnanců, např. Brano a. s., Ostroj a. s.

Slabé stránky okresu (specifika, která nejsou obsažena v krajské analýze)

- Stále nedostatečná dopravní infrastruktura. Po vybudování rychlostní komunikace se situace značně zlepšila, ale stále chybí spojka na dálniční napojení na Ostravu a evropskou dálniční síť, která brání většímu přílivu potenciálních investorů i dynamickému rozvoji některých podnikatelských aktivit.
- Stárnutí obyvatelstva okresu Opava, mladí lidé odcházejí za prací a lepšími finančními podmínkami do větších měst, popř. do zahraničí.
- Nízká mzdová úroveň obyvatelstva v rámci ČR.
- Zhoršená kvalita životního prostředí, zejména ovzduší.
- Od počátku roku 2017 se mnohá odvětví potýkají s velkým nedostatkem pracovní síly, na druhou stranu již delší dobu nepřibyl v okrese žádný významnější investor.

2. Zaměstnanost

ukazatel (celkový počet)	*stav k 31.12. 2017*	*stav k 31.12. 2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
zaměstnavatelé se stavem 26 a více osob (monitorované firmy)	332	315	-17	94,9
zaměstnanci u monitorovaných firem (se stavem 26 a více osob)	35 232	33 459	-1 773	95,0
OSVČ (vykonávající činnost)	14 596	14 949	+353	+102,4

3. Evidovaná nezaměstnanost a volná pracovní místa

ukazatel (celkový počet)	*stav k 31.12. 2017*	*stav k 31.12. 2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
evidovaní uchazeči o zaměstnání	5 108	3 783	-1 325	74,1
z toho - ženy	2 247	1 665	-582	74,1
- osoby se zdravotním postižením	935	667	-268	71,3
- absolventi škol a mladiství	232	176	-56	75,9
uchazeči evidovaní déle než 6 měsíců	2 351	1360	-991	57,8
uchazeči evidovaní déle než 12 měsíců	1 612	880	-732	54,6
průměrná délka evidence evidovaných uchazečů (ve dnech)	722	579	-143	80,2
průměrná délka evidence vyřazených uchazečů (ve dnech)	335	335	0	100,0
uchazeči do 19 let věku	147	119	-28	81,0
uchazeči ve věku 50 let a starší	1 936	1 410	-526	72,8
uchazeči bez vzdělání, s neúplným základním a se základním vzděláním	1 355	1 012	-343	74,7
podíl nezaměstnaných osob (v %)	4,1	3,1	-1,0	75,6
volná pracovní místa	1 297	1 967	+670	151,7
měsíční průměr volných pracovních míst od začátku roku	1 506	1 804	+298	119,8
uchazeči připadající na 1 volné pracovní místo	3,9	1,9	-2,0	48,7
měsíční průměr uchazečů připadajících na 1 VPM v roce	3,7	2,3	-1,4	62,2

4. Tok nezaměstnanosti

ukazatel (celkový počet)	*stav k 31.12. 2017*	*stav k 31.12. 2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
měsíční průměr evidenčního stavu uchazečů v roce	5 599	4 022	-1 577	71,8
uchazeči nově evidovaní v roce	8 677	7 799	-878	89,9
měsíční průměr nově evidovaných uchazečů v roce	723	650	-73	89,9
uchazeči vyřazení z evidence v roce	10 742	9 124	-1 618	84,9
z toho - umístění (ÚP + jinak)	7 400	5 918	-1 482	80,0
měsíční průměr uchazečů vyřazených z evidence v roce	895	760	-135	84,9
z toho - umístění (ÚP + jinak)	617	494	-123	80,1

5. Charakteristika mikroregionů (počet uchazečů a PNO - stav k 31.12.2018)

název mikroregionu	*počet obyvatel*	*obyvatelstvo 15-64 let*	*počet uchazečů*	*podíl nezaměstnaných osob v %*
Opavsko	101 168	66 063	2 000	2,8
Kravařsko	21 263	14 374	633	4,2
Hlučínsko	40 599	26 755	542	1,8
Vítkovsko	13 355	8 694	608	6,8

6. Aktivní politika zaměstnanosti

ukazatel (celkový počet)	*2017*	*2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
pracovní místa podpořená s finančním příspěvkem ÚP	**746**	**519**	**-227**	**69,6**
z toho - SÚPM - SVČ zřízená uchazeči o zaměstnání	83	36	-47	43,4
- SÚPM zřízená zaměstnavateli	5	4	-1	80,0
- SÚPM vyhrazená zaměstnavateli	45	12	-33	26,7
- SÚPM vyhrazená - NIP ESF	242	115	-127	47,5
- veřejně prospěšné práce	106	137	+31	129,2
- veřejně prospěšné práce - NIP ESF	203	150	-53	73,9
- pracovní místa zřízená OZP pro výkon SVČ	0	0	0	-
- pracovní místa zřízená pro OZP zaměstnavateli	1	5	+4	500,0
- SÚPM vyhrazená - RIP ESF	61	59	-2	96,7
- veřejně prospěšné práce - RIP ESF	0	1	+1	-
příspěvky poskytnuté v rámci APZ	**97**	**112**	**+15**	**115,5**
z toho - překlenovací příspěvek	18	6	-12	33,3
- příspěvek na úhradu provozních nákladů v souvisl. se zaměstnáv. OZP/s výkonem SVČ	0	25	+25	-
- příspěvek na regionální mobilitu - dojíždění	78	79	+1	101,3
- příspěvek na regionální mobilitu - přestěhování	1	2	+1	200,0
počet osob zařazených do rekvalifikací - národní APZ	51	0	-51	0,0
počet osob zařazených do rekvalifikací - ESF	225	90	-135	40,0
osoby, které zahájily zvolenou rekvalifikaci - národní APZ	16	29	+13	181,3
osoby, které zahájily zvolenou rekvalifikaci - ESF	58	84	+26	144,8

7. Prognóza vývoje trhu práce na rok 2019

očekávaný stav k	*lepší vývoj*		*horší vývoj*	
	počet evidovaných uchazečů	*podíl nezaměstnaných osob v %*	*počet evidovaných uchazečů*	*podíl nezaměstnaných osob v %*
30.06.2019	3 400	2,7	4 200	3,3
31.12.2019	3 700	3,1	4 700	3,7

Okres Ostrava

1. Celková charakteristika okresu

Rozloha:	332 km^2
Počet obyvatel:	cca 322 tis.
Hustota osídlení:	971 obyvatel/km^2
Charakter:	přirozené centrum Moravskoslezského kraje, dominantní převaha hutnictví a těžkého strojírenství, dále výrazně zastoupen lehký strojírenský průmysl, koksárenství, rozvíjející se automobilový průmysl, stavebnictví

Silné stránky okresu (specifika, která nejsou obsažena v krajské analýze)

- Rozmanitost průmyslových odvětví, koncentrace velkého počtu zaměstnavatelů na relativně malém území.
- Významný dopravní a komunikační uzel, důležité průmyslové centrum.
- Existence dvou univerzit a soukromé Vysoké školy podnikání, a. s.

Slabé stránky okresu (specifika, která nejsou obsažena v krajské analýze)

- Silné soustředění průmyslu na hutnictví a strojírenství.
- Vysoký podíl občanů se zdravotním postižením jako důsledek dlouholetého zaměstnání v těžkém průmyslu a jejich druhý největší počet ze všech okresů ČR.

Silné a slabé stránky okresu většinou kopírují krajská pozitiva a negativa.

2. Zaměstnanost

ukazatel (celkový počet)	*stav k 31.12. 2017*	*stav k 31.12. 2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
zaměstnavatelé se stavem 26 a více osob (monitorované firmy)	721	711	-10	98,6
zaměstnanci u monitorovaných firem (se stavem 26 a více osob)	98 395	98 402	+7	100,0
OSVČ (vykonávající činnost)	24 259	24 741	+482	102,0

3. Evidovaná nezaměstnanost a volná pracovní místa

ukazatel (celkový počet)	*stav k 31.12. 2017*	*stav k 31.12. 2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
evidovaní uchazeči o zaměstnání	15 944	12 341	-3 603	77,4
z toho - ženy	7 894	6 239	-1 655	79,0
- osoby se zdravotním postižením	2 383	2 173	-210	91,2
- absolventi škol, učilišť a mladiství	570	476	-94	83,5
uchazeči evidovaní déle než 6 měsíců	9 990	6 842	-3 148	68,5
uchazeči evidovaní déle než 12 měsíců	7 769	5 123	-2 646	65,9
průměrná délka evidence evidovaných uchazečů (ve dnech)	1 079	1 023	-56	94,8
průměrná délka evidence vyřazených uchazečů (ve dnech)	473	363	-110	76,7
uchazeči do 19 let věku	598	473	-125	79,1
uchazeči ve věku 50 let a starší	5 951	4 882	-1 069	82,0
uchazeči bez vzdělání, s neúplným základním a se základním vzděláním	6 384	4 915	-1 469	77,0
podíl nezaměstnaných osob (v %)	6,9	5,2	-1,7	75,4
volná pracovní místa	5 355	6 503	+1 148	121,4
měsíční průměr volných pracovních míst od začátku roku	4 577	6 198	+1 621	135,4
uchazeči připadající na 1 volné pracovní místo	3,0	1,9	-1,1	63,3
měsíční průměr uchazečů připadajících na 1 VPM v roce	4,1	2,3	-1,8	56,1

4. Tok nezaměstnanosti

ukazatel (celkový počet)	*stav k 31.12. 2017*	*stav k 31.12. 2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
měsíční průměr evidenčního stavu uchazečů v roce	18 324	13 863	-4 461	75,7
uchazeči nově evidovaní v roce	19 928	19 236	-692	96,5
měsíční průměr nově evidovaných uchazečů v roce	1 661	1 603	-58	96,5
uchazeči vyřazení z evidence v roce	24 480	22 839	-1 641	93,3
z toho - umístění (ÚP + jinak)	14 514	12 741	-1 773	87,8
měsíční průměr uchazečů vyřazených z evidence v roce	2 040	1 903	-137	93,3
z toho - umístění (ÚP + jinak)	1 210	1 062	-148	87,8

5. Charakteristika mikroregionů

Členění okresu Ostrava, koncentrace jeho obyvatel i zaměstnavatelů na rozlohou relativně malém území, vzájemná propojenost a dostupnost jeho jednotlivých částí městskou hromadnou dopravou neumožňuje definovat mikroregiony, a to i přesto, že k okresu Ostrava bylo v roce 2007 přiřazeno dvanáct obcí z okresů Frýdek-Místek (Stará Ves nad Ondřejnicí, Šenov, Václavovice, Vratimov), Nový Jičín (Klimkovice, Olbramice, Vřesina, Zbyslavice) a Opava (Čavisov, Dolní Lhota, Horní Lhota, Velká Polom). Okres Ostrava se tak nyní skládá z 13 obcí, z nichž největší - Ostrava se rozděluje na 23 městských obvodů.

6. Aktivní politika zaměstnanosti

ukazatel (celkový počet)	*2017*	*2018*	*meziroční rozdíl absolutně*	*index 2018/2017 v %*
pracovní místa podpořená s finančním příspěvkem ÚP	**1 267**	**930**	**-337**	**73,4**
z toho - SÚPM - SVČ zřízená uchazeči o zaměstnání	79	51	-28	64,6
- SÚPM zřízená zaměstnavateli	1	0	-1	0,0
- SÚPM vyhrazená zaměstnavateli	79	52	-27	65,8
- SÚPM vyhrazená - NIP ESF	463	204	-259	44,1
- veřejně prospěšné práce	232	284	+52	122,4
- veřejně prospěšné práce - NIP ESF	230	204	-26	88,7
- pracovní místa zřízená OZP pro výkon SVČ	0	0	0	-
- pracovní místa zřízená pro OZP zaměstnavateli	10	0	-10	0,0
- SÚPM vyhrazená - RIP ESF	173	155	-18	89,6
- veřejně prospěšné práce - RIP ESF	0	0	0	-
příspěvky poskytnuté v rámci APZ	**105**	**40**	**-65**	**38,1**
z toho - překlenovací příspěvek	18	10	-8	55,6
- příspěvek na úhradu provozních nákladů v souvisl. se zaměstnáv. OZP/s výkonem SVČ	1	2	+1	200,0
- příspěvek na regionální mobilitu - dojíždění	78	27	-51	34,6
- příspěvek na regionální mobilitu - přestěhování	8	1	-7	12,5
počet osob zařazených do rekvalifikací - národní APZ	13	0	-13	0,0
počet osob zařazených do rekvalifikací - ESF	1 342	612	-730	45,6
osoby, které zahájily zvolenou rekvalifikaci - národní APZ	0	0	0	-
osoby, které zahájily zvolenou rekvalifikaci - ESF	225	329	104	146,2

7. Prognóza vývoje trhu práce do konce roku 2019

očekávaný stav k	*lepší vývoj*		*horší vývoj*	
	počet evidovaných uchazečů	*podíl nezaměstnaných osob v %*	*počet evidovaných uchazečů*	*podíl nezaměstnaných osob v %*
30.06.2019	12 300	5,4	13 200	5,8
31.12.2019	13 000	5,8	14 000	6,2

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

APZ	aktivní politika zaměstnanosti
CZ-ISCO	klasifikace zaměstnání
ČR	Česká republika
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
DE VPM	dlouhodobě evidovaná volná pracovní místa
DPH	daň z přidané hodnoty
EHP	Evropský hospodářský prostor (Island, Norsko, Lichtenštejnsko)
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EURES	Evropské služby zaměstnanosti
GŘ	generální ředitelství
HDP	hrubý domácí produkt
IPS	Informační a poradenské středisko pro volbu a změnu povolání
KoP	kontaktní pracoviště
KrP	krajská pobočka
MF	ministerstvo financí
MPSV	ministerstvo práce a sociálních věcí
MSK	Moravskoslezský kraj
NIP	národní projekt přímého přidělení
NNO	nestátní neziskové organizace
OPZ	Operační program Zaměstnanost
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
OZP	osoba se zdravotním postižením
PDU	Podpora zaměstnanosti dlouhodobě evidovaných UoZ
PNO	podíl nezaměstnaných osob
POVEZ	Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců
RIP	regionální projekt přímého přidělení
SÚPM	společensky účelné pracovní místo
SVČ	samostatně výdělečná činnost
UoZ	uchazeč o zaměstnání
ÚP	úřad práce
VDTP	Vzdělávání a dovednosti pro trh práce
VPM	volné pracovní místo
VPP	veřejně prospěšné práce
ZoZ	zákon o zaměstnanosti
ZP	zdravotní postižení